ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Αμφιπόλεως 6, 2025, Στρόβολος Λευκωσία | www.moa.gov.cy

Ενδιάμεση Αξιολόγηση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 και ετοιμασία της ετήσιας έκθεσης που θα υποβληθεί το 2017

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ 4

Αξιολόγηση του Μέτρου 14 «Καλή μεταχείριση των αιγοπροβάτων»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2014 - 2020

Επενδύοντας στη γη και στους ανθρώπους της

ΕΤΑΜ Α.Ε. εταιρεία συμβούλων

ΕΤΑΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ & ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Γ. Παπανδρέου 5, 71306, Ηράκλειο Κρήτης
τηλ: +30 2810 361242 | fax: +30 2810 361152
info@etam.gr | www.etam.gr

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΕΡΓΟΥ

REMACO A.E. ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

REMACO ΑΕ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Λ. Κηφισίας 100 & Μαραθωνοδρόμου 83
15125, Μαρούσι, Αθήνα
τηλ: +30 210 6725966 | fax: +30 210 6725972
remaco@remaco.gr | www.remaco.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ 1
ΕΙΣΑΓΩΓΗ 3
Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΗΣ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΟΤΡΟΦΙΑΣ 5
ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ 14 7
Η ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 9
ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΠΙΚΕΝΤΡΩΣΗΣ 3Α 11
ΠΡΟΟΔΟΣ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ 14 13
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ 16
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ 18
ΚΥΡΙΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ - ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ 77
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 90
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 119

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Η παρούσα αξιολόγηση υποβάλλεται σύμφωνα με τη σχετική σύμβαση της 1ης Φεβρουαρίου 2017, που υπογράφηκε από τη Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κα Ολυμπία Στυλιανού και τον Εκπρόσωπο της Κοινοπραξίας των εταιρειών ΕΤΑΜ ΑΕ – REMACO ΑΕ κ. Νίκο Δρακωνάκη, Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο της ΕΤΑΜ ΑΕ.

Με την εν λόγω σύμβαση, διάρκειας είκοσι (20) μηνών, η Κοινοπραξία των εταιρειών ΕΤΑΜ ΑΕ – REMACO ΑΕ ανέλαβε να παρέχει τις υπηρεσίες Ενδιάμεσης Αξιολόγησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 και ετοιμασίας της ετήσιας έκθεσης που υποβλήθηκε το 2017.

Για το παρόν παραδοτέο που αφορά στην αξιολόγηση του Μέτρου 14 «*Καλή μεταχείριση των αιγοπροβάτων*», ευχαριστούμε θερμά τους Λειτουργούς της **Διαχειριστικής Αρχής** για τη διεξοδική ενημέρωση, την παροχή διευκολύνσεων για τη συγκέντρωση δεδομένων και τη στήριξη στην εκπόνηση της έρευνας πεδίου. Συγκεκριμένα ευχαριστούμε τον κ. Γιάννο Μαυρομμάτη, Λειτουργό Γεωργίας Α' και την κα Κωνσταντίνα Γεωργίου, Λειτουργό Γεωργίας της Διαχειριστικής Αρχής για την αμέριστη στήριξη του έργου μας.

Ευχαριστούμε επίσης το **Τμήμα Γεωργίας** και συγκεκριμένα τη Διευθύντρια του Τμήματος κα Ανδρούλλα Γεωργίου, τον Πρώτο Λειτουργό κ. Μάκη Αντωνιάδη, τον Προϊστάμενο του Κλάδου Κτηνοτροφίας κ. Πέτρο Μαυρομμάτη και τον Υπεύθυνο του Μέτρου 14 κ. Μάριο Καλαϊτζή για την ουσιαστική συνεισφορά τους στην αποστολή στοιχείων και στην εν γένει ενημέρωση της Ομάδας Αξιολόγησης.

Ιδιαιτέρως επίσης ευχαριστούμε για τη συμβολή τους στον άρτιο συντονισμό της έρευνας τις Λειτουργούς του **Τμήματος Γεωργίας** κ.κ. Μενελάου Ουρανία και Βαρνάβα Μαρία και όλους τους λοιπούς Λειτουργούς του **Τμήματος Γεωργίας**, του **ΚΟΑΠ** και των **Κτηνιατρικών Υπηρεσιών** τόσο για τις τεχνικές απόψεις και συμβουλές, όσο και για τη συμμετοχή τους στην έρευνα. Πρόκειται για τους κ.κ.: Αλβανιτόπουλο Κωνσταντίνο, Γιάγκου Γαβριήλ,

Δημητρίου Αντώνη, Δημητρίου Χρυσώ, Ελευθερίου Γιώργο, Θεοδωρίδου Δέσπω, Ιακώβου Γιόλα, Κιρμητσή Αντώνη, Κούτη Βάϊο, Κωνσταντίνου Παραδείσα, Μηνά Γιάννη, Παπαπέτρου Μάριο, Σκουρίδη Αλέξανδρο, Σωκράτους Σωκράτη, Φινάνσοβα Ρουμιάνα, Χατζηκυριακού Αντιγόνη και Χριστοφόρου Πανίκο.

Ειλικρινά απολογούμαστε εάν λησμονήσαμε κάποιον/α Λειτουργό. Σε κάθε περίπτωση οι ευχαριστίες μας απευθύνονται ανεξαιρέτως σε όλους.

Τέλος, ευχαριστούμε θερμά όλους τους αιγοπροβατοτρόφους και κτηνιάτρους συμβούλους και συμβούλους διατροφής ζώων που ανταποκρίθηκαν και συμμετείχαν στην έρευνα παρά το φόρτο εργασιών τους.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι όροι εντολής προέβλεψαν την αξιολόγηση του Μέτρου 14 σε σχέση με την πολιτική του Υπουργείου Γεωργίας για τον κλάδο αιγοπροβατοτροφίας και την υποβολή του παραδοτέου της αξιολόγησης ως Παράρτημα της 3ης Έκθεσης Προόδου της Ενδιάμεσης Αξιολόγησης του Προγράμματος.

Το κύριο στοιχείο που διαπίστωσε ο Ανάδοχος κατά την έναρξη των εργασιών του ήταν ότι λόγω του πρώιμου σταδίου υλοποίησης του Μέτρου, θα έπρεπε να μελετηθεί ο σχεδιασμός, η τρέχουσα εικόνα και κυρίως πως στη διάρκεια εφαρμογής έως το τέλος της προγραμματικής περιόδου, το Μέτρο θα πετύχει με ασφάλεια τους στόχους του. Εξ ανάγκης δηλαδή μία «εκ των προτέρων» μεθοδολογική προσέγγιση, παρά μία «κατά τη διάρκεια» ή «εκ των υστέρων».

Σε συνέχεια της συγκέντρωσης των βασικών δεδομένων για την πορεία ενεργοποίησης και υλοποίησης του Μέτρου, ο ανάδοχος μελέτησε τις προβλέψεις του ΠΑΑ για το εν λόγω Μέτρο, το Εγχειρίδιο Εφαρμογής Ενημέρωσης Αιτητών, τη δομή και το περιεχόμενο της Αίτησης των ενδιαφερόμενων.

Εν συνεχεία επανήλθε στους Λειτουργούς της Διαχειριστικής Αρχής με νέα ζητούμενα λήψης στοιχείων, καθώς και με εισήγηση υλοποίησης έρευνας πεδίου με αποδέκτες τους εμπλεκόμενους Δημόσιους Λειτουργούς και Εκπαιδευτές, τους Αιτηθέντες και τους Κτηνιάτρους Συμβούλους, τους Αποχωρήσαντες και Μη Αιτηθέντες αιγοπροβατοτρόφους με αντίστοιχου μεγέθους εκμεταλλεύσεις με αυτές που ενισχύει το Μέτρο 14.

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΗΣ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΟΤΡΟΦΙΑΣ

Η διασφάλιση της υγείας και της ευζωίας των ζώων είναι καίριας σημασίας για τη βιωσιμότητα των αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων, ιδιαιτέρως σήμερα που οι υγειονομικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι εκμεταλλεύσεις είναι μεγάλες. Επίσης είναι απολύτως απαραίτητη και για την προστασία της δημόσιας υγείας από ζωοανθρωπονόσους και τροφιμογενή νοσήματα. Πολλά από τα προβλήματα υγείας που παρατηρούνται στις αιγοπροβατοτροφικές εκμεταλλεύσεις προκύπτουν από την εντατικοποίηση της παραγωγής. Πολύ σημαντικά λοιπόν προβλήματα που εμφανίζονται με υψηλή συχνότητα είναι οι μαστίτιδες, οι χωλότητες, οι αποβολές, τα μεταβολικά νοσήματα, οι πνευμονίες κ.α.

Η πολιτική του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος για την αιγοπροβατοτροφία εστιάζει στον εκσυγχρονισμό της, καθώς έχει τεθεί ως επιτακτική η ανάγκη για την αύξηση της παραγωγής αιγοπρόβειου γάλακτος, προκειμένου να καλυφθεί η αυξημένη ζήτηση που αναμένεται μετά την κατοχύρωση του χαλουμιού ως προϊόντος ΠΟΠ.
Για την επίτευξη αυτού του στόχου λαμβάνονται μέτρα που σκοπό έχουν την ενίσχυση της παραγωγικότητας των κτηνοτροφικών μονάδων και την αύξηση της παραγωγής γάλακτος, ώστε να διοχετευθούν οι απαιτούμενες ποσότητες γάλακτος στη μεταποιητική βιομηχανία.

Πιο αναλυτικά, η πολιτική του Υπουργείου συνοψίζεται στις κάτωθι δράσεις:

<u>Βελτίωση της παραγωγικότητας</u>

- ☑ Βελτίωση / εκσυγχρονισμός των υποδομών των υφιστάμενων γεωργικών εκμεταλλεύσεων και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.
- ☑ Βελτίωση της ευημερίας των ζώων με παροχή ενισχύσεων σε γεωργούς για την ανάληψη δεσμεύσεων για την καλή διαβίωση τους.

- ☑ Εκπαίδευση των κτηνοτρόφων.
- ☑ Ενίσχυση της έρευνας και ανάπτυξης.
- ☑ Δημιουργία νέου οικονομικού σιτηρεσίου.

Αύξηση του ζωικού κεφαλαίου

- ☑ Δημιουργία νέων κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων.
- ☑ Διατήρηση πρωτόζωων.
- ☑ Επικουρικά μέτρα βελτίωσης των συνθηκών εμπορίας, παροχής κινήτρων για συμμετοχή στο ΠΟΠ και μέτρα προώθησης του χαλουμιού.

Αύξηση της ποσότητας γάλακτος που διοχετεύεται στις βιομηχανίες

- ☑ Διασύνδεση των συνδεδεμένων κεφαλικών ενισχύσεων και των εκταρικών ενισχύσεων που παρέχονται για βοσκοτόπους με την παραγωγή γάλακτος.

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ 14

Στα πλαίσια του Μέτρου, η ενίσχυση έχει σχεδιαστεί να δίδεται σε αιγοπροβατοτρόφους που αναλαμβάνουν ένα διετές πρόγραμμα που περιλαμβάνει δεσμεύσεις που προάγουν την καλή διαβίωση των ζώων. Στόχος του είναι να επιφέρει σημαντικές βελτιώσεις στην ευημερία των αιγοπροβάτων και αυτό προβλέπεται να επιτευχθεί με σχεδιασμό και υλοποίηση ενός καταλόγου δράσεων που υπερβαίνουν τις ελάχιστες υποχρεωτικές απαιτήσεις καθώς και τη συνήθη πρακτική.

Δικαιούχοι αιτητές για το Μέτρο είναι οι κάτοχοι αιγοπροβάτων (φυσικά ή νομικά πρόσωπα), οι οποίοι ανταποκρίνονται στον ορισμό των ενεργών γεωργών, κατά την έννοια του άρθρου 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013 και οι οποίοι αναλαμβάνουν, σε εθελοντική βάση, υποχρεώσεις και επιπλέον δράσεις, οι οποίες συνίστανται στην ανάληψη δεσμεύσεων για την ευημερία και καλή μεταχείριση των ζώων. Οι αιτητές θα πρέπει να είναι νόμιμοι κάτοχοι, εγγεγραμμένης ενεργής κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης αιγοπροβάτων στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και τα επιλέξιμα προς ενίσχυση αιγοπρόβατα προαπαιτείται να έχουν ηλεκτρονική σήμανση και ατομικό κωδικό αναγνώρισης.

Οι ελάχιστες προϋποθέσεις και υποχρεώσεις για τη λήψη ενίσχυσης περιλαμβάνουν τα εξής:

i. *Ελάχιστος αριθμός 34 ενήλικων θηλυκών ζώων (προβατίνες / θηλυκές αίγες 7 μηνών και άνω).*
ii. *Διατήρηση ανά πάσα στιγμή στην κτηνοτροφική εκμετάλλευση των αιγοπροβάτων που δηλώθηκαν στην αίτηση, με δικαίωμα αντικατάστασης συμμετεχόντων αιγοπροβάτων, μόνο με ζώα της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης που βρίσκονταν σε αυτήν κατά την ημερομηνία αναφοράς για κάθε έτος και με δικαίωμα αναθεώρησης κατά το 20 έτος.*
iii. *Διετές σχέδιο καλής διαχείρισης των αιγοπροβάτων με ετήσια ανασκόπηση της ευημερίας, παρακολούθηση και τήρηση στοιχείων και ετήσιο σχέδιο προληπτικών ελέγχων.*
iv. *Δράσεις για την καλή διαβίωση των ζώων στα πλαίσια εφαρμογής του Μέτρου.*
v. *Συμμετοχή σε υποχρεωτική εκπαίδευση σχετική με τις επιλέξιμες δράσεις του Μέτρου.*

Η χρηματοδοτική στήριξη λαμβάνει τη μορφή ετήσιας ενίσχυσης ανά Μονάδα Ζωικού Κεφαλαίου και οι δράσεις στις οποίες θα επιλέξει να ενταχθεί ο δικαιούχος, πρέπει να εφαρμόζονται σε όλα τα ζώα της εκμετάλλευσης ανεξάρτητα από την συμπερίληψη τους ή μη στην αίτηση και σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που περιλαμβάνεται στο διετές σχέδιο. Οι επιλέξιμες δράσεις αφορούν (υποχρεωτικά 3 εξ αυτών) στην ***εφαρμογή βιοασφάλειας***, στη ***διατήρηση σωματικής κατάστασης και εξάλειψη των ευνουχισμών***, στην ***πρόληψη παραγόντων που προκαλούν χωλότητα*** και στον ***έλεγχο για ακάρεα, τσιμπούρια, ψύλλους και ψείρες***.

Η πρώτη προκήρυξη διήρκησε από τις 24 Απριλίου μέχρι 31 Μαΐου 2017 και ο προϋπολογισμός της ανήλθε στα €4.000.000.

Η ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Η καλή κατάσταση ενός παραγωγικού ζώου αποτελεί προϋπόθεση για υψηλές αποδόσεις. Κανένας οργανισμός εάν δεν είναι υγιής και δεν διατρέφεται σωστά δεν μπορεί να εκδηλώσει το γενετικό του δυναμικό.

Σε μία εκτροφή αιγοπροβάτων, η εξασφάλιση της ευζωίας πρέπει να στοχεύει στην πρόληψη και θεραπεία, στην ενίσχυση του ανοσοποιητικού συστήματος και στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και υγιεινής.

Στα πλαίσια αυτής της αντίληψης και πρακτικής προσέγγισης, πολλές έρευνες και μελέτες έχουν αποδείξει ότι η ευζωία των ζώων και οι σχετικοί ανθρώπινοι χειρισμοί συνδέονται άμεσα με τις υψηλές αποδόσεις. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- *Η διατροφή των ζώων και η βελτίωση της ευζωίας, προσαρμοσμένη στις ανάγκες τους έχει αποδειχθεί ότι συνεισφέρει στη σημαντική αύξηση της παραγόμενης ποσότητας γάλακτος (Γεώργιος Π. Ζέρβας, 2005).*
- *Η ρύθμιση του χρόνου ενήβωσης επιτυγχάνεται πιο αποτελεσματική με την ορθή διατροφή σε σχέση με τεχνητές μεθόδους (ορμονική αγωγή) (Μπρόζος Χ., Γιαδίνης Ν. κ.ά., 2015).*
- *Τα πολύ νεαρά ζώα τα οποία φροντίζονται από τη μητέρα τους έχουν υψηλότερα ποσοστά επιβίωσης σε σχέση με αυτά που φροντίζονται από τον κτηνοτρόφο (Losinger and Heinrichs, 1997).*
- *Η άριστη καθαριότητα των χώρων σταβλισμού και η ποιότητα του σιτηρέσιου αυξάνουν σε ποσοστό 19% και 22% αντίστοιχα την πρόσληψη βάρους (Lensink et al., 2001a).*

Σε ειδικότερο επίπεδο ως προς το σχεδιασμό του Μέτρου 14, η λογική του στοιχειοθετήθηκε συναρτήσει των καταγεγραμμένων αναγκών, των στόχων, των δικαιούχων, των επιλέξιμων δράσεων και των δεικτών του Μέτρου. Πιο αναλυτικά, η λογική της παρέμβασης απεικονίζεται παρακάτω.

ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

ΑΝΑΓΚΕΣ

- Βελτίωση της διαβίωσης των αιγοπροβάτων, διατήρηση των ζώων σε καλή κατάσταση, ανάληψη υποχρεώσεων από τους αιγοπροβατοτρόφους πέραν της πολλαπλής συμμόρφωσης.
- Αύξηση της παραγωγικότητας των ζώων και αύξηση της παραγωγής γάλακτος.

ΣΤΟΧΟΙ

- Καλή διαβίωση των ζώων.
- Αύξηση της παραγωγικότητας και της ποιότητας του τελικού προϊόντος.

Αιγοπροβατοτροφικές εκμεταλλεύσεις με περισσότερα από 34 ενήλικα θηλυκά ζώα

ΔΡΑΣΕΙΣ

- Διετές σχέδιο καλής διαχείρισης με 3 τουλάχιστον είδη δράσεων.
- Ετήσια ανασκόπηση της ευημερίας των αιγοπροβάτων, παρακολούθηση και τήρηση στοιχείων ευημερίας και ετήσιο σχέδιο προληπτικών ελέγχων.
- Εκπαίδευση.

ΔΕΙΚΤΕΣ

- Δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν.
- Αριθμός εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν στο Μέτρο (% εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν στο Μέτρο) (από τις οποίες βιολογικής κτηνοτροφίας)
- Αριθμός αιγοπροβάτων που τυγχάνουν συνθηκών καλής διαβίωσης.
- % Μονάδων ζωικού κεφαλαίου αιγοπροβάτων που λαμβάνουν ενίσχυση.

ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΠΙΚΕΝΤΡΩΣΗΣ 3Α

Στόχος του Μέτρου όπως προαναφέρθηκε είναι η ευημερία και καλή μεταχείριση των ζώων στο περιβάλλον εκμετάλλευσης αυτών (επίπεδο εκτροφής), με ενέργειες πέραν των επιβαλλόμενων από την κοινοτική και εθνική νομοθεσία, ώστε τα παραγόμενα προϊόντα να είναι αντικειμενικά ανώτερης ποιότητας, αλλά και ανταγωνιστικότερα, προβάλλοντας τις καλές πρακτικές διαχείρισης σύμφωνα με τις τάσεις της αγοράς στο ευαισθητοποιημένο καταναλωτικό κοινό.

Η ευζωία έχει καίρια σημασία όχι μόνο για λόγους ηθικής, αλλά και για λόγους διασφάλισης της υγείας, καθώς και ασφάλειας και ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων, όπως καταδεικνύεται από τα αποτελέσματα ερευνών βάσει των οποίων η καταπόνηση και το περιβάλλον εκτροφής των ζώων έχει συνδεθεί άμεσα με την ποιότητα των προϊόντων και την ασφάλειά τους. Είναι χαρακτηριστικό ότι όταν ένα ζώο υπόκειται π.χ. στην πίεση και τον πόνο ή σε μολυσματικές πηγές, είναι περισσότερο επιρρεπές σε ασθένειες, ενώ το γάλα που παράγει μπορεί να είναι χαμηλότερης ποιότητας.

Το Μέτρο 14 λοιπόν συνεισφέρει στον τομέα επικέντρωσης 3Α[1], καθώς η ανάληψη μιας ή περισσοτέρων δεσμεύσεων για την καλή μεταχείριση των ζώων ενισχύει μία εκ των προϋποθέσεων για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.

[1] «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των πρωτογενών παραγωγών με την καλύτερη ενσωμάτωσή τους στην αλυσίδα γεωργικών προϊόντων διατροφής μέσω της ανάπτυξης συστημάτων ποιότητας και της προσθήκης αξίας στα γεωργικά προϊόντα, της προώθησής τους σε τοπικές αγορές σε μικρές αλυσίδες εφοδιασμού, σε ομάδες παραγωγών και σε διεπαγγελματικές οργανώσεις»

ΠΡΟΟΔΟΣ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ 14

Ο αριθμός των αιτήσεων που παραλήφθηκαν ανήλθαν σε 209. Με βάση τα ειδικά δεδομένα τους, οι δράσεις που επιλέγηκαν από τους αιτητές είχαν ως εξής:
Δράση Α: 208 αιτητές, Δράση Β: 209 αιτητές, Δράση Γ: 208 αιτητές και Δράση Δ: 209 αιτητές. Για την ετοιμασία των αιτήσεων, τους αιτητές συνέδραμαν 22 κτηνίατροι και ειδικοί στη διατροφή ζώων.

Σε ότι αφορά στο τρέχον στάδιο της διαδικασίας αξιολόγησης τους, έχει διενεργηθεί σε όλες τις αιτήσεις ο πρώτος Διοικητικός Έλεγχος του Επαρχιακού Γεωργικού Γραφείου (ΔΕΑ1) και προχωρεί η διενέργεια του Διοικητικού Ελέγχου της Μονάδας Εφαρμογής (ΔΕΜΕ) που προηγείται πριν την προκαταρκτική έγκριση των αιτήσεων. Σημειώνεται ότι ο συγκεκριμένος έλεγχος διενεργείται χωρίς πληροφοριακό σύστημα, αφού το σχετικό μηχανογραφικό πρόγραμμα του Μέτρου δεν έχει ολοκληρωθεί. Για την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου ελέγχου και την έκδοση προκαταρκτικών εγκρίσεων είναι απαραίτητο το μηχανογραφικό σύστημα.

Δυστυχώς, αρκετοί αιτητές προχώρησαν στην απόσυρση των αιτήσεων τους. Αυτό σημαίνει ότι λαμβάνοντας υπόψη τις υποβληθείσες αιτήσεις, καθώς και τις αποσύρσεις, ο συνολικός προϋπολογισμός που θα απαιτηθεί για την κάλυψη της ενίσχυσης των εν δυνάμει δικαιούχων αιτητών, εκτιμάται ότι θα είναι μικρότερος από €2.000.000 (προϋπολογισμός προκήρυξης €4.000.000). Το ακριβές ποσό θα προκύψει από την ολοκλήρωση του Διοικητικού Ελέγχου της Μονάδας Εφαρμογής (ΔΕΜΕ) και την εξαγωγή των προκαταρκτικών εγκρίσεων. Σχετικά με τον αριθμό των αιτητών που έχουν αποσύρει τις αιτήσεις τους, μέχρι στιγμής αυτές ανέρχονται στις 51 αιτήσεις. Μετά από επικοινωνία του Τμήματος Γεωργίας με αρκετούς αιτητές, οι κυριότεροι λόγοι που τους οδήγησαν στην απόσυρση των αιτήσεων τους ήταν οι ακόλουθοι:

α. Η ανησυχία ότι δεν θα μπορέσουν να διατηρήσουν το αριθμό των ζώων που έχουν δεσμευτεί για συμμετοχή στο Μέτρο με κίνδυνο την επιβολή ποινών, ακόμα και πολυετών. Συγκεκριμένα, κατά τη διαδικασία αντικατάστασης ζώων, επιλέξιμα προς αντικατάσταση είναι μόνο τα ζώα τα οποία περιλαμβάνονταν στη βάση δεδομένων των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών κατά την ημερομηνία αναφοράς της προκήρυξης και τα οποία ήταν 7 μηνών και άνω. Συνεπώς, λόγω της πιο πάνω πρόνοιας, οι αιτητές θα πρέπει να διαχειριστούν για αντικατάσταση μόνο τα πιο πάνω επιλέξιμα ζώα για συμμετοχή στο Μέτρο και την ίδια στιγμή να διαχειριστούν τον κύκλο εργασιών της αιγοπροβατοτροφικής μονάδας που περιλαμβάνει πωλήσεις, σφαγές, θανάτους ζώων και ως εκ τούτου τη μείωση του επιλέξιμου για το Μέτρο ζωικού πληθυσμού.

β. Ο μεγάλος αριθμός μητρώων που θα πρέπει να διατηρούν, καθώς και ο μεγάλος όγκος των δεδομένων που θα πρέπει να συμπληρώνουν σε αυτά, με τον κίνδυνο της επιβολής ποινών σε περίπτωση που δεν θα καταφέρουν να τα διατηρούν συμπληρωμένα και ενημερωμένα.

γ. Η σύνδεση του Μέτρου με τις υποχρεώσεις της Βάσης Εκκίνησης και της Πολλαπλής Συμμόρφωσης, με κίνδυνο την επιβολή ποινών οριζόντια και στα άλλα Μέτρα που συμμετέχουν όπως συνδεδεμένη στήριξη και εκταρικές επιδοτήσεις.

Σε ότι αφορά στις προβλεπόμενες εκπαιδεύσεις, είχαν 4 θεματικές ενότητες αντίστοιχες των Δράσεων του Μέτρου. Οι εκπαιδευτές ήταν 8 Λειτουργοί που προέρχονταν από το Τμήμα Γεωργίας, συγκεκριμένα τους Κλάδους Εξουσιοδότησης Πληρωμών και Ζωικής Παραγωγής και Διατροφής Ζώων, καθώς και από το Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών. Οι εκπαιδεύσεις του πρώτου κύκλου προκήρυξης ολοκληρώθηκαν ήδη και έχουν εκδοθεί στους συμμετέχοντες τα πιστοποιητικά παρακολούθησης. Στο παράρτημα παρουσιάζονται αναλυτικά πληροφορίες που συλλέχθηκαν από το Τμήμα Γεωργίας για τους εκπαιδευόμενους αναφορικά με τις εντυπώσεις τους από τις εκπαιδεύσεις.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ «ΚΑΛΗ ΔΙΑΒΙΩΣΗ ΤΩΝ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ»

Ώρα	Θεματικές Ενότητες	Εκπαιδευτής
9.00 - 9.15	Εισαγωγή (βάσης εκκίνησης)	Τμήμα Γεωργίας (Κλάδος Εξουσιοδότησης Πληρωμών)
9.15 - 10.15	Εφαρμογή βιοασφάλειας σε αιγοπροβατοτροφικές εκμεταλλεύσεις	Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών
	Τήρηση αρχείου	Τμήμα Γεωργίας (Κλάδος Εξουσιοδότησης Πληρωμών)
10.15 - 10.30	**ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ**	
10.30 - 11.45	Διατήρηση σωματικής κατάστασης και εξάλειψης ευνουχισμού	Τμήμα Γεωργίας (Κλάδος Ζωικής Παραγωγής και Διατροφής Ζώων) και Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών
	Τήρηση αρχείου	Τμήμα Γεωργίας (Κλάδος Εξουσιοδότησης Πληρωμών)
11.45 - 12.45	Πρόληψη παραγόντων που προκαλούν χωλότητα	Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών
	Τήρηση αρχείου	Τμήμα Γεωργίας (Κλάδος Εξουσιοδότησης Πληρωμών)
12.45 - 13.00	**ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ**	
13.00 - 14.00	Έλεγχος για ακάρεα, τσιμπούρια, ψύλλους και ψείρες	Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών
	Τήρηση αρχείου	Τμήμα Γεωργίας (Κλάδος Εξουσιοδότησης Πληρωμών)

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Σε ότι αφορά στο σχεδιασμό της έρευνας, αρχικά ετοιμάστηκε ένας εκτενής κατάλογος - κορμός ερωτήσεων με συνάφεια ως προς τα στάδια ωρίμανσης και υλοποίησης του Μέτρου. Εν συνεχεία, ανάλογα με την ομάδα στην οποία θα απευθύνονταν, το ερωτηματολόγιο προσαρμόστηκε με περισσότερες ή λιγότερες ερωτήσεις ή κατά περίπτωση τροποποίηση τους. Έτσι κατασκευάστηκαν 6 ερωτηματολόγια που ήταν τα εξής:

1. Ερωτηματολόγιο αιτητών αιγοπροβατοτρόφων
2. Ερωτηματολόγιο αιτητών αιγοπροβατοτρόφων που απέσυραν τις αιτήσεις τους
3. Ερωτηματολόγιο αιγοπροβατοτρόφων που δεν εκδήλωσαν ενδιαφέρον
4. Ερωτηματολόγιο κτηνιάτρων – συμβούλων διατροφής που υποστήριξαν τους αιγοπροβατοτρόφους για την υποβολή των αιτήσεων τους
5. Ερωτηματολόγιο Δημόσιων Λειτουργών
6. Ερωτηματολόγιο Εκπαιδευτών.

Τα εν λόγω 6 ερωτηματολόγια στάλθηκαν για σχολιασμό τόσο στη Διαχειριστική Αρχή, όσο και στο Τμήμα Γεωργίας, ούτως ώστε όλοι οι Λειτουργοί που είχαν μικρή ή μεγάλη εμπλοκή στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση του Μέτρου, να εκφράσουν τις απόψεις τους και να υποδείξουν βελτιώσεις των ερωτηματολογίων.

Μετά το πέρας των παραπάνω εργασιών, η λειτουργός του Τμήματος Γεωργίας κα Ουρανία Μενελάου ανέλαβε να συντονίσει τις εργασίες από την πλευρά της Μονάδας Εφαρμογής και να συνεργαστεί με την ομάδα του Συμβούλου Αξιολόγησης μέχρι να ολοκληρωθεί η έρευνα.

Μετά την εσωτερική ενημέρωση στο Τμήμα Γεωργίας και τη συγκέντρωση από τους λειτουργούς του των λογαριασμών ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (e-mails) των επιμέρους ομάδων, έγινε από την υπεύθυνη Λειτουργό η αποστολή των ερωτηματολογίων ανά ομάδα

αποδεκτών, ορίζοντας ταυτόχρονα καταληκτική ημερομηνία απάντησης-συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου.

Μετά το πέρας όλων των επιμέρους καταληκτικών ημερομηνιών ανά ομάδα, έγινε ευγενική υπενθύμιση και δόθηκε νέο χρονικό περιθώριο για την απόκριση τους, ούτως ώστε να συγκεντρωθεί ένας μεγαλύτερος αριθμός απαντημένων ερωτηματολογίων ενισχύοντας τη στατιστική σημαντικότητα της έρευνας.

Αμέσως μετά τη λήξη της έρευνας ξεκίνησε η επεξεργασία των ερωτηματολογίων η οποία ολοκληρώθηκε σύντομα με την παραγωγή των σχετικών ιστογραμμάτων και το σχολιασμό τους.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Στην έρευνα συμμετείχαν συνολικά 75 άτομα από τις 6 διαφορετικές ομάδες. Πιο αναλυτικά, ανά ομάδα λήφθηκε ο παρακάτω αριθμός ερωτηματολογίων.

Ομάδα ερωτηθέντων	Απαντήσεις	Ποσοστό απόκρισης
Αιτηθέντες	36 εκ των 106	(34%)
Αποχωρήσαντες	3 εκ των 30	(10%)
Μη αιτηθέντες	11	
Κτηνίατροι	7 εκ των 19	(37%)
Δημόσιοι Λειτουργοί	12 εκ των 15	(80%)
Εκπαιδευτές	6 εκ των 6	(100%)
ΣΥΝΟΛΟ	**75**	

Αιτηθέντες (μη αποχωρήσαντες)

Από την ομάδα των 106 αιτηθέντων (και μη αποχωρησάντων) κτηνοτρόφων[2], για τους οποίους υπήρχαν διαθέσιμες στο Τμήμα Γεωργίας οι διευθύνσεις e-mails τους, απάντησαν 36 ήτοι ποσοστό 34%. Σε ότι αφορά στον αριθμό των θηλυκών ζώων των μονάδων τους οι μισοί έχουν μονάδες έως 400 ζώα και οι άλλοι μισοί μεγαλύτερες μονάδες.

1. Ποιο είναι κατά την εκτίμηση σας το επίπεδο των αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων ως προς την καλή μεταχείριση των ζώων;

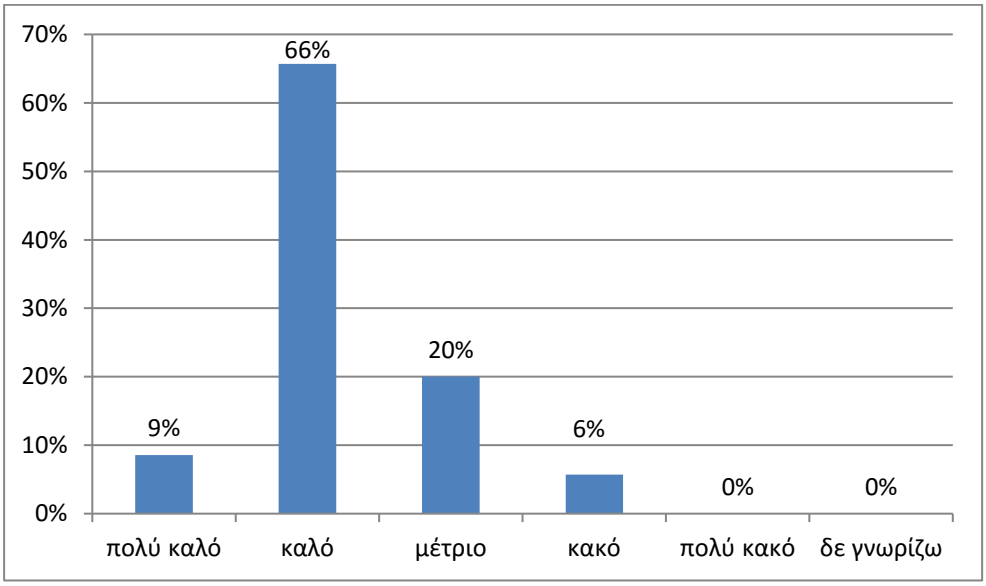

3 στους 4 αιγοπροβατοτρόφοι εκτιμούν το επίπεδο των αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων, ως προς την καλή μεταχείριση των ζώων, από καλό έως πολύ καλό. Ένα ποσοστό της τάξης μόλις του 6% το θεωρεί κακό.

[2] Συνολικά οι αιτηθέντες ήταν 209 αιγοπροβατοτρόφοι.

2. Πόσο πολύ εκτιμάτε ότι θα βελτιώσει περαιτέρω προς το καλύτερο την τρέχουσα κατάσταση μεταχείρισης των ζώων η υλοποίηση του Μέτρου 14;

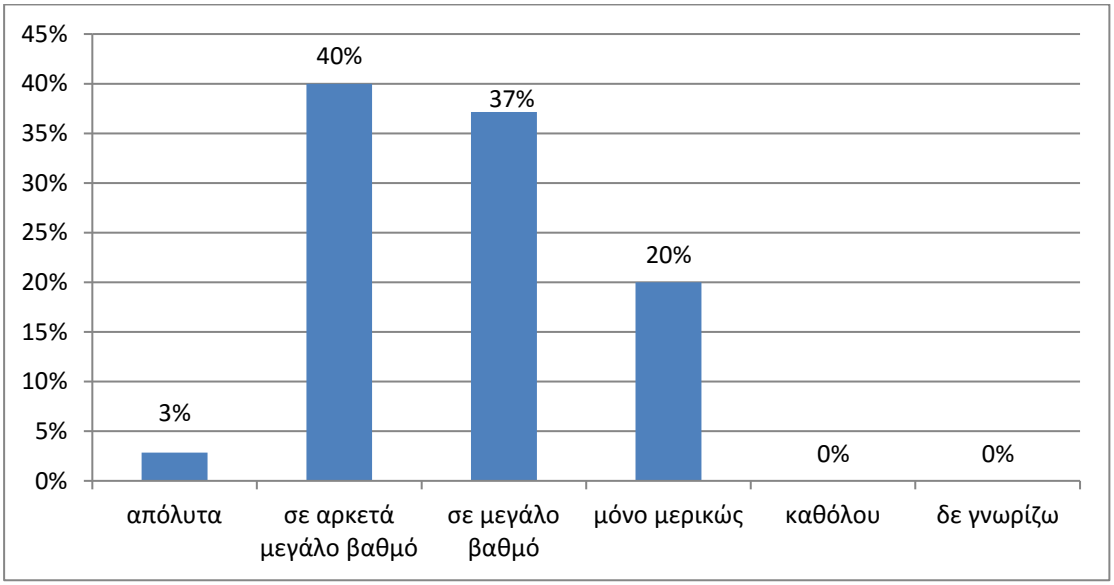

Το 80% των κτηνοτρόφων εκτιμά πως η υλοποίηση του Μέτρου 14 θα βελτιώσει προς το καλύτερο την τρέχουσα κατάσταση μεταχείρισης των ζώων σε μεγάλο έως και απόλυτο βαθμό.

3. Κατατάξτε στην κλίμακα 1,2,3,4 (1 πολύ σημαντικό, 4 λιγότερο σημαντικό)[3] από πλευράς χρησιμότητας τις κατηγορίες δράσεων του Μέτρου

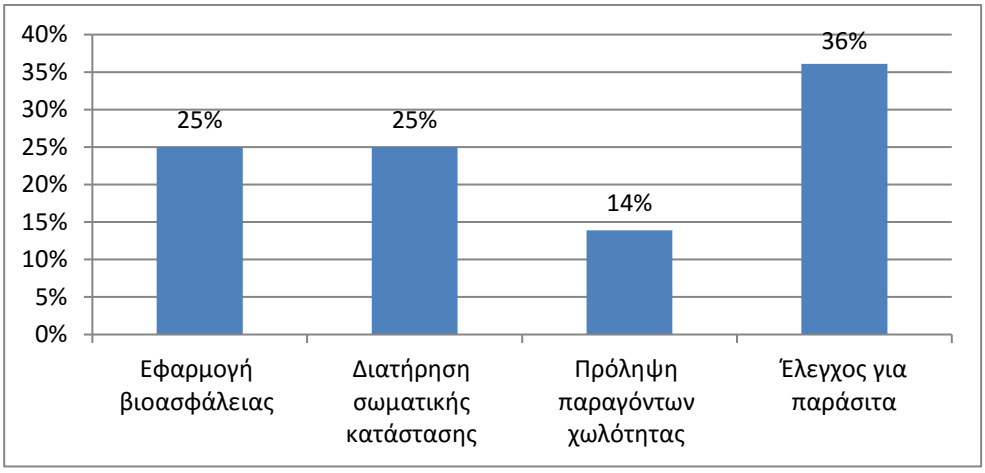

Πολύ σημαντικό (επιλογή 1)

[3] Σε όλες τις ομάδες ερωτώμενων παρατηρήθηκε ότι μερικοί δεν κατανόησαν το ζητούμενο τρόπο απάντησης στην κλίμακα 1,2,3,4 αντιστοιχώντας ένα αριθμό σε καθεμιά από τις 4 δυνατές επιλογές.

Με κριτήριο ποια δράση θεωρούν ως την πλέον χρήσιμη, οι αιγοπροβατοτρόφοι κατέταξαν αυτή του ελέγχου των παρασίτων και δευτερευόντως της εφαρμογής βιοασφάλειας και διατήρησης της σωματικής κατάστασης.

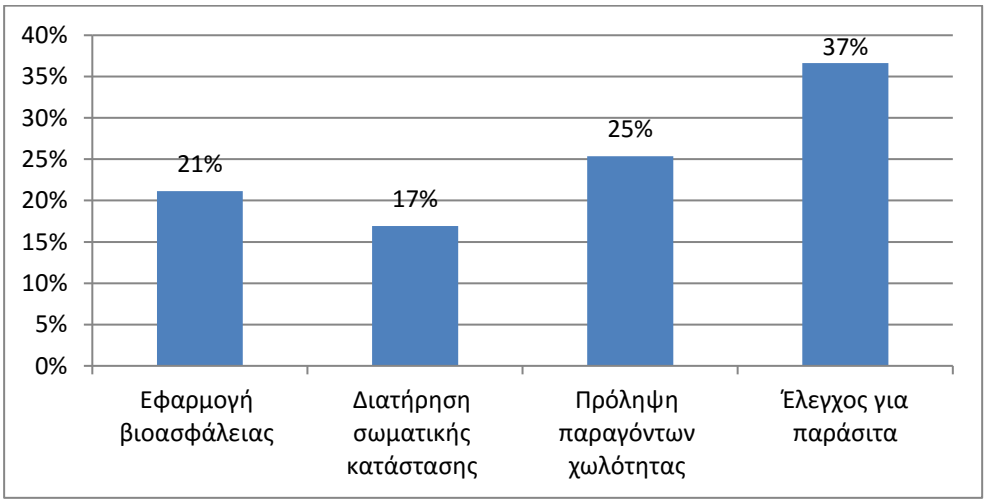

Πολύ σημαντικό και σημαντικό (επιλογή 1 και 2)

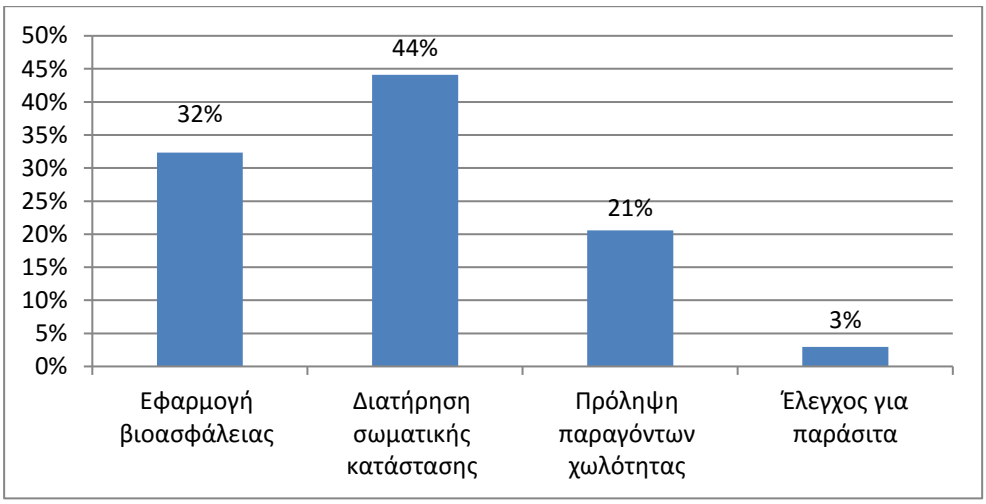

Λιγότερο σημαντικό (επιλογή 4)

4. Βλέπετε με βάση την πρώτη προκήρυξη κενά στο σχεδιασμό του Μέτρου; Αν ναι, ποια;

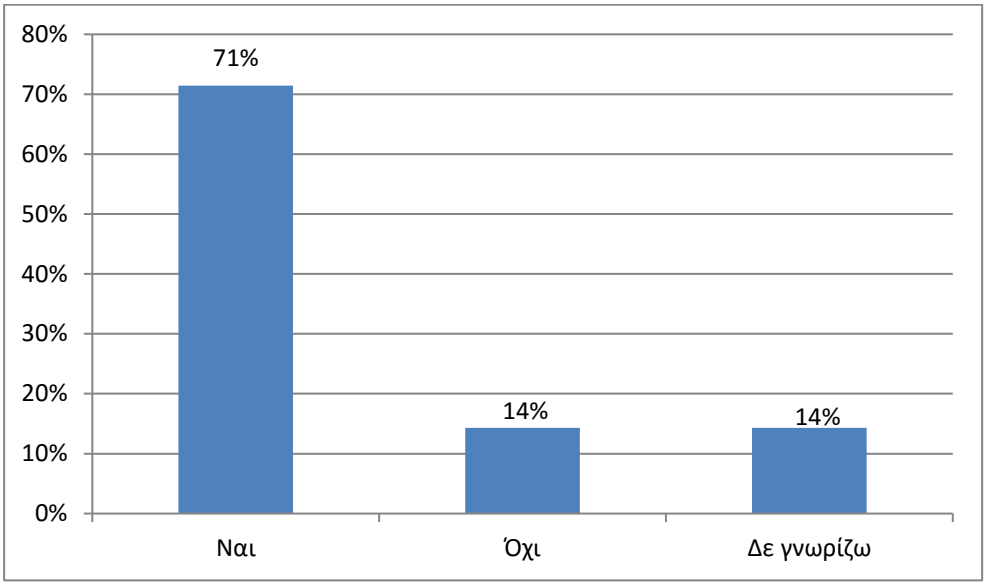

Οι κτηνοτρόφοι επίσης δήλωσαν ότι βάσει της πρώτης προκήρυξης υπάρχουν κενά στο σχεδιασμό του Μέτρου. Η πλειονότητα εντοπίζει ως ζήτημα τη διαδικασία αντικατάστασης των ζώων, όπου τόσο η ενημέρωση αντικατάστασης κάθε 7 μέρες, όσο και η δέσμευση διατήρησης του αριθμού των ζώων ως τη λήξη του σχεδίου έχουν δημιουργήσει έντονο προβληματισμό. Γενικότερα διατυπώνεται η πρόταση η ενημέρωση των αντικαταστάσεων να γίνεται στο σύνολο των ζώων στο τέλος του Σχεδίου αφαιρώντας τους θανάτους / σφαγές. Η απουσία λογισμικού επισημαίνεται σε μια περίπτωση ως κενό στο σχεδιασμό, ενώ σε 3 περιπτώσεις αναφέρεται ότι οι διαθέσιμες υποδομές των υποστατικών δεν είναι αρκετές για να καλύψουν τις απαιτήσεις του Μέτρου.

5. Είναι απαραίτητο να εμπλουτιστεί το Μέτρο με περισσότερες δράσεις ή κάποιες εξ αυτών να αντικατασταθούν; Αν ναι, ποια;

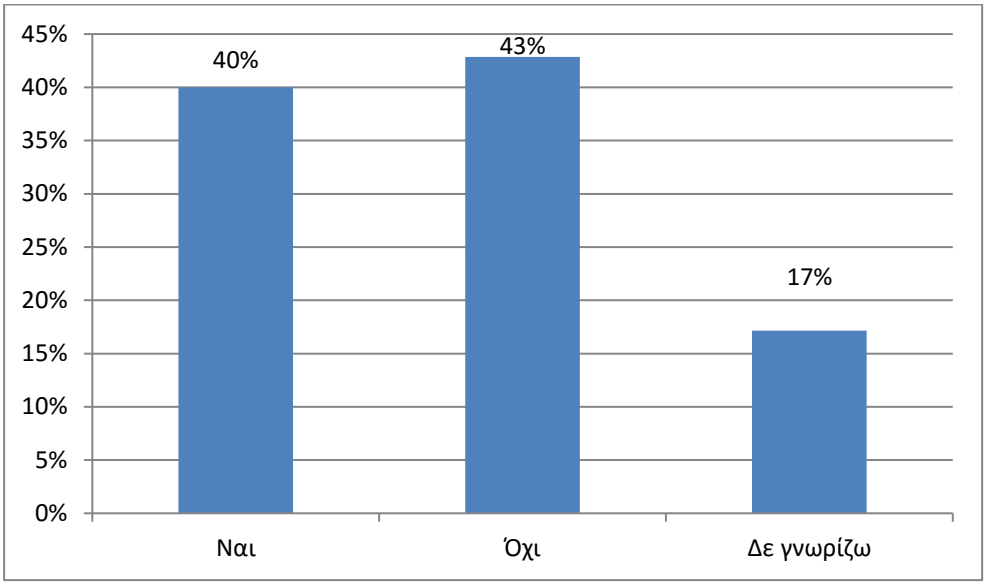

Αναφορικά με το εάν είναι απαραίτητο να εμπλουτιστεί το Μέτρο με περισσότερες δράσεις ή κάποιες εξ αυτών να αντικατασταθούν, οι απόψεις διίστανται ισοδύναμα, δηλαδή ίδιος αριθμός κτηνοτρόφων θεωρεί πως ναι είναι απαραίτητο και ίδιος πως όχι. Οι σχετικές προτάσεις των αιτητών συστήνουν δράσεις διαχείρισης της εκμετάλλευσης κύρια στην κατεύθυνση της καλύτερης διαβίωσης των ζώων και στην επίτευξη καλύτερης ποιότητας γάλακτος. Αναφέρεται επίσης η ανάγκη αύξησης της επιδότησης και ο εμπλουτισμός του Μέτρου με νέες δράσεις (π.χ. εισαγωγή νέων ζώων και αγοράς εξοπλισμού).

6. Αναφέρετε τα 3 σημαντικότερα πράγματα που φιλοδοξείτε να επιτύχετε με τη συμμετοχή σας στο Μέτρο 14;

Ως κυριότερος λόγος συμμετοχής στο Μέτρο διατυπώθηκε η διασφάλιση της καλής διαβίωσης, υγείας και υγιεινής των ζώων. Ως άλλοι λόγοι αναφέρθηκαν η διαχείριση της μονάδας και των αρχείων της εκτροφής και η αύξηση της παραγωγής με τη συνεπαγόμενη βελτίωση των κερδών. Αναφέρθηκαν επίσης προσδοκίες για ενημέρωση – εκπαίδευση, δημιουργία ομάδων διαβίωσης και βελτίωση των υποδομών των υποστατικών. Σε μια περίπτωση αναφέρεται και η χρήση νέων τεχνολογιών στις εκτροφές.

7. Τι έως σήμερα σας εμπόδισε – δυσκόλεψε από το να βελτιώσετε περαιτέρω τη μεταχείριση και καλή διαβίωση των αιγοπροβάτων σας;

Οι περισσότεροι αιτητές δήλωσαν πως δεν δυσκολεύτηκαν ως σήμερα στο να βελτιώσουν περαιτέρω τη μεταχείριση και καλή διαβίωση των αιγοπροβάτων τους. Σημειώνεται ότι καταγράφηκε ένα θετικό σχόλιο, όπου ο κτηνοτρόφος θεωρεί ότι η χρήση των εντύπων και η συμμετοχή του στο σεμινάριο του Μέτρου τον βοήθησε στο να βελτιώσει τη μονάδα του. Αρκετοί από τους ερωτηθέντες αντιμετώπισαν οικονομικά προβλήματα, ενώ αναφορές γίνονται σε δυσκολίες που οφείλονται σε εξωγενείς παράγοντες όπως πολεοδομικά θέματα και ζωονόσοι. Δυσκολίες αναφέρονται επίσης σε θέματα υποδομών (π.χ. περίφραξη, έλλειψη χώρων, μύλοι ζωοτροφών), αλλά και συμπλήρωσης εντύπων.

8. Πόσο ωφέλιμο κρίνετε το πρόγραμμα των εκπαιδεύσεων ως προς τη θεματολογία τους;

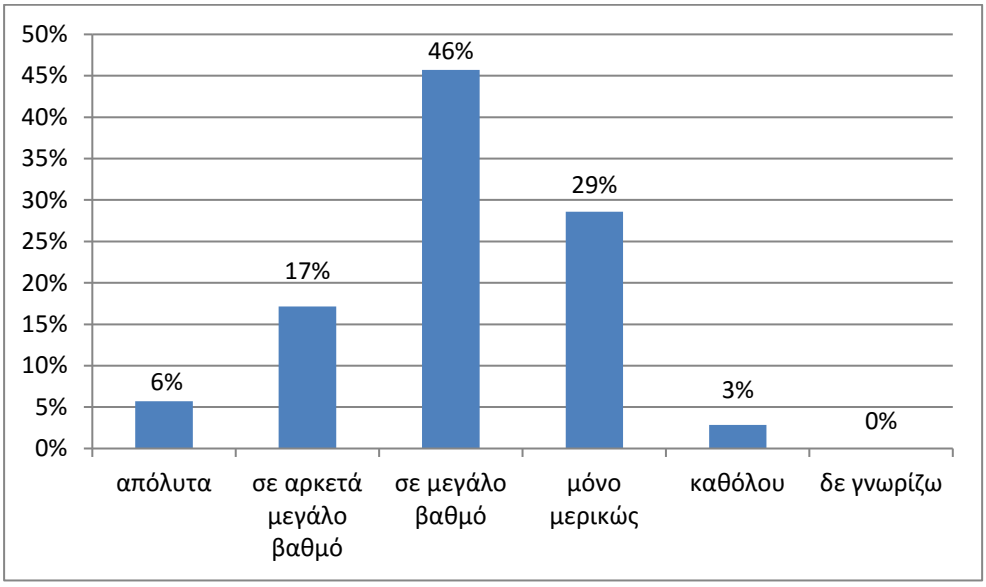

Το πρόγραμμα των εκπαιδεύσεων εν γένει κρίθηκε ωφέλιμο σε μεγάλο έως και απόλυτο βαθμό. Συγκεκριμένα 7 στους 10 κτηνοτρόφους το εκτίμησαν ως τέτοιο.

9. Πόσο ωφέλιμο κρίνετε το πρόγραμμα των εκπαιδεύσεων ως προς τη διάρκεια τους;

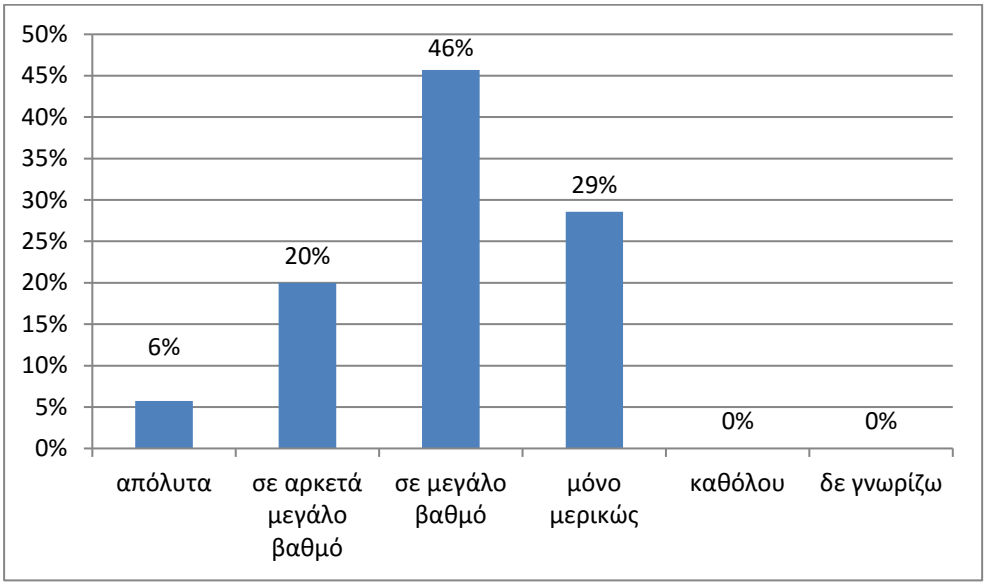

Με την ίδια θετική ένταση εκτιμήθηκε και η διάρκεια των εκπαιδεύσεων, ενώ κατά τι ως μεγαλύτερης ωφέλειας κρίθηκε το πρόγραμμα των εκπαιδεύσεων ως προς την ποιότητα – επάρκεια των εκπαιδευτών.

10. Πόσο ωφέλιμο κρίνετε το πρόγραμμα των εκπαιδεύσεων ως προς την ποιότητα – επάρκεια των εκπαιδευτών;

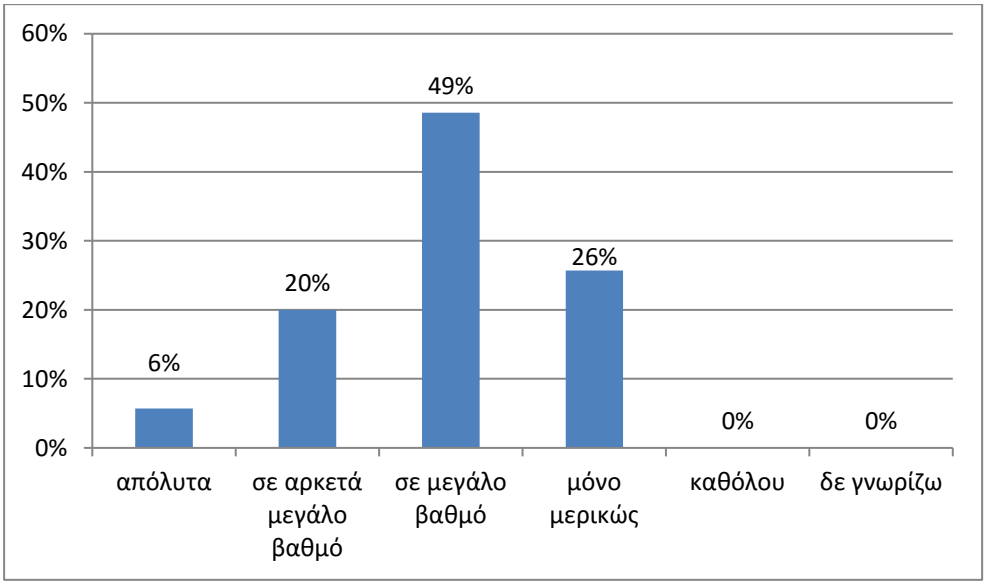

11. Η εφαρμογή δράσεων για την ευημερία των αιγοπροβάτων σε ποιο βαθμό θα βοηθήσει καθοριστικά στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αιγοπροβατοτροφίας;

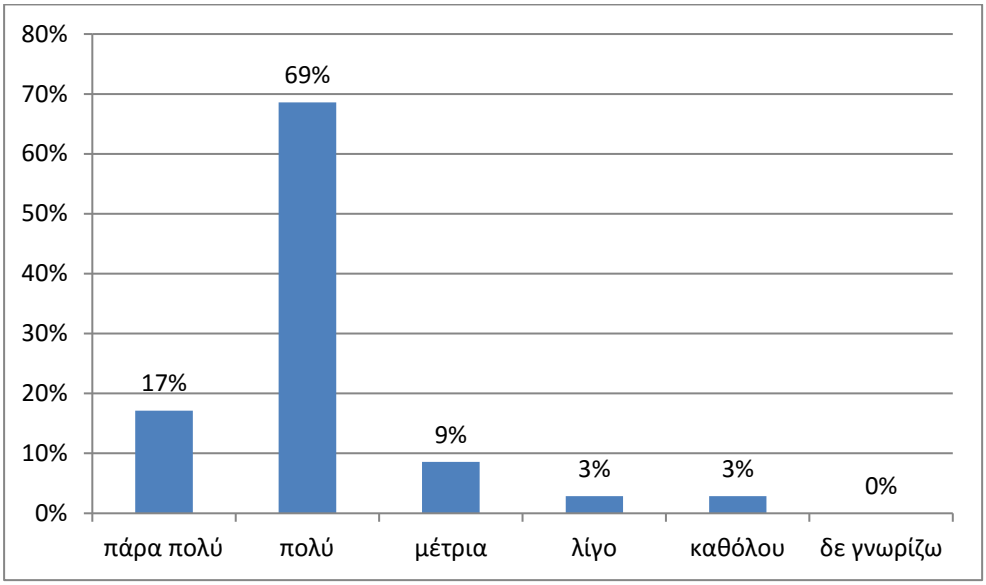

Σύμφωνα με τους αιτηθέντες, η εφαρμογή δράσεων για την ευημερία των αιγοπροβάτων θα συμβάλει πολύ έως πάρα πολύ θετικά στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αιγοπροβατοτροφίας.

12. Σε ότι αφορά στον αριθμό των θηλυκών ζώων, σε ποια τάξη μεγέθους κατατάσσεται η εκμετάλλευση σας;

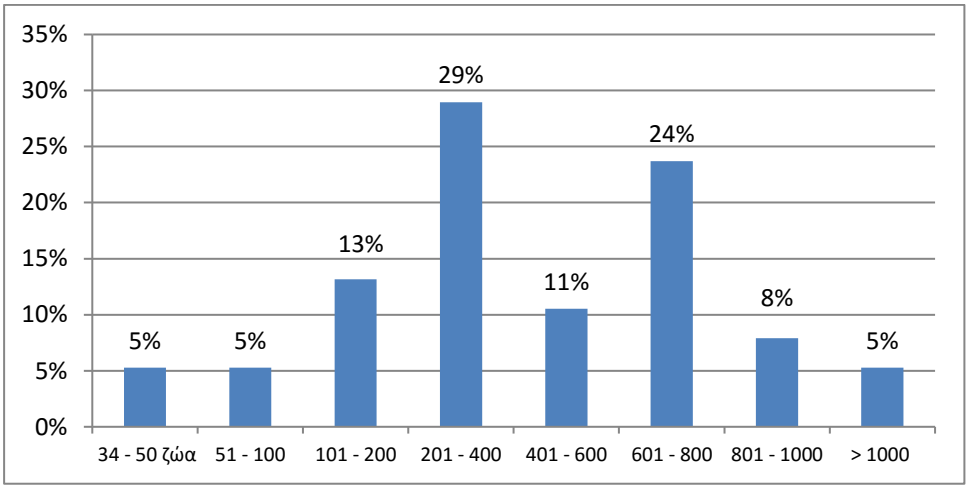

Αποχωρήσαντες

Από την ομάδα των 30[4] εκ των 51 αποχωρησάντων απάντησαν μόνο τρεις (3) οι οποίοι δήλωσαν μία (1) εκμετάλλευση από 401-600 ζώα και δύο (2) εκμεταλλεύσεις, από 801-1000 ζώα και πάνω από 1000 ζώα αντίστοιχα.

Ως λόγους απόσυρσης των αιτήσεων τους ανέφεραν τη μη δυνατότητα σφαγής των μη επαρκώς παραγωγικών ζώων τους, την υποχρέωση διατήρησης του συνολικού αριθμού ενήλικων ζώων και των δηλωθέντων στην αίτηση αιγοπροβάτων, το μεγάλο αριθμό εντύπων προς συμπλήρωση και το συνεπαγόμενο φόρτο εργασίας που δεν αντισταθμίζεται από την παρεχόμενη ενίσχυση, τη δημιουργία υποχρεώσεων που αυξάνουν το κόστος λειτουργίας της εκμετάλλευσης και τον κίνδυνο επιβολής ποινών στις ενισχύσεις που λαμβάνουν.

Σε ότι αφορά στις προϋποθέσεις για τη συμμετοχή τους στο μέλλον σε αντίστοιχη προκήρυξη ανέφεραν τη μείωση του αριθμού των εντύπων προς συμπλήρωση, τη χαλάρωση των υποχρεώσεων διατήρησης των ζώων και την αύξηση του ποσού ενίσχυσης. Από τη σχεδόν μηδενική απόκριση των αποχωρησάντων είναι σαφές ότι λόγω της αποχώρησης τους αντιμετώπισαν αδιάφορα τη σκοπιμότητα και το εν δυνάμει όφελος της έρευνας.

[4] Για τους 30 από τους 51 αποχωρήσαντες υπήρχαν στη διάθεση του Τμήματος Γεωργίας οι διευθύνσεις e-mails.

Μη αιτηθέντες

Από αιγοπροβατοτρόφους που δεν είχαν εκδηλώσει ενδιαφέρον συμμετοχής στο Μέτρο 14 κατά την περσινή πρόσκληση, λήφθηκαν 11 συμπληρωμένα ερωτηματολόγια. Οκτώ (8) από αυτούς έχουν εκμεταλλεύσεις από 34 έως 400 ζώα.

1. Ποιο είναι κατά την εκτίμηση σας το επίπεδο των αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων ως προς την καλή μεταχείριση των ζώων;

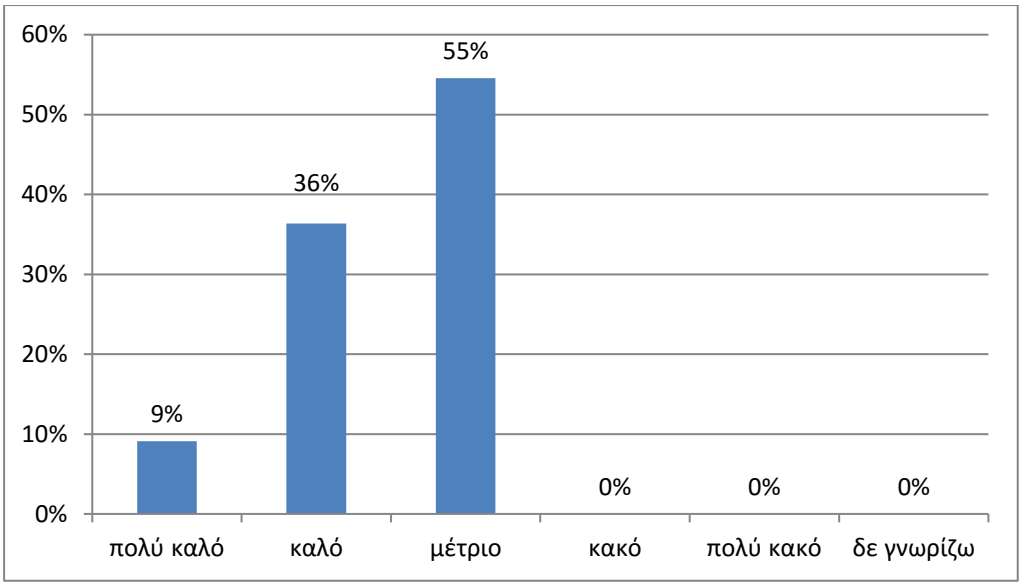

Η γνώμη τους αναφορικά το επίπεδο των αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων ως προς την καλή μεταχείριση των ζώων, δεν είναι κακή και κυμαίνεται αμιγώς μεταξύ μέτριου και πολύ καλού επιπέδου.

2. Πόσο πολύ εκτιμάτε ότι θα βελτιώσει περαιτέρω προς το καλύτερο την τρέχουσα κατάσταση μεταχείρισης των ζώων η υλοποίηση του Μέτρου 14;

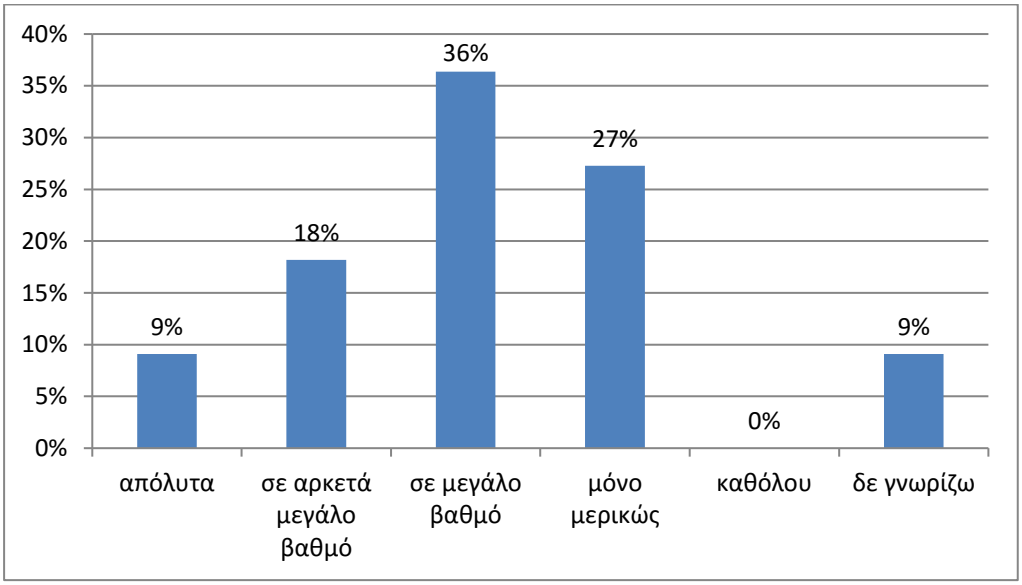

Η εκτίμηση τους για την περαιτέρω βελτίωση της τρέχουσας κατάστασης λόγω της υλοποίησης του Μέτρου είναι θετική καθώς οι πλείστες απαντήσεις κυμαίνονται μεταξύ μεγάλου, αρκετά μεγάλου και απόλυτου βαθμού βελτίωσης.

3. Κατατάξτε στην κλίμακα 1,2,3,4 (1 πολύ σημαντικό, 4 λιγότερο σημαντικό) από πλευράς χρησιμότητας τις κατηγορίες δράσεων του Μέτρου

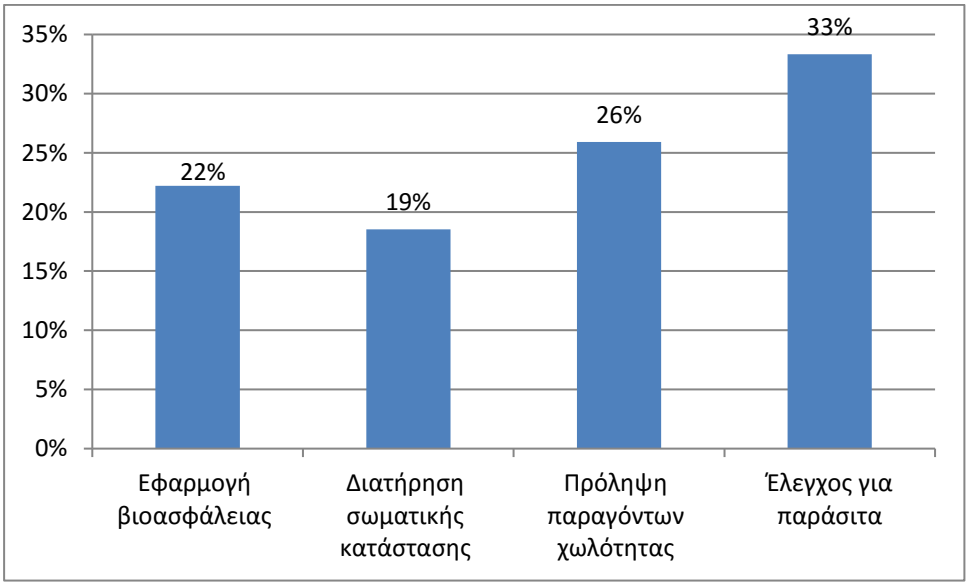

Πολύ σημαντικό (επιλογή 1)

Το μείζον θέμα κατά τη γνώμη τους είναι ο έλεγχος των παρασίτων, γι' αυτό θεωρούν αυτή τη δράση ως την πλέον χρήσιμη.

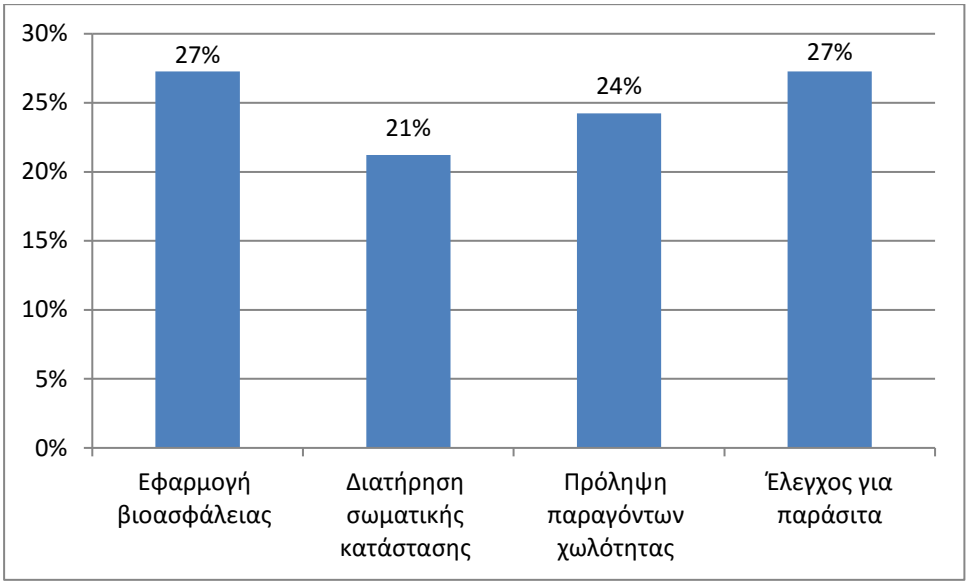

Πολύ σημαντικό και σημαντικό (επιλογή 1 και 2)

4. Υπάρχουν κατά τη γνώμη σας κενά στο σχεδιασμό του Μέτρου; Αν ναι, ποια;

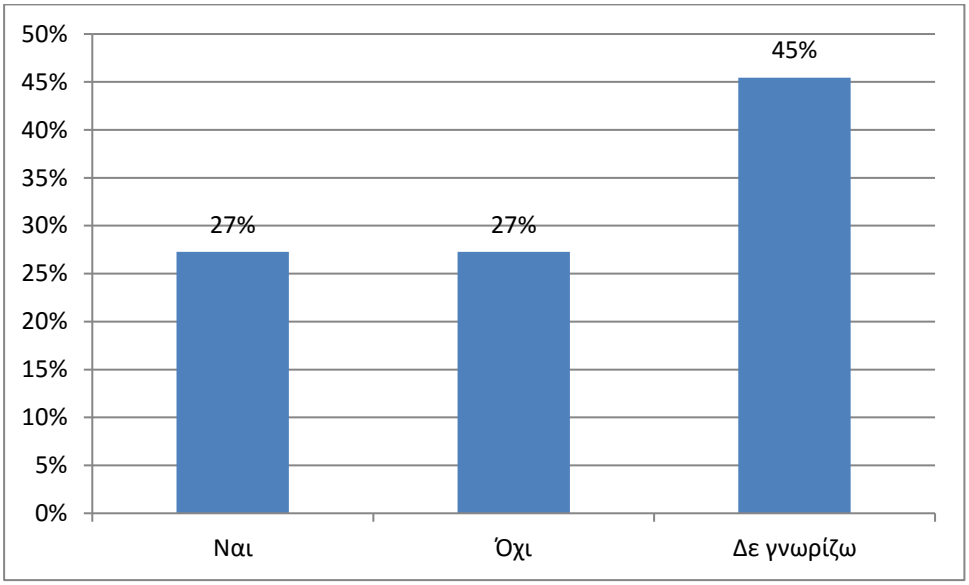

Σχετικά με κενά στο σχεδιασμό του Μέτρου, από τις απαντήσεις τους δεν μπορεί να εξαχθεί μία δεσπόζουσα θέση καθώς οι περισσότεροι δήλωσαν πως δεν γνωρίζουν ώστε να δώσουν θετική ή αρνητική απάντηση. Σχολιασμός για κενά στο σχεδιασμό γίνεται σε ένα

ερωτηματολόγιο όπου αναφέρεται στη γραφειοκρατία και στην ανάγκη για εξωτερική ανάθεση της τήρησης σχετικών με το Μέτρο εντύπων με υψηλό κόστος.

5. Με την εμπειρία της 1ης προκήρυξης είναι απαραίτητο να εμπλουτιστεί το Μέτρο με περισσότερες δράσεις ή κάποιες εξ αυτών να αντικατασταθούν; Αν ναι, ποια;

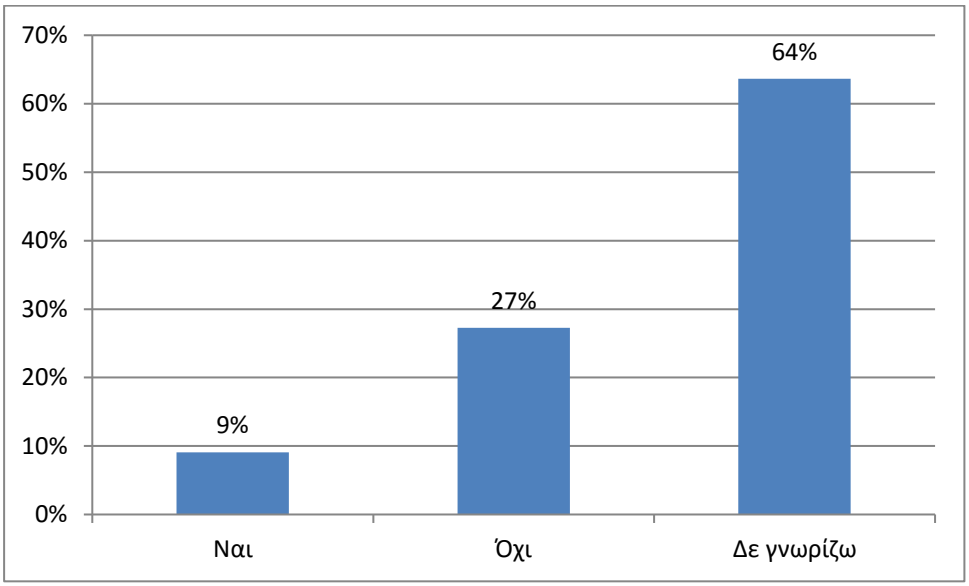

Όμοιο συμπέρασμα προκύπτει για το εάν είναι απαραίτητο να εμπλουτιστεί το Μέτρο με περισσότερες δράσεις ή κάποιες εξ αυτών να αντικατασταθούν, καθώς οι περισσότεροι απάντησαν πως δεν γνωρίζουν. Μια πρόταση που διατυπώθηκε για τον εμπλουτισμό του Μέτρου με δράσεις είναι να συμπεριληφθούν οι Μονάδες που είναι καθαρά γαλακτοπαραγωγικές.

6. Ποιες βελτιώσεις συστήνετε για τις προσκλήσεις των επόμενων ετών; Με ποιους τρόπους / προς ποια κατεύθυνση μπορεί να βελτιωθεί το περιεχόμενο και η αποτελεσματικότητα του Μέτρου;

Σχετικά με προτεινόμενες βελτιώσεις γίνονται αναφορές για τη μείωση του αριθμού των τηρούμενων εντύπων και για ελαστικότητα στον αριθμό ζώων που δεσμεύονται να συμμετέχουν.

7. Για ποιους λόγους δεν συμμετείχατε στην Προκήρυξη του 2017;

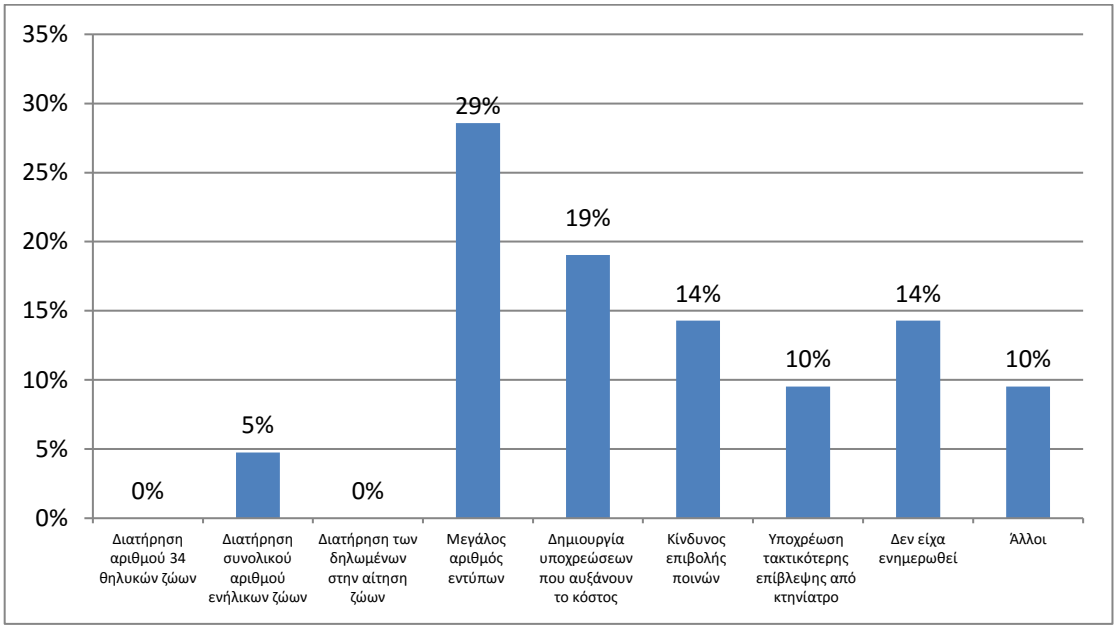

Οι λόγοι τους οποίους επικαλέστηκαν για τη μη εκδήλωση ενδιαφέροντος στην προκήρυξη του 2017 ήταν κατά σειρά ο μεγάλος αριθμός εντύπων, η δημιουργία υποχρεώσεων που αυξάνουν το κόστος, ο κίνδυνος επιβολής ποινών, η μη ενημέρωση τους, η υποχρέωση τακτικότερης επίβλεψης από κτηνίατρο και η διατήρηση συνολικού αριθμού ενήλικων ζώων. Σε μια περίπτωση διατυπώθηκε ότι ευνοούνται οι μη οργανωμένες μονάδες, ενώ σε μια δεύτερη ότι ο λόγος ήταν ότι δεν είχε πέρσι επαρκή αριθμό ζώων.

8. Σκέφτεστε να συμμετάσχετε στη φετινή πρόσκληση;

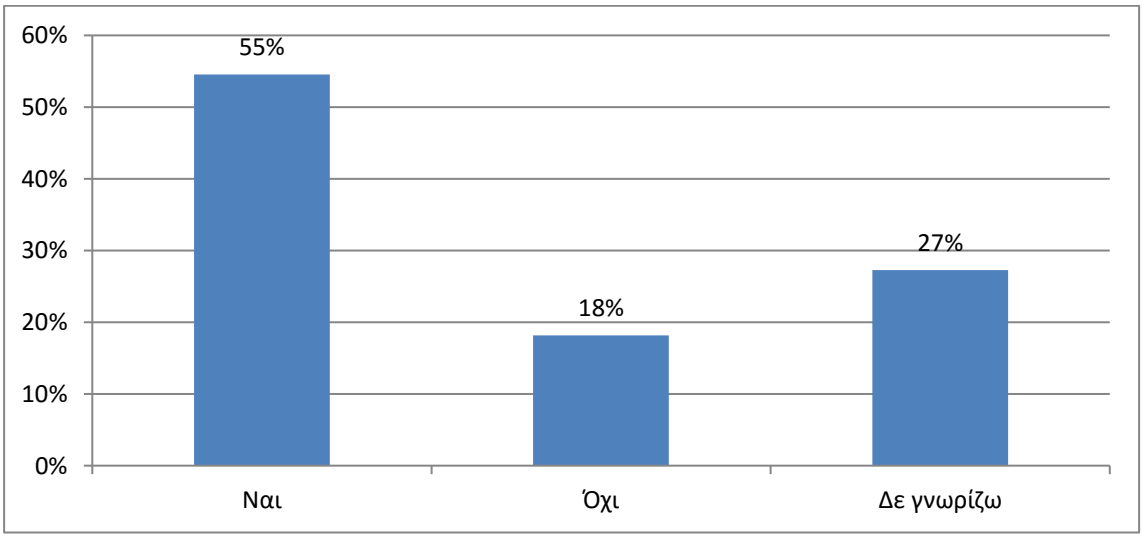

Στο ερώτημα αν σκέπτονται να συμμετάσχουν στη φετινή πρόσκληση, 6 από τους 11 απάντησαν θετικά.

9. Σε ότι αφορά στον αριθμό των θηλυκών ζώων, σε ποια τάξη μεγέθους κατατάσσεται η εκμετάλλευση σας;

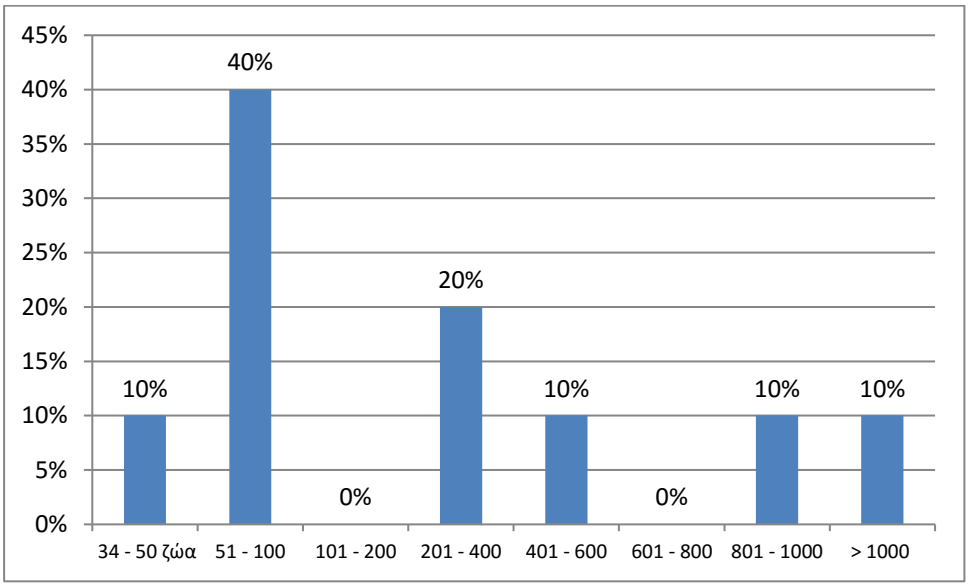

Κτηνίατροι

Από τους 19 κτηνίατρους και ειδικούς στη διατροφή ζώων που το Τμήμα Γεωργίας είχε στη διάθεση του τα e-mails τους και οι οποίοι στήριξαν τους αιτητές στην υποβολή των αιτήσεων τους απάντησαν 7 , ήτοι ποσοστό 37%. Ο εν λόγω αριθμός υπογραμμίζεται ότι δεν διευκολύνει την εξαγωγή απολύτως ασφαλών αριθμητικών συμπερασμάτων στα ποσοτικά ερωτήματα λόγω του μικρού εύρους διακύμανσης.

1. Ποιο είναι κατά την εκτίμηση σας το επίπεδο των αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων ως προς την καλή μεταχείριση των ζώων;

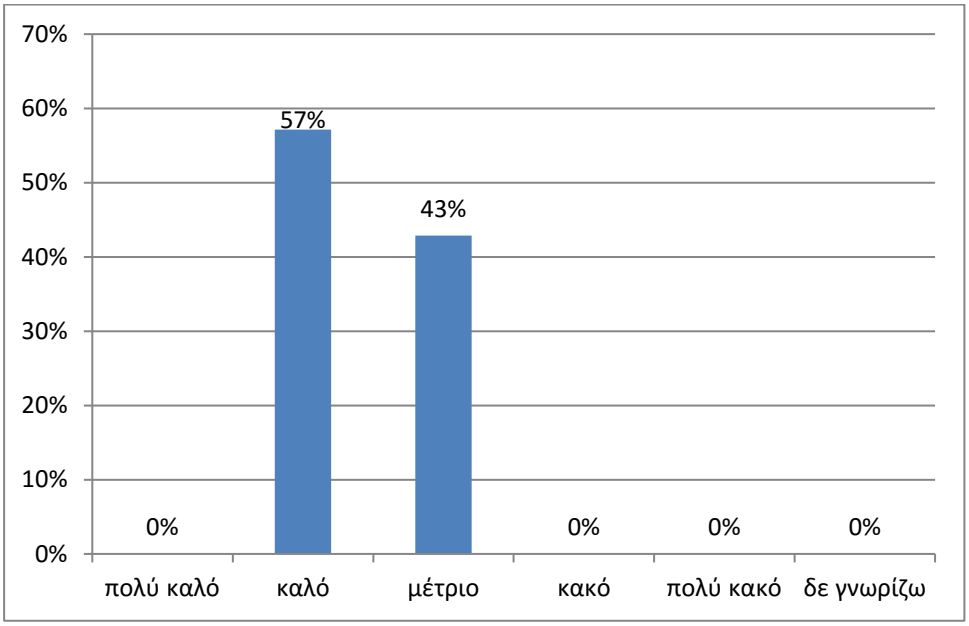

Η άποψη τους για το επίπεδο των αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων ως προς την καλή μεταχείριση των ζώων κυμαίνεται μεταξύ εντύπωσης μέτριας και καλής κατάστασης. Κανείς δεν την χαρακτήρισε πολύ καλή, κακή ή πολύ κακή.

2. Πόσο πολύ εκτιμάτε ότι θα βελτιώσει περαιτέρω προς το καλύτερο την τρέχουσα κατάσταση μεταχείρισης των ζώων η υλοποίηση του Μέτρου 14;

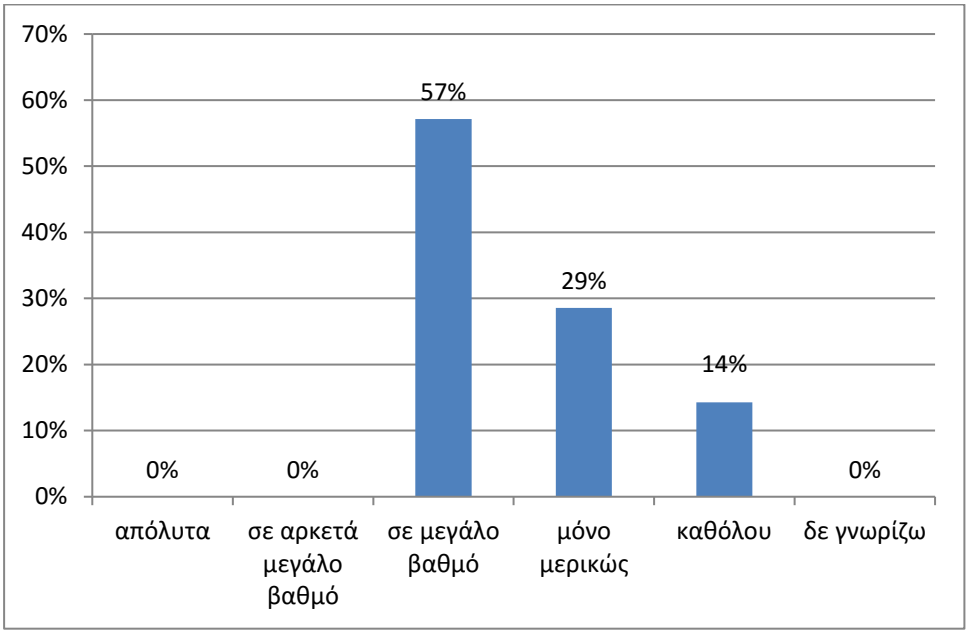

Ως προς το εάν θα βελτιώσει περαιτέρω προς το καλύτερο την τρέχουσα κατάσταση μεταχείρισης των ζώων η υλοποίηση του Μέτρου 14, διατυπώθηκαν επιφυλάξεις, αν και οι περισσότεροι εκτίμησαν ότι θα υπάρξει βελτίωση σε μεγάλο βαθμό.

3. Κατατάξτε στην κλίμακα 1,2,3,4 (1 πολύ σημαντικό, 4 λιγότερο σημαντικό) από πλευράς χρησιμότητας τις κατηγορίες δράσεων του Μέτρου

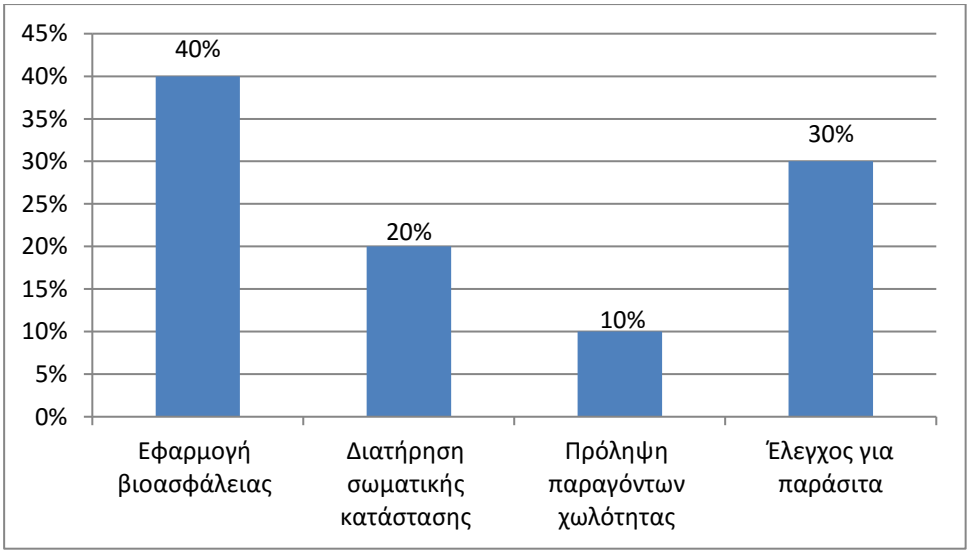

Πολύ σημαντικό (επιλογή 1)

Ως πλέον χρήσιμες δράσεις του Μέτρου θεωρούν την εφαρμογή βιοασφάλειας και τον έλεγχο για τα παράσιτα, ενώ ακολουθούν κατά σειρά η διατήρηση της σωματικής κατάστασης και η πρόληψη των παραγόντων που προκαλούν χωλότητα.

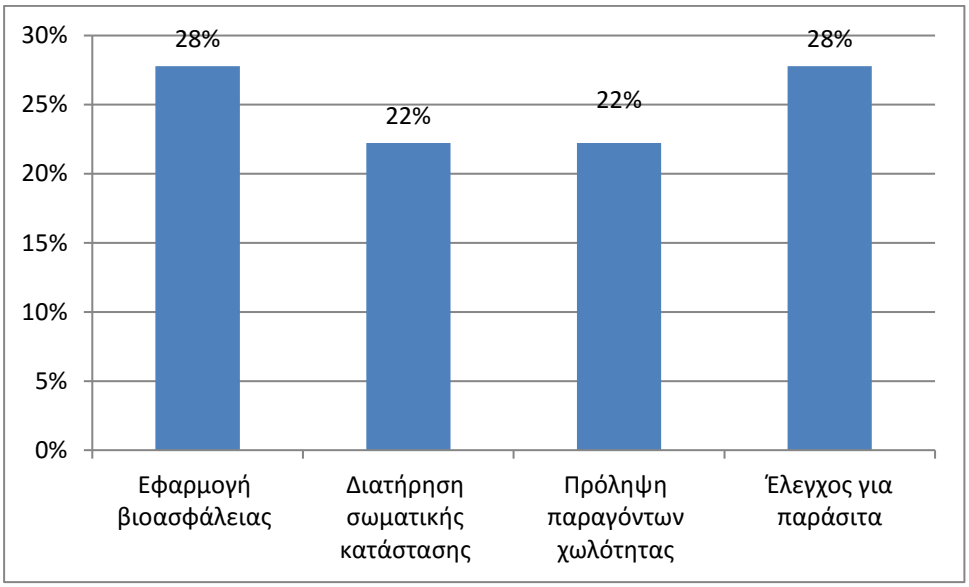

Πολύ σημαντικό και σημαντικό (επιλογή 1 και 2)

4. Εξ όσων γνωρίζετε γιατί κάποιοι αιτηθέντες απέσυραν τις αιτήσεις τους;

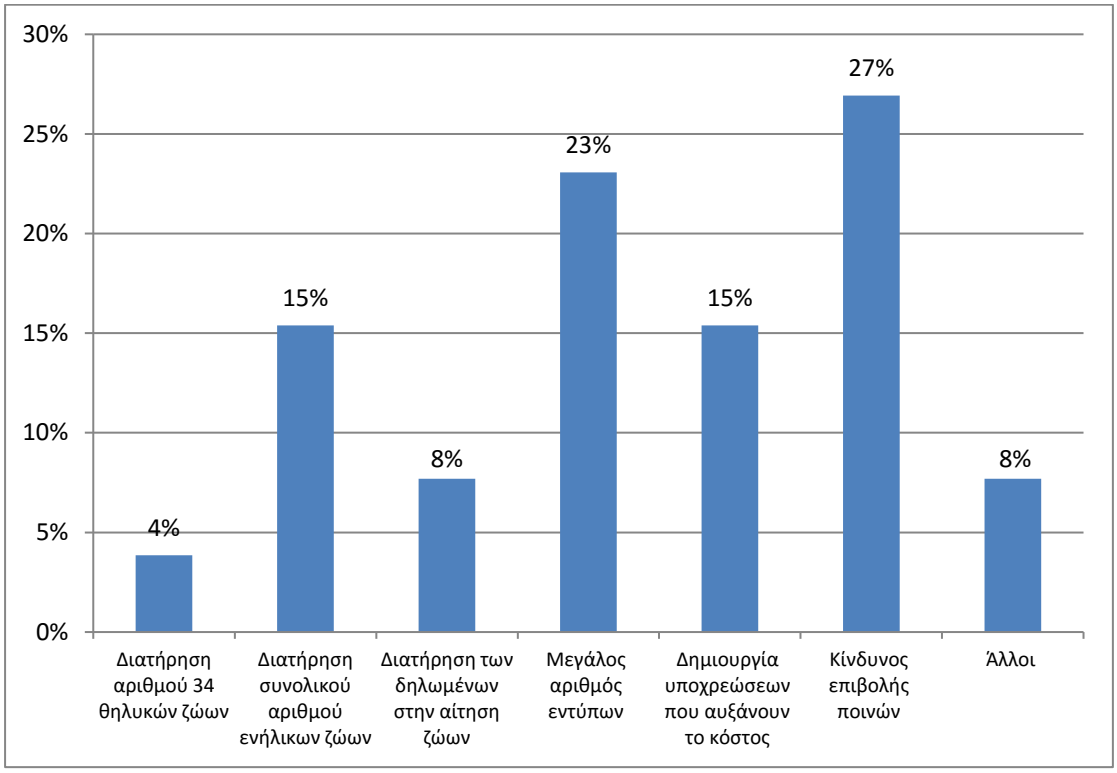

Για τους λόγους που κάποιοι αιτηθέντες απέσυραν τις αιτήσεις τους, εξ όσων γνωρίζουν ανέφεραν ως επί το πλείστον τον κίνδυνο επιβολής ποινών, το μεγάλο αριθμό εντύπων και την υποχρέωση διατήρησης του συνολικού αριθμού ενήλικων ζώων.

5. Εκτιμάτε ορθή την επιλογή του ελάχιστου αριθμού των 34 ζώων;

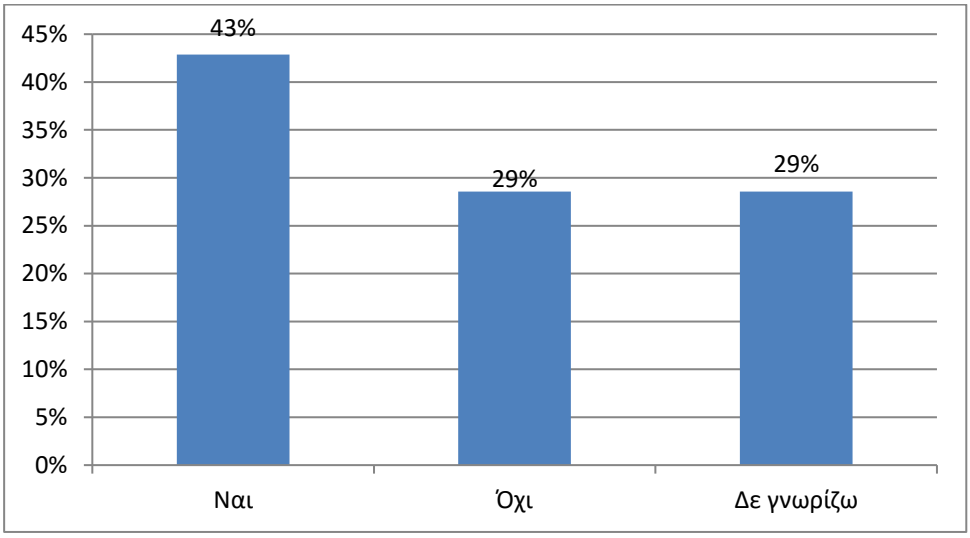

Για το εάν ήταν ορθή η επιλογή του ελάχιστου αριθμού των 34 ζώων, δεν προκύπτει με βάση τις απαντήσεις μία δεσπόζουσα άποψη ως προς το «ναι» ή «όχι».

6. Βλέπετε αυτή τη στιγμή (μετά δηλαδή από την 1η προκήρυξη και υποδοχή αιτήσεων) κενά στο σχεδιασμό του Μέτρου; Αν ναι, ποια;

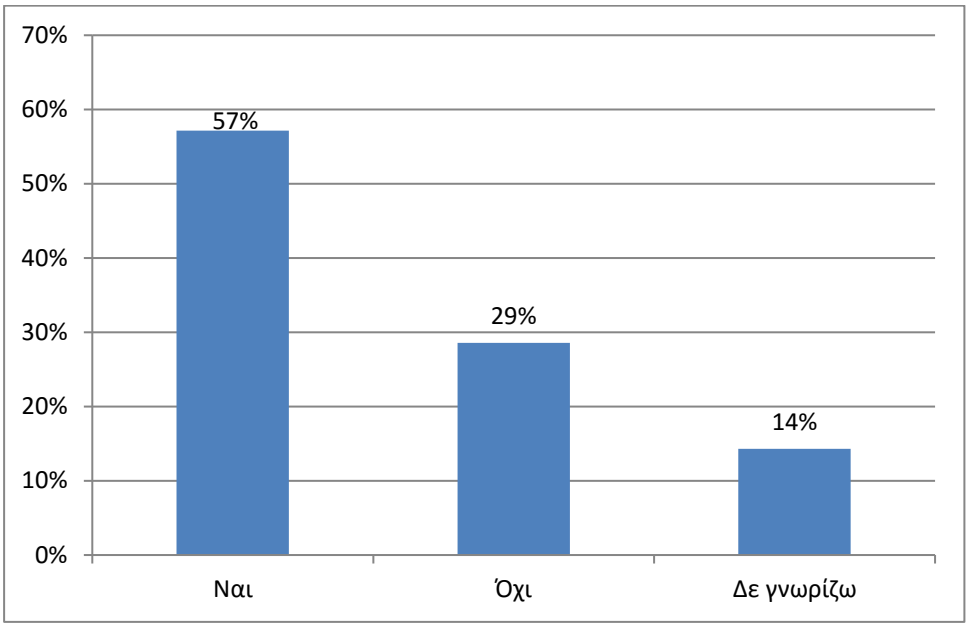

Η άποψη τους είναι ότι διακρίνονται κενά στο σχεδιασμό του Μέτρου. Σχολιάστηκαν οι απαιτήσεις συμπλήρωσης εντύπων, που θα έπρεπε να είχαν σχεδιαστεί απλούστερα.

7. Την τιμή στόχο του Μέτρου (20,60% του ζωικού κεφαλαίου αιγοπροβάτων να λάβουν ενίσχυση από το Μ14) την θεωρείτε επαρκώς μεγάλη για να επιτευχθεί ο κύριος στόχος της αύξησης της παραγωγής και της ποιότητας του γάλακτος;

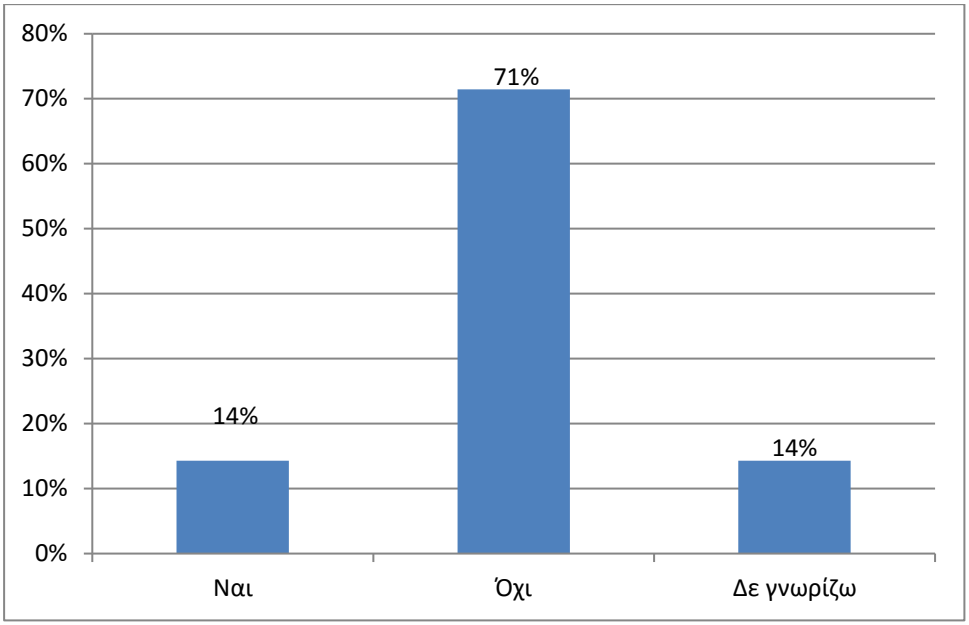

Η θέση που παίρνουν για το εάν την τιμή στόχο του Μέτρου (20,60% του ζωικού κεφαλαίου αιγοπροβάτων να λάβουν ενίσχυση από το Μ14) τη θεωρούν επαρκώς μεγάλη για να επιτευχθεί ο κύριος στόχος της αύξησης της παραγωγής και της ποιότητας του γάλακτος, είναι αρνητική καθώς οι περισσότεροι απάντησαν όχι.

8. Με την εμπειρία της 1ης προκήρυξης και υποδοχής αιτήσεων είναι απαραίτητο να εμπλουτιστεί το Μέτρο με περισσότερες δράσεις ή κάποιες εξ αυτών να αντικατασταθούν;

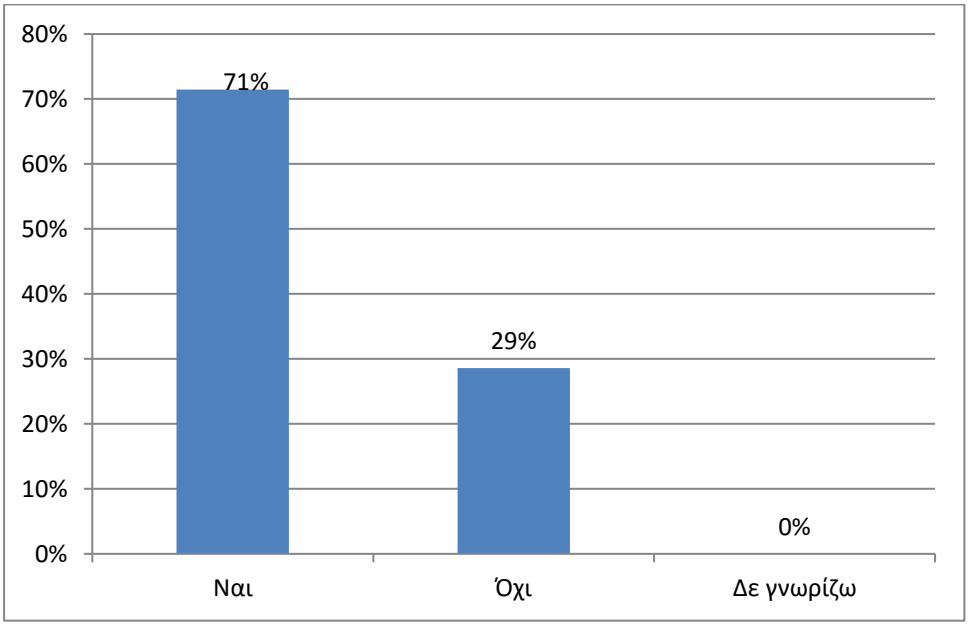

Κατά την άποψη των περισσότερων είναι απαραίτητο να εμπλουτιστεί το Μέτρο με περισσότερες δράσεις ή κάποιες εξ αυτών να αντικατασταθούν.

9. Ποιοι αρνητικοί παράγοντες μπορούν να οδηγήσουν σε μερική επίτευξη των στόχων του Μέτρου;

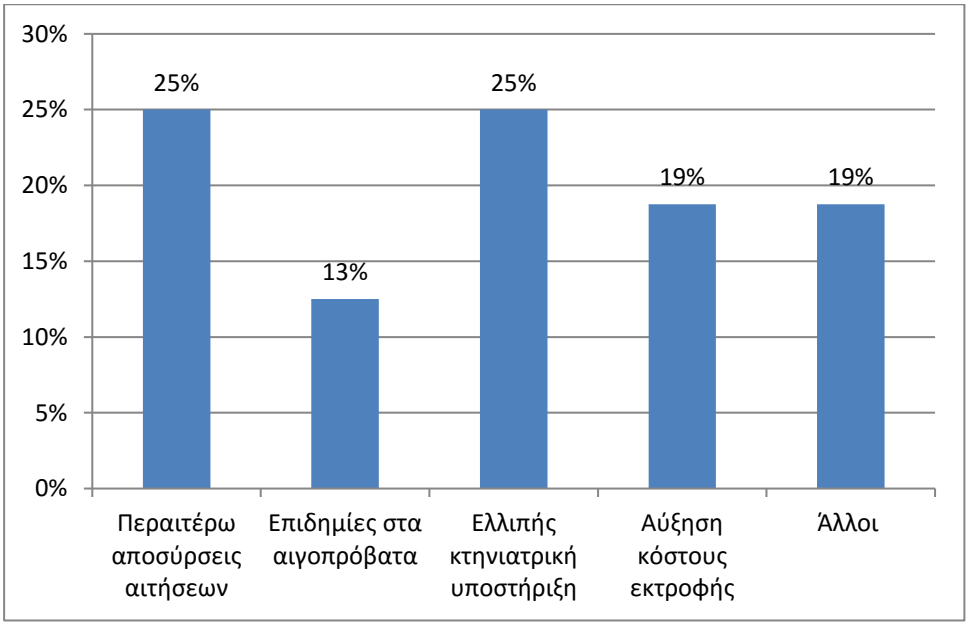

Ως αρνητικούς παράγοντες που μπορούν να οδηγήσουν σε μερική επίτευξη των στόχων του Μέτρου, τους επικαλούνται όλους όσους τους υποδείχτηκαν με το ερωτηματολόγιο, αλλά εξ αιτίας του μικρού αριθμού αυτών που απάντησαν το ερωτηματολόγιο, δεν μπορεί να τεκμηριωθεί ένας κύριος παράγοντας. Γίνεται αναφορά στο γραφειοκρατικό όγκο, ενώ διατυπώνεται και η άποψη ότι το Μέτρο δεν συνδέεται άμεσα με την αύξηση και βελτίωση της γαλακτοπαραγωγής. Ένας εκ των ερωτηθέντων αναφέρθηκε στην έλλειψη επαγγελματισμού των αιγοπροβατοτρόφων.

10. Ποιες βελτιώσεις συστήνετε για τις προσκλήσεις των επόμενων ετών; Με ποιους τρόπους / προς ποια κατεύθυνση μπορεί να βελτιωθεί το περιεχόμενο και η αποτελεσματικότητα του Μέτρου;

Γίνονται προτάσεις για την αξιοποίηση του Μέτρου ως προς αφενός τη γενικότερη βελτίωση των μέτρων βιοασφάλειας, γενετικής και αφετέρου απλοποίησης / προτυποποίησης σε ηλεκτρονική μορφή της ζητούμενης τεκμηρίωσης. Επίσης γίνεται αναφορά στην επαγγελματική κατάρτιση των αιγοπροβατοτρόφων, στη στήριξη των τιμών των παραγόμενων γαλακτοκομικών προϊόντων από άλλα μέτρα ώστε να ενισχυθούν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα, καθώς και πρόταση για τη μείωση των ποινών.

11. Προεξοφλείτε ότι κάποιες δράσεις δεν θα υλοποιηθούν άρτια από τους αιγοπροβατοτρόφους;

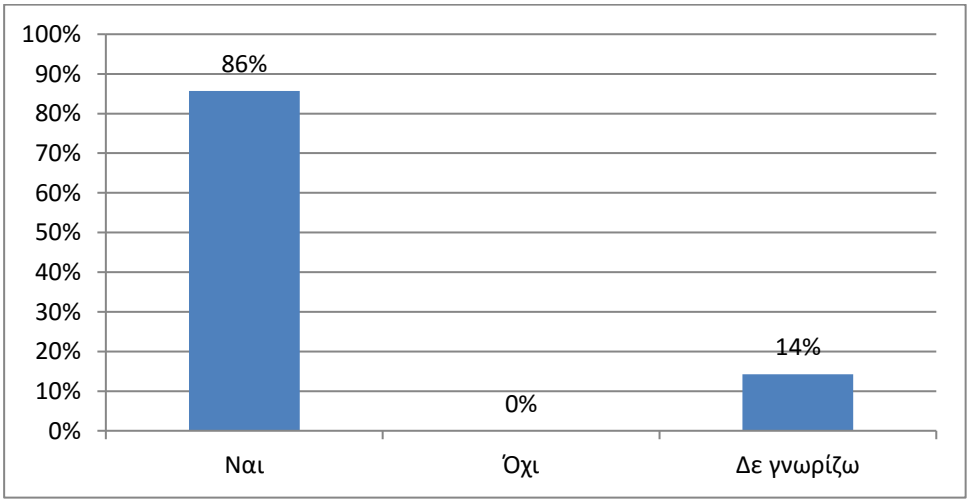

Οι κτηνίατροι εκφράζουν σαφέστατα φόβους ότι κάποιες δράσεις δεν θα υλοποιηθούν άρτια από τους αιγοπροβατοτρόφους. Σχολιάζεται ότι η δράση αξιολόγησης της σωματικής κατάστασης των αιγοπροβάτων αναμένεται να έχει δυσκολίες στην εφαρμογή της δεδομένου ότι εφαρμόζεται σε κάθε ζώο ξεχωριστά, ενώ η εφαρμογή θα ήταν ευκολότερη αν στηριζόταν σε διαχωρισμό σε ομάδες βάσει σταδίου ανάπτυξης των ζώων. Ανησυχίες εκφράζονται επίσης σε θέματα διασφάλισης της βιοασφάλειας (όπου σημειώνεται σε μια περίπτωση και η δυσκολία περίφραξης των μονάδων) και βελτίωσης γενετικού δυναμικού στα πλαίσια της επαρκούς ευαισθητοποίησης των κτηνοτρόφων σε αυτή την κατεύθυνση.

12. Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι η συμμετοχή στο Μέτρο 14 θα ενθαρρύνει τους αιγοπροβατοτρόφους να αναλάβουν μόνιμα (δηλ. και μετά το πέρας της περιόδου ενίσχυσης τους) καλύτερες πρακτικές μεταχείρισης των ζώων τους;

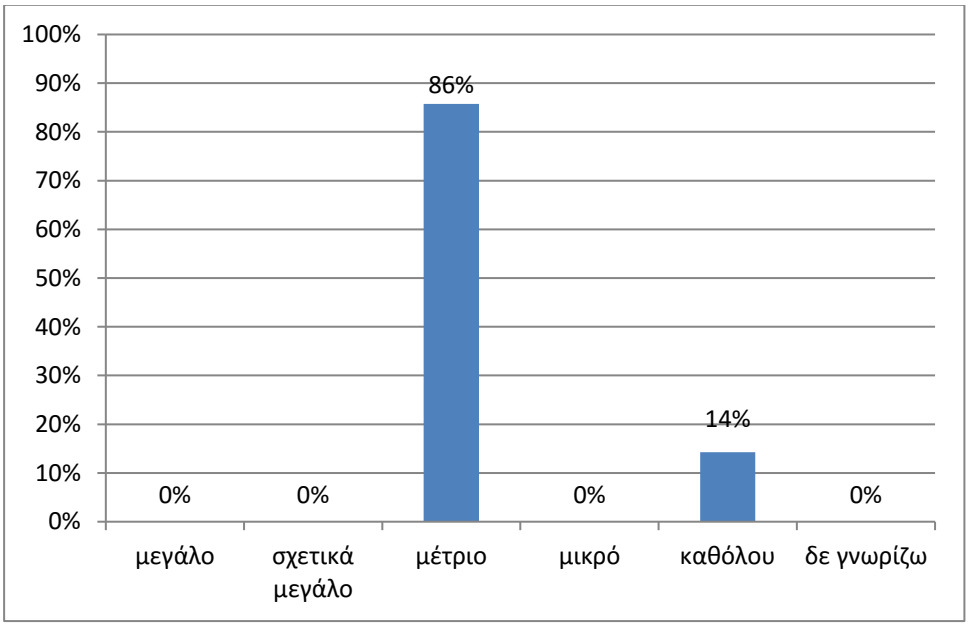

Η γνώμη τους για το εάν η συμμετοχή στο Μέτρο θα ενθαρρύνει τους αιγοπροβατοτρόφους να αναλάβουν μόνιμα (δηλ. και μετά το πέρας της περιόδου ενίσχυσης τους) καλύτερες πρακτικές μεταχείρισης των ζώων τους, είναι ότι αυτό θα γίνει ως επί το πλείστον σε μέτριο βαθμό.

13. Εάν επιτευχθεί μια άρτια υλοποίηση, σε ποιο βαθμό το Μέτρο θα ικανοποιήσει τους στόχους της αύξησης της ποσότητας και ποιότητας του παραγόμενου αιγοπρόβειου γάλακτος;

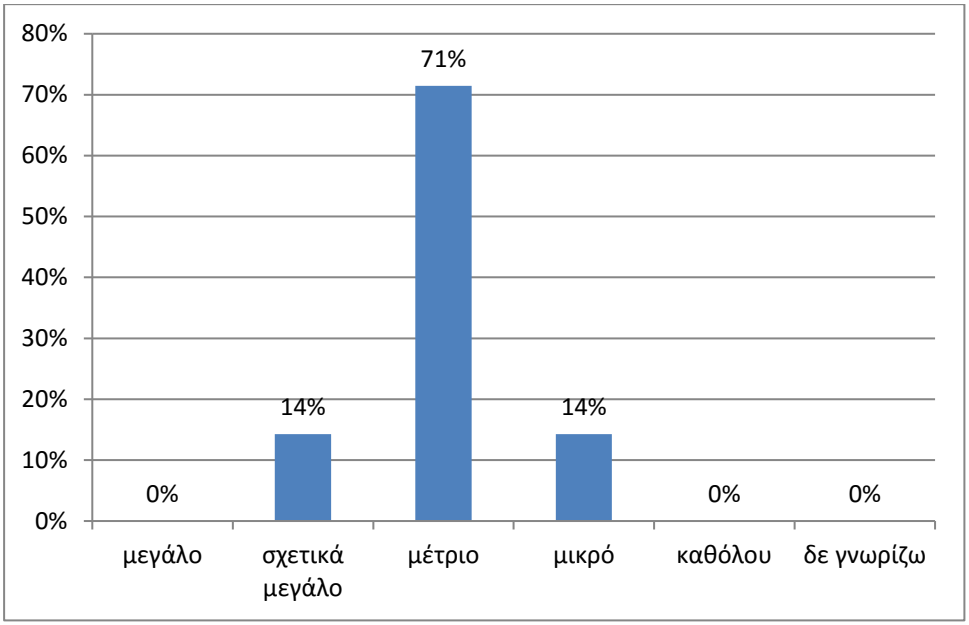

Υποθέτοντας μια άρτια υλοποίηση εκτιμούν ότι το Μέτρο θα ικανοποιήσει τους στόχους της αύξησης της ποσότητας και ποιότητας του παραγόμενου αιγοπρόβειου γάλακτος σε ένα εύρος μέτριου (κατεξοχήν) έως σχετικά μεγάλου βαθμού.

14. Τι άλλο πρέπει να βελτιώνεται παράλληλα έτσι ώστε να επιτευχθεί ο στόχος αύξησης της ποσότητας του αιγοπρόβειου γάλακτος;

Στις αναγκαίες παράλληλες βελτιώσεις σχολιάζεται η ανάγκη βελτίωσης του γενετικού υλικού σε κάθε εκμετάλλευση και η ανάγκη εκπαίδευσης των αιγοπροβατοτρόφων.

15. Πέραν της επίτευξης της τιμής στόχου του δείκτη του Μέτρου (20,60% του ζωικού κεφαλαίου αιγοπροβάτων να λάβουν ενίσχυση από το Μ14), πως θα τεκμηριωθεί ότι η υλοποίηση του Μέτρου θα έχει επιφέρει μία αξιοσημείωτη βελτίωση σε ότι αφορά την αύξηση της ποσότητας του γάλακτος;

Εκφράζεται η άποψη ότι η τεκμηρίωση ότι το Μέτρο θα επιφέρει βελτίωση σε ότι αφορά την ποσότητα του γάλακτος θα μπορούσε να γίνει με την παρακολούθηση των παραγόμενων ποσοτήτων γάλακτος και της σύγκρισης αυτών με στοιχεία προηγούμενων

ετών. Σε μια περίπτωση αναφέρεται ότι η αύξηση της παραγωγικότητας συνδέεται άμεσα με τη βελτίωση της διαβίωσης των ζώων.

16. Πώς θα μπορεί με βεβαιότητα να αποδοθεί ενδεχόμενη μελλοντική αύξηση της ποσότητας γάλακτος στη συγκεκριμένη παρέμβαση ή σε άλλους παράγοντες επιρροής;

Οι προτάσεις σχετικά με τη συσχέτιση της μεταβολής των παραγόμενων ποσοτήτων γάλακτος με την υλοποίηση του Μέτρου εστιάζουν στη σύγκριση των ποσοτήτων με αυτές προηγούμενων χρόνων συνολικά αλλά και σε επίπεδο εκμετάλλευσης. Άλλες προτάσεις αφορούν στην αξιολόγηση του επιπέδου βελτίωσης της διατροφής και του γενετικού υλικού που έμμεσα επιφέρουν τη βελτίωση της γαλακτοπαραγωγής. Γίνεται επίσης αναφορά στην κατανόηση της σημαντικότητας των μέτρων από τους αιγοπροβατοτρόφους ώστε να επιτευχθεί η συνέχεια στην εφαρμογή τους.

17. Η εφαρμογή δράσεων για την ευημερία των αιγοπροβάτων σε ποιο βαθμό θα βοηθήσει καθοριστικά στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αιγοπροβατοτροφίας;

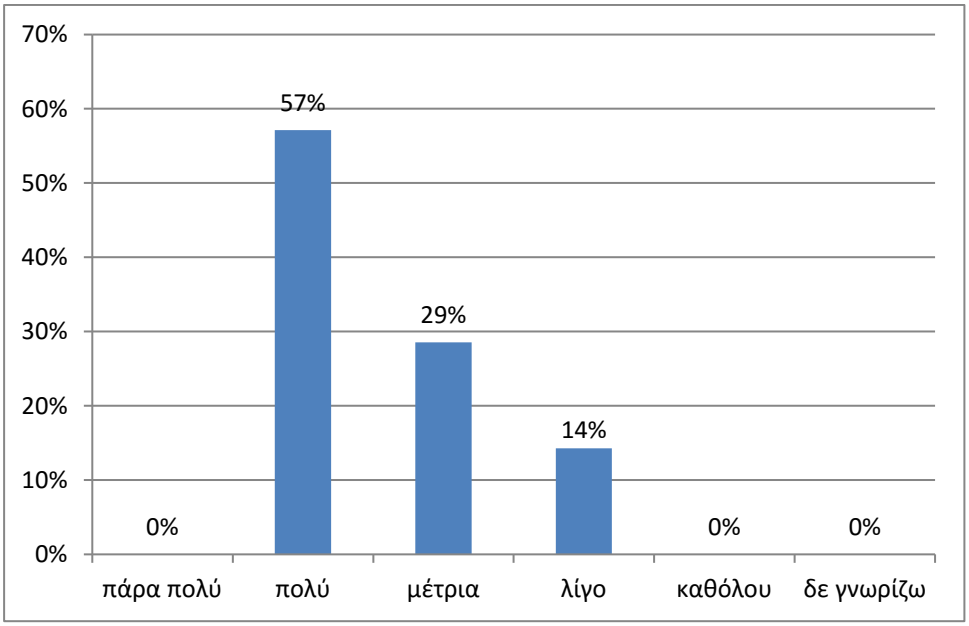

Ως προς το εάν η εφαρμογή των δράσεων για την ευημερία των αιγοπροβάτων θα βοηθήσει καθοριστικά στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αιγοπροβατοτροφίας, η εκτίμηση τους είναι ότι αυτό αναμένεται σε ένα εύρος από μέτριο έως μεγάλο βαθμό.

18. Πόσο στηρίζει κατά τη γνώμη σας το Μ14 την πολιτική του Υπουργείου σχετικά με τον κλάδο της αιγοπροβατοτροφίας;

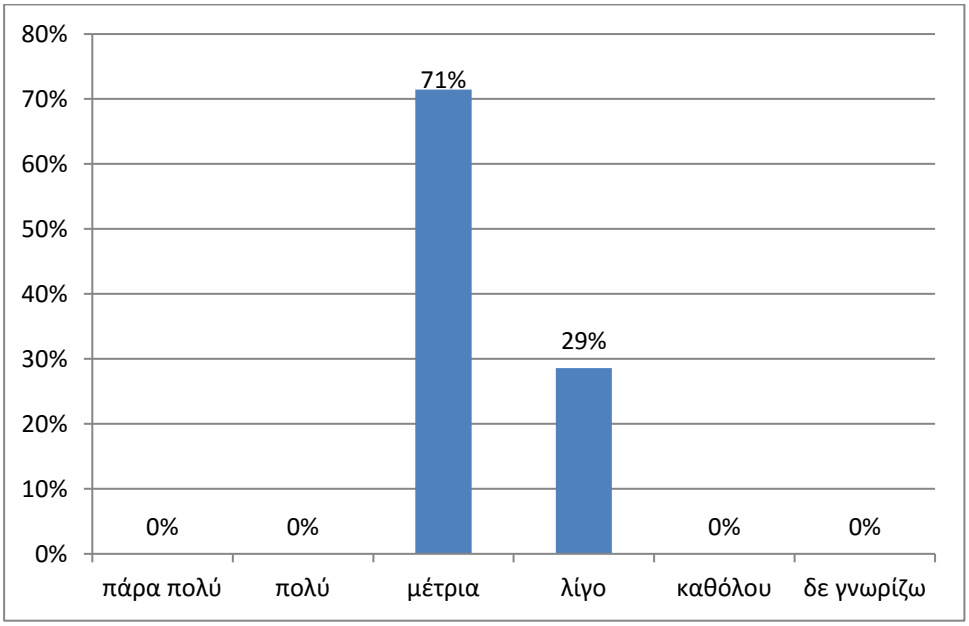

Η δεσπόζουσα γνώμη τους πάνω στο εάν το Μ14 στηρίζει την πολιτική του Υπουργείου σχετικά με τον κλάδο της αιγοπροβατοτροφίας είναι ότι αυτό ισχύει σε μέτριο βαθμό.

19. Πόσο πολύ θα βελτιώσει την τρέχουσα κατάσταση η υλοποίηση του Μέτρου; Απαιτούνται παράλληλα συμπληρωματικά μέτρα και ποια;

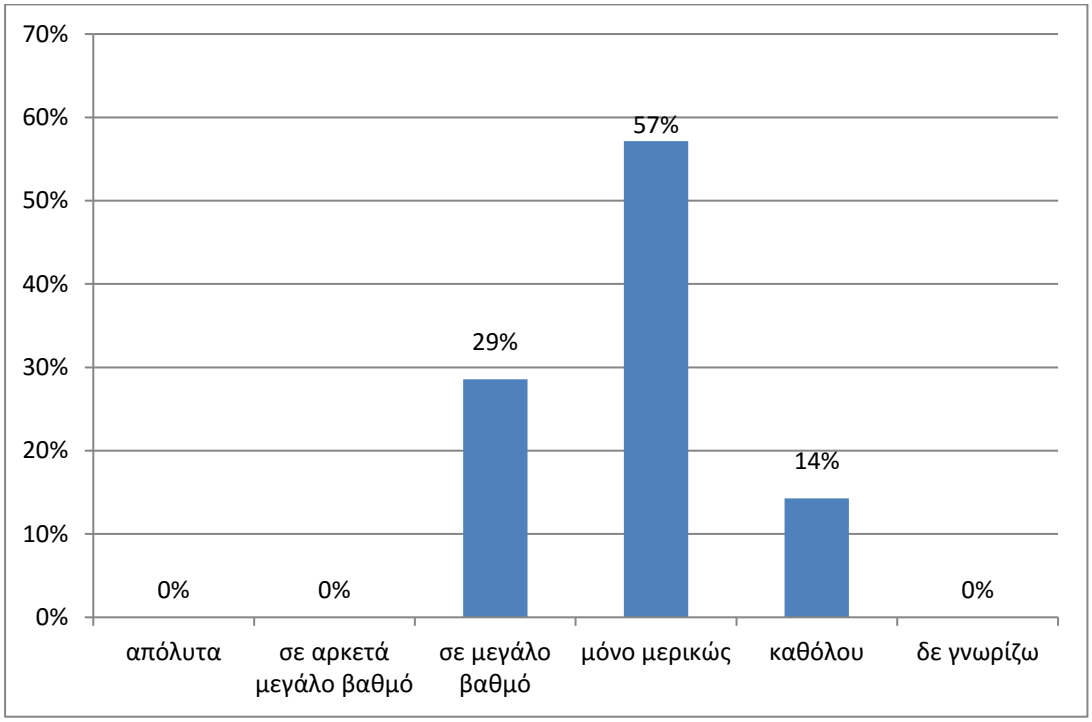

Σχετικά με το εάν θα βελτιώσει την τρέχουσα κατάσταση η υλοποίηση του Μέτρου κυριαρχεί η άποψη ότι μόνο μερικώς θα συμβεί αυτό. Αθροιστικά όμως η άποψη ότι αυτό θα συμβεί μερικώς έως και σε μεγάλο βαθμό είναι σαφώς η κυρίαρχη. Παράλληλα συμπληρωματικά μέτρα που προτείνονται είναι η γενετική βελτίωση, η βελτίωση της βιοασφάλειας και η διαχείριση των ζώων.

20. Υπάρχουν τυχόν θεσμικά κενά που λειτουργούν ως εμπόδια στον άρτιο σχεδιασμό και υλοποίηση του Μέτρου;

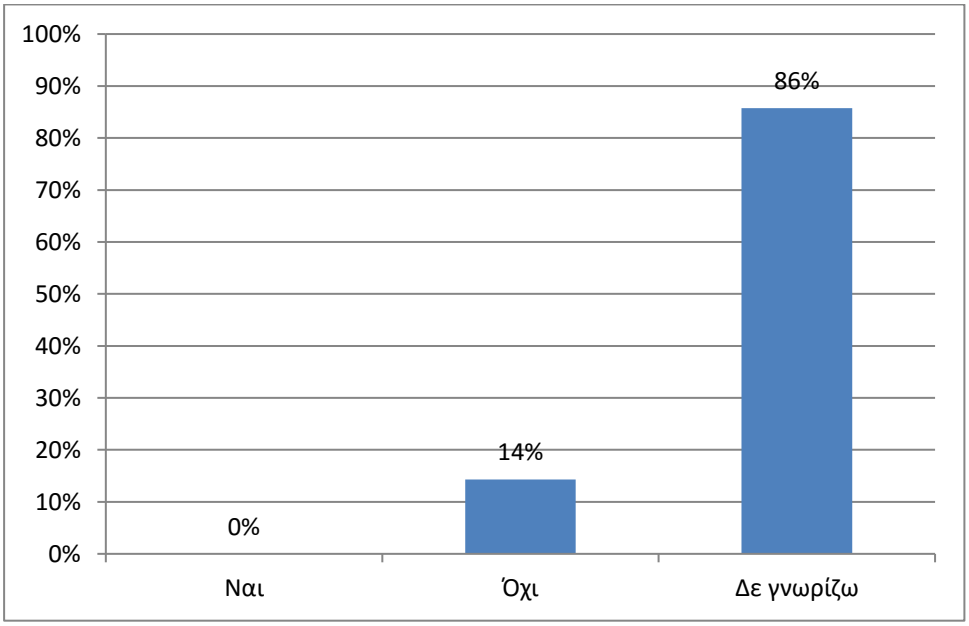

Για την ύπαρξη θεσμικών κενών που λειτουργούν ως εμπόδια στον άρτιο σχεδιασμό και υλοποίηση του Μέτρου, οι πλείστοι απάντησαν ότι δεν γνωρίζουν για να πάρουν θέση. Σε μια περίπτωση γίνεται αναφορά στον όγκο της γραφειοκρατίας και της αντίληψης των κτηνοτρόφων για το ύψος των επιβληθέντων ποινών.

21. Υπάρχει περιθώριο απλοποίησης των διαδικασιών υποβολής αίτησης διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου με την προϋπόθεση της τήρησης των νόμων και κανονισμών του εθνικού και κοινοτικού δικαίου;

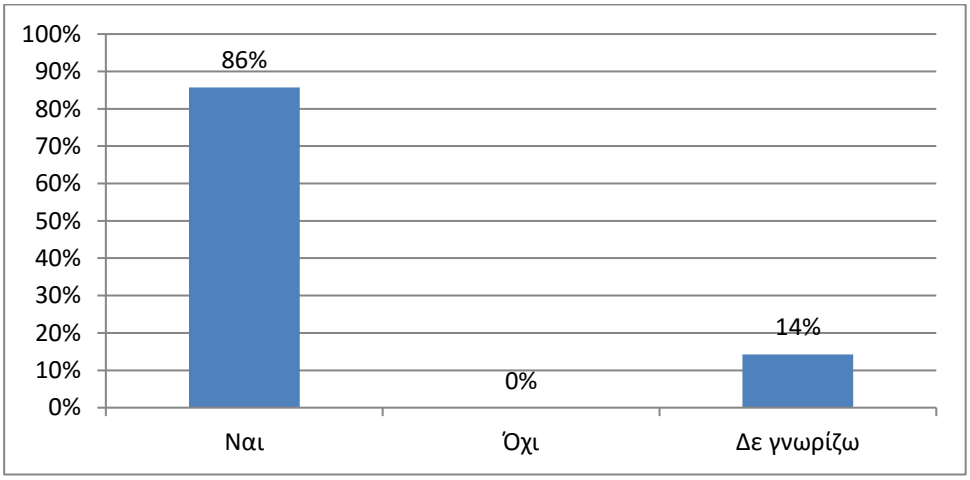

Αναφορικά με τη δυνατότητα απλοποίησης των διαδικασιών υποβολής αίτησης διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου, η θέση της πλειονότητας είναι πως ναι υπάρχουν τέτοιες δυνατότητες. Για την απλοποίηση εκφράζεται η άποψη για ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων και παρακολούθησης της υλοποίησης των σχεδίων. Όσον αφορά στον έλεγχο υλοποίησης σημειώνεται η πρόταση ενίσχυσης της εκπαίδευσης και υποστήριξης των κτηνοτρόφων.

22. Με ποιους τρόπους μπορούν να επιταχυνθούν οι διαδικασίες υλοποίησης του Μέτρου;

Επισημαίνεται η ανάγκη ενίσχυσης δράσεων εκπαίδευσης και υποστήριξης των κτηνοτρόφων. Παράλληλα δύο εκ των ερωτηθέντων προτείνουν τη λειτουργία ενός συστήματος στοχοθεσίας και επιβράβευσης αυτών που το υλοποιούν επιτυχώς.

23. Πόσο αποτελεσματικός είναι ο συντονισμός μεταξύ Διαχειριστικής Αρχής και λοιπών εμπλεκόμενων υπηρεσιών;

Σχετικά με το πόσο αποτελεσματικός είναι ο συντονισμός μεταξύ Διαχειριστικής Αρχής και λοιπών εμπλεκόμενων υπηρεσιών, δεν μπορεί να εξαχθεί από τις απαντήσεις ένα ασφαλές αριθμητικό συμπέρασμα. Διαφαίνεται πάντως μία θετική γνώμη.

Δημόσιοι Λειτουργοί

Δώδεκα (12) εκ των δεκαπέντε (15) δημόσιων λειτουργών με εμπλοκή στο Μέτρο απάντησαν το ερωτηματολόγιο που τους απευθύνθηκε (ήτοι ποσοστό 80%).

1. Ποιο είναι κατά την εκτίμηση σας το επίπεδο των αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων ως προς την καλή μεταχείριση των ζώων;

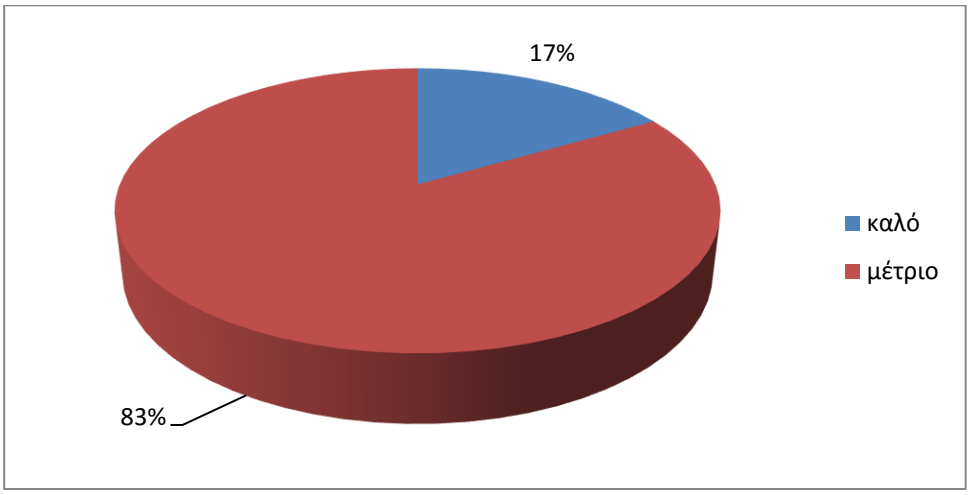

Το 80% περίπου αυτών εκτιμά το επίπεδο των αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων, ως προς την καλή μεταχείριση των ζώων, ως μέτριο.

2. Πόσο πολύ εκτιμάτε ότι θα βελτιώσει περαιτέρω προς το καλύτερο την τρέχουσα κατάσταση μεταχείρισης των ζώων η υλοποίηση του Μέτρου 14;

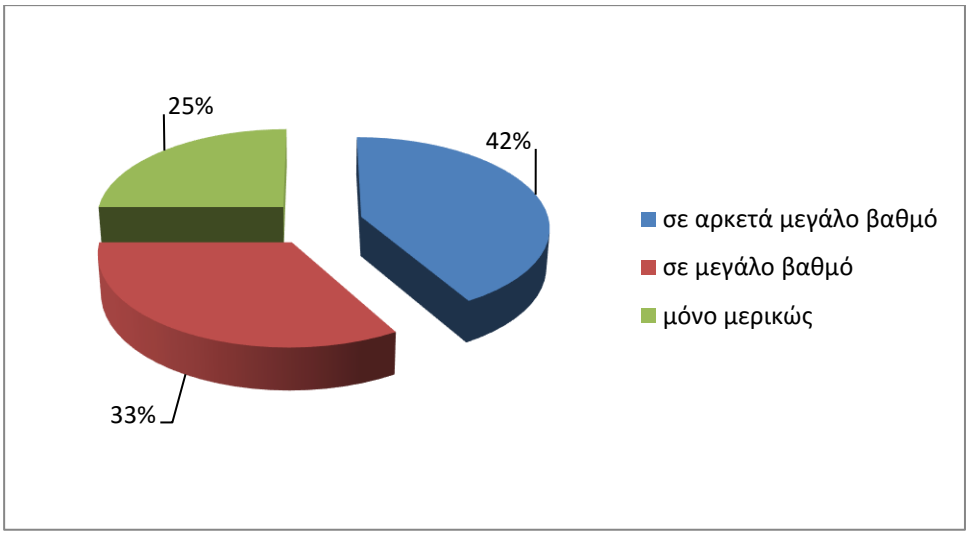

Τρεις στους τέσσερις εκτιμούν ότι η υλοποίηση του Μέτρου 14 θα βελτιώσει προς το καλύτερο την τρέχουσα κατάσταση μεταχείρισης των ζώων σε μεγάλο έως αρκετά μεγάλο βαθμό.

3. Κατατάξτε στην κλίμακα 1,2,3,4 (1 πολύ σημαντικό, 4 λιγότερο σημαντικό) από πλευράς χρησιμότητας τις κατηγορίες δράσεων του Μέτρου

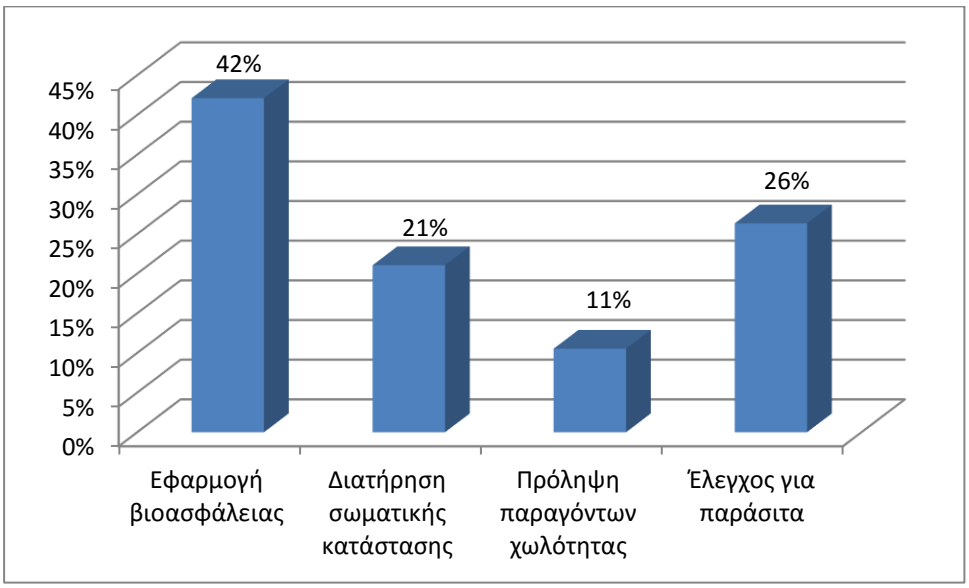

Ως χρησιμότερες δράσεις θεωρούν την εφαρμογή βιοασφάλειας και τον έλεγχο για παράσιτα, ενώ ακολουθούν κατά σειρά η διατήρηση της σωματικής κατάστασης και η πρόληψη των παραγόντων που προκαλούν χωλότητα.

4. Ποια προβλήματα ανέκυψαν κατά το σχεδιασμό και την έως σήμερα εφαρμογή του Μέτρου;

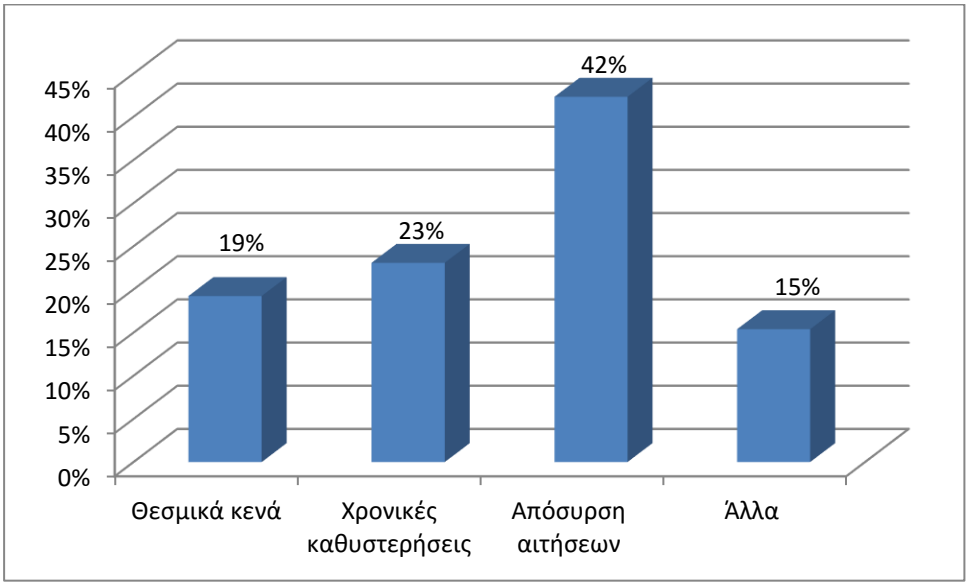

Ως μείζον πρόβλημα ανέδειξαν την απόσυρση υποβληθέντων αιτήσεων και εν συνεχεία τις χρονικές καθυστερήσεις και τα θεσμικά κενά. Το πρόβλημα που περίγραψαν σε ότι αφορά στο σχεδιασμό του Μέτρου αφορά στα ζώα αντικατάστασης και στο μικρό χρονικό περιθώριο ενημέρωσης των αρμόδιων αρχών. Αναφέρονται επίσης σε κάποιες περιπτώσεις η δυσκολία εντοπισμού των ενωτίων στις καταστάσεις ζώων, η απουσία λογισμικού υποστήριξης και η αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων κατά την εκτέλεση των ελέγχων.

5. Εξ όσων γνωρίζετε, γιατί κάποιοι αιτηθέντες απέσυραν τις αιτήσεις τους;

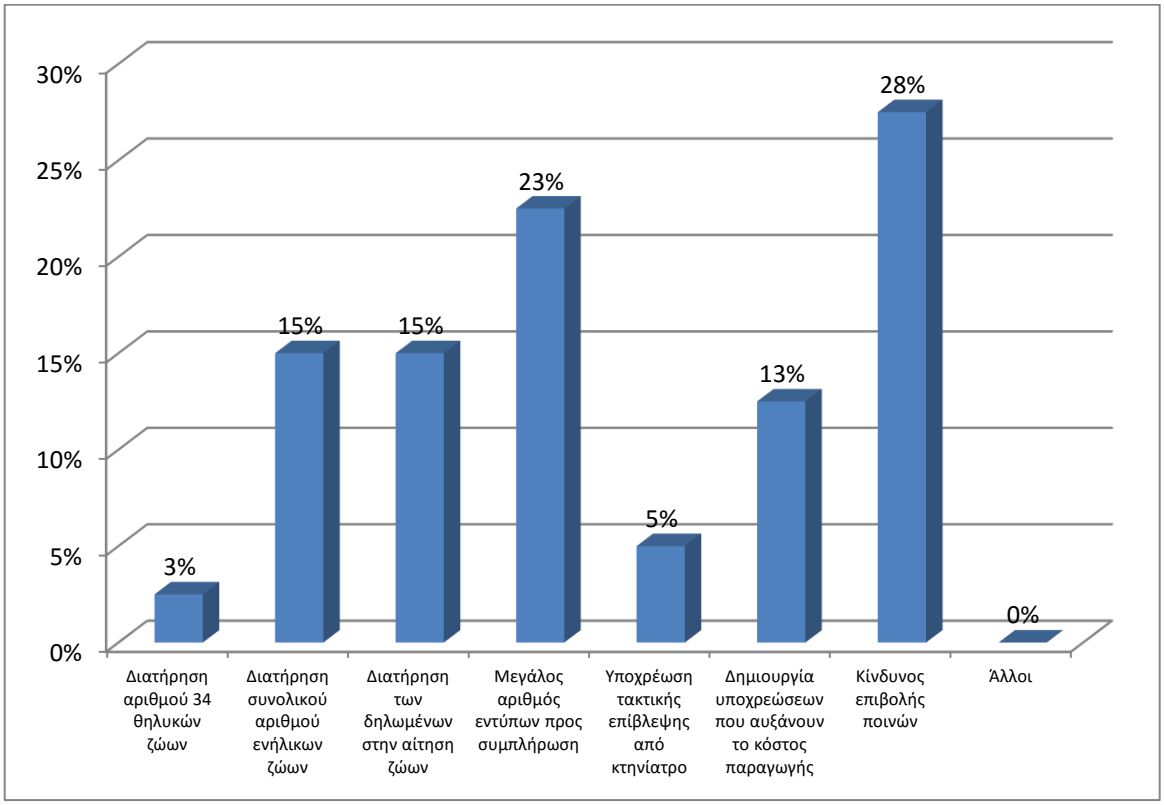

Για τους λόγους απόσυρσης των αιτήσεων από μερίδα των κτηνοτρόφων, οι δημόσιοι λειτουργοί ανέφεραν κατεξοχήν τον κίνδυνο επιβολής ποινών οριζόντια για τις ενισχύσεις που λαμβάνουν και το μεγάλο αριθμό εντύπων προς συμπλήρωση.

6. Βλέπετε αυτή τη στιγμή (μετά δηλαδή την 1η προκήρυξη και την υποδοχή αιτήσεων) κενά στο σχεδιασμό του Μέτρου; Αν ναι, ποια;

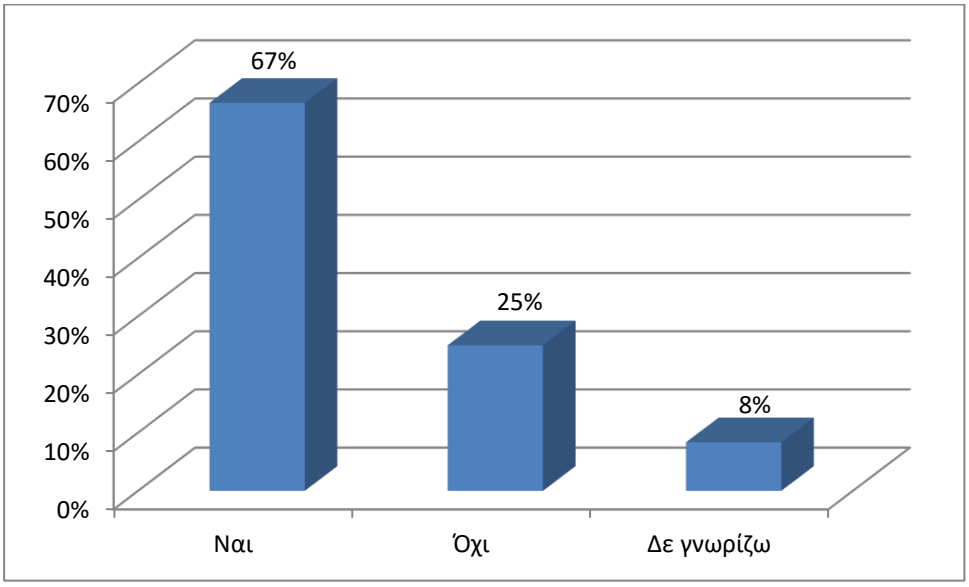

Με την εμπειρία της 1ης προκήρυξης, η εντύπωση είναι ότι υπάρχουν κενά στο σχεδιασμό του Μέτρου. Ως κενά στη διαδικασία αντικατάστασης σχολιάζονται η πολυπλοκότητα της εν λόγω διαδικασίας, ενώ γίνονται και επισημάνσεις για περισσότερες δράσεις και τους κινδύνους επιβολής ποινών. Ειδικά για τους ελέγχους σε ένα ερωτηματολόγιο επισημαίνεται ότι «*Οι έλεγχοι που πρέπει να γίνουν είναι πάρα πολλοί και πολύπλοκοι επειδή είναι Μέτρο ΟΣΔΕ. Δεδομένου ότι η Μονάδα Εφαρμογής δεν εφάρμοσε στο παρελθόν Μέτρα ΟΣΔΕ σε αντίθεση με τον ΚΟΑΠ, υπάρχει η πιθανότητα τα αποτελέσματα της εξέτασης των αιτήσεων να είναι ετεροβαρή εναντίον των αιτητών*».

7. Την τιμή στόχο του Μέτρου (20,60%του ζωικού κεφαλαίου αιγοπροβάτων να λάβουν ενίσχυση από το Μ14) την θεωρείτε επαρκώς μεγάλη για να επιτευχθεί ο κύριος στόχος της αύξησης της παραγωγής και της ποιότητας του γάλακτος;

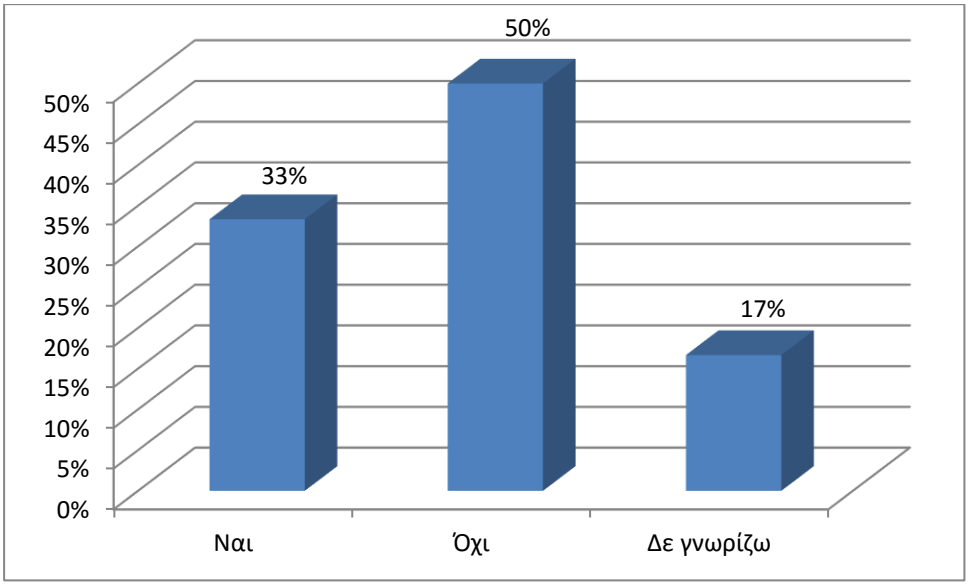

Η τιμή στόχος του Μέτρου, 20,60% του ζωικού κεφαλαίου αιγοπροβάτων να λάβουν ενίσχυση από το Μ14, από τους περισσότερους δεν θεωρείται επαρκώς μεγάλη ούτως ώστε να επιτευχθεί ο κύριος στόχος της αύξησης της παραγωγής και της ποιότητας του γάλακτος.

8. Με την εμπειρία της 1ης προκήρυξης και υποδοχής αιτήσεων είναι απαραίτητο να εμπλουτιστεί το Μέτρο με περισσότερες δράσεις ή κάποιες εξ αυτών να αντικατασταθούν; Αν ναι, ποια;

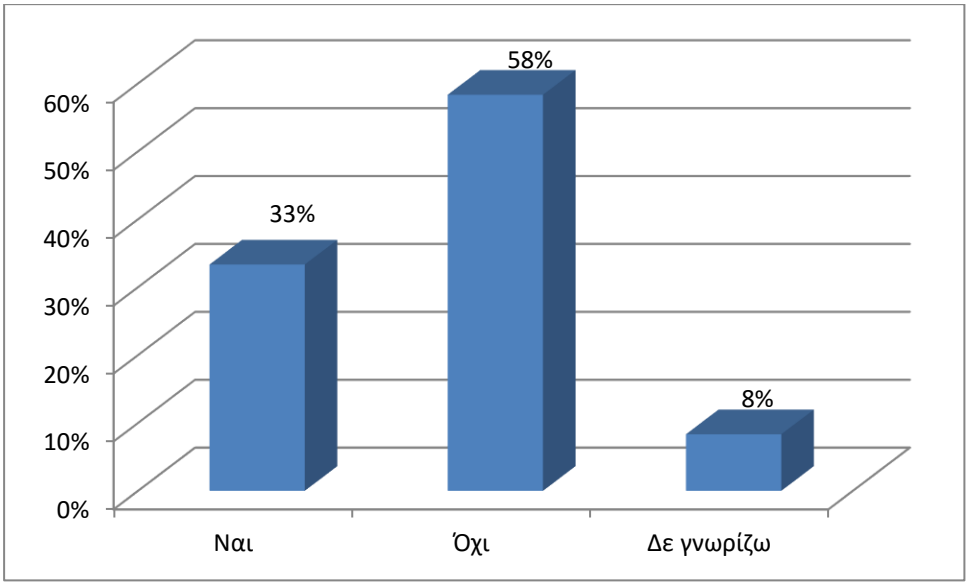

Οι περισσότεροι απάντησαν «όχι» στην ερώτηση αν είναι απαραίτητο να εμπλουτιστεί το Μέτρο με περισσότερες δράσεις ή κάποιες εξ αυτών να αντικατασταθούν. Για την καλύτερη εφαρμογή του Μέτρου γίνεται αναφορά στην επανεκτίμηση των ποσών επιδότησης, στην απλοποίηση διαδικασιών, στην ενίσχυση της εκπαίδευσης των κτηνοτρόφων – ιδιαίτερα σε σχέση με τη δράση βιοασφάλειας – και στην ανάγκη άμεσης σύνδεσης του Μέτρου με τις παραγόμενες ποσότητες γάλακτος ανά εκμετάλλευση.

9. Πόσο πολύ θα βελτιώσει την τρέχουσα κατάσταση η υλοποίηση του Μέτρου; Απαιτούνται παράλληλα συμπληρωματικά μέτρα και ποια;

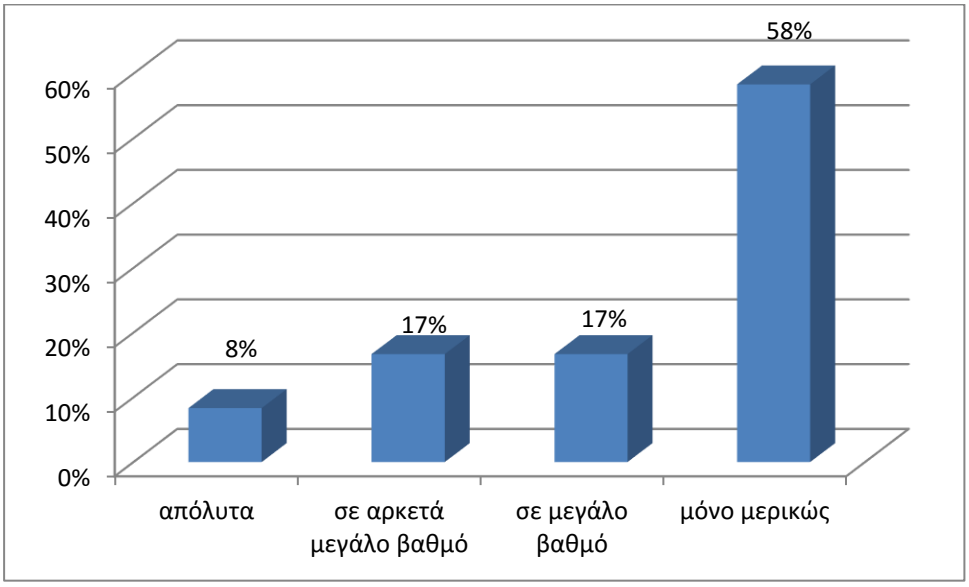

Ανάμεσα τους κυριαρχεί η πεποίθηση ότι η υλοποίηση του Μέτρου θα βελτιώσει μερικώς την τρέχουσα κατάσταση. Αναφέρθηκε η δυνατότητα ενίσχυσης του Μέτρου με καθιέρωση συνεργασιών των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και απλοποίηση κάποιων δράσεων.

10. Ποιοι αρνητικοί παράγοντες μπορούν να οδηγήσουν σε μερική επίτευξη των στόχων του Μέτρου;

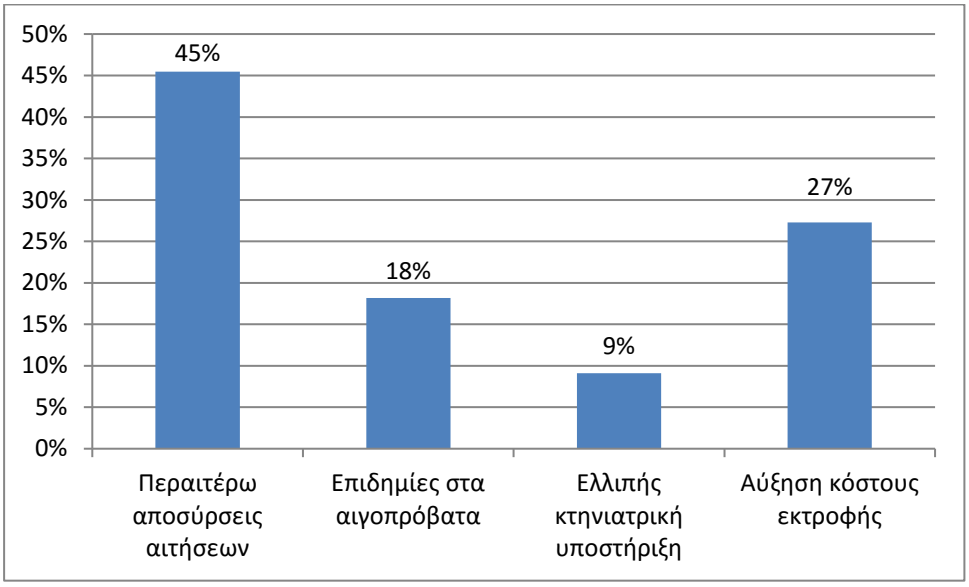

Ως παράγοντες κινδύνου για τη μερική επίτευξη των στόχων του Μέτρου ανέδειξαν κατά σειρά τις περαιτέρω αποσύρσεις αιτήσεων, την αύξηση του κόστους παραγωγής και τις επιδημίες στο ζωικό κεφάλαιο.

11. Ποιες βελτιώσεις συστήνετε για τις προκηρύξεις των επόμενων ετών; Με ποιους τρόπους / προς ποια κατεύθυνση μπορεί να βελτιωθεί το περιεχόμενο και η αποτελεσματικότητα του Μέτρου;

Οι συστάσεις για τη βελτίωση του Μέτρου στο μέλλον αναφέρονται στην αύξηση του ποσού ενίσχυσης και του τρόπου καταβολής του, στη βελτίωση των προνοιών για τα ζώα αντικατάστασης και στην απλοποίηση των διαδικασιών (π.χ. ηλεκτρονική αίτηση). Σχόλια γίνονται επίσης για την άμεση σύνδεση του Μέτρου με την αύξηση της γαλακτοπαραγωγής.

12. Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι η συμμετοχή στο Μέτρο 14 θα ενθαρρύνει τους αιγοπροβατοτρόφους να αναλάβουν μόνιμα (δηλ. και μετά το πέρας της περιόδου ενίσχυσης τους) καλύτερες πρακτικές μεταχείρισης των ζώων τους;

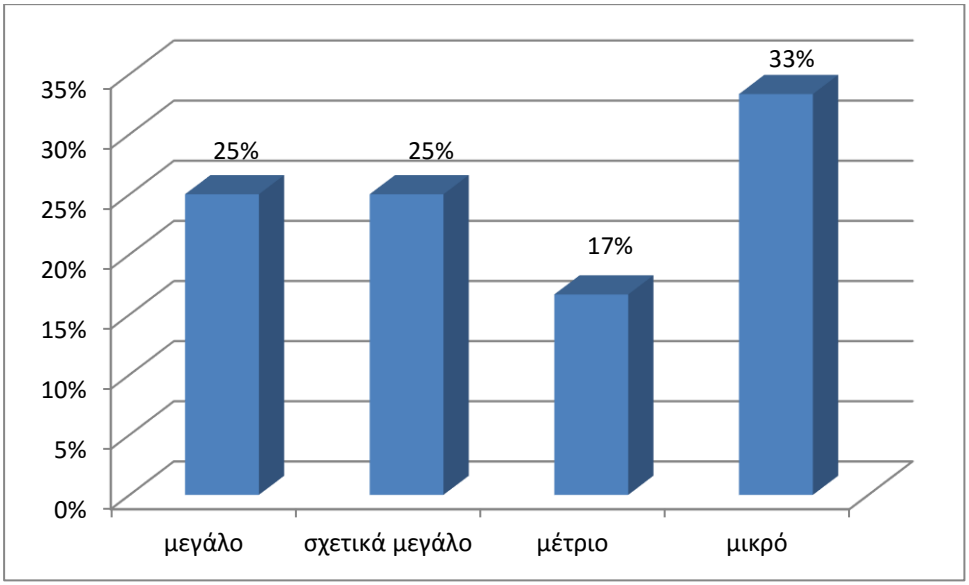

Οι μισοί εκ των λειτουργών εκτιμούν ότι η συμμετοχή στο Μέτρο 14 θα ενθαρρύνει σε μεγάλο βαθμό τους αιγοπροβατοτρόφους να αναλάβουν μόνιμα (δηλ. και μετά το πέρας της περιόδου ενίσχυσης τους) καλύτερες πρακτικές μεταχείρισης των ζώων τους, ενώ οι άλλοι μισοί εκτιμούν ότι αυτό θα συμβεί σε μέτριο και μικρό βαθμό.

13. Εάν επιτευχθεί μια άρτια υλοποίηση, σε ποιο βαθμό το Μέτρο θα ικανοποιήσει τους στόχους της αύξησης της ποσότητας και ποιότητας του παραγόμενου αιγοπρόβειου γάλακτος;

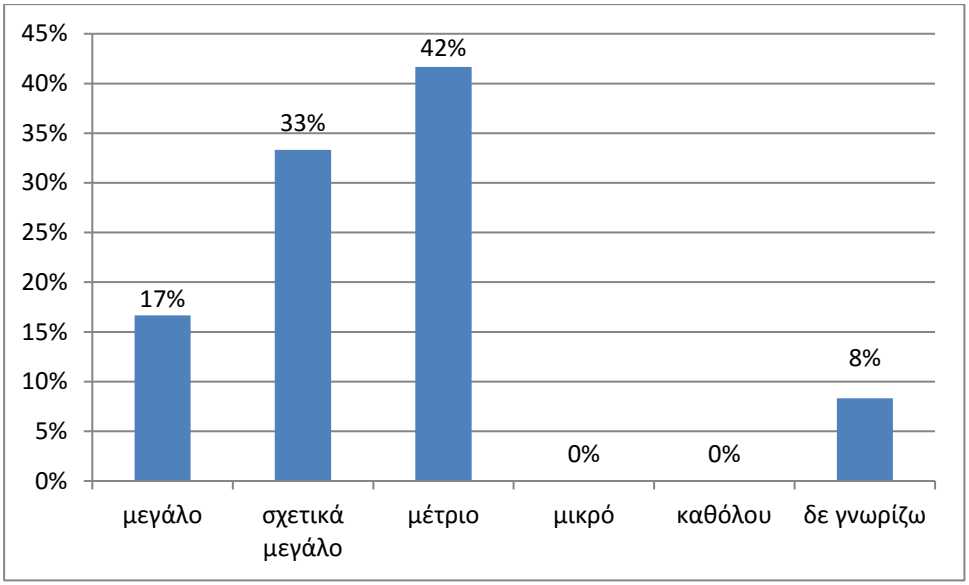

Στην ερώτηση σε ποιο βαθμό το Μέτρο θα ικανοποιήσει τους στόχους της αύξησης της ποσότητας και ποιότητας του παραγόμενου αιγοπρόβειου γάλακτος, η συντριπτική πλειονότητα απάντησε ότι αυτό θα συμβεί έστω και σε μέτριο βαθμό. 9 στους 10 απάντησαν σε ένα εύρος από μέτριο, σχετικά μεγάλο και μεγάλο.

14. Τι άλλο πρέπει να βελτιώνεται παράλληλα έτσι ώστε να επιτευχθεί ο στόχος αύξησης της ποσότητας του αιγοπρόβειου γάλακτος;

Τα κύρια σημεία αναφοράς ως παράλληλα μέτρα βελτίωσης περιλαμβάνουν δράσεις γενετικής βελτίωσης, διαχείρισης εκτροφής, βελτίωσης διατροφής, αδειοδότησης κτηνοτροφικών μονάδων και ενίσχυσης εκπαιδεύσεων. Επίσης γίνονται αναφορές στην τήρηση οικονομικών μητρώων και στοιχείων παραγωγής, δημιουργίας οργανώσεων παραγωγών, εφαρμογής νέων τεχνολογιών, καινοτομίας και επενδύσεων σε νέες εκμεταλλεύσεις.

15. Πέραν της επίτευξης της τιμής στόχου του δείκτη του Μέτρου (20,60% του ζωικού κεφαλαίου αιγοπροβάτων να λάβουν ενίσχυση από το Μ14), πως θα τεκμηριωθεί ότι η υλοποίηση του Μέτρου θα έχει επιφέρει μία αξιοσημείωτη βελτίωση σε ότι αφορά την αύξηση της ποσότητας του γάλακτος;

Η κύρια θέση που επικρατεί ως προς την τεκμηρίωση της αύξησης της γαλακτοπαραγωγής συνεπεία της εφαρμογής του Μέτρου αφορά στην παρακολούθηση των ποσοτήτων παραγωγής γάλακτος και σύγκρισης τους με στοιχεία παρελθόντων ετών. Σε μια περίπτωση αναφέρθηκε ότι δεν μπορεί να τεκμηριωθεί, ενώ δύο λειτουργοί θεωρούν δεδομένη την αύξηση της γαλακτοπαραγωγής από το σχεδιασμό του μέτρου.

16. Πώς θα μπορεί με βεβαιότητα να αποδοθεί ενδεχόμενη μελλοντική αύξηση της ποσότητας γάλακτος στη συγκεκριμένη παρέμβαση ή σε άλλους παράγοντες επιρροής;

Η πρόταση των ερωτηθέντων σχετικά με τη συσχέτιση μιας πιθανής αύξησης της γαλακτοπαραγωγής με το Μέτρο εστίασε στην παρακολούθηση των παραγόμενων ποσοτήτων γάλακτος. Ένας από τους ερωτηθέντες θεωρεί ότι δεν είναι εφικτό, ενώ γίνεται και μια πρόταση για επικοινωνία με τους συμμετέχοντες στο Μέτρο ώστε να διερευνηθούν τυχόν άλλοι παράγοντες επιρροής.

17. Η εφαρμογή δράσεων για την ευημερία των αιγοπροβάτων σε ποιο βαθμό θα βοηθήσει καθοριστικά στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αιγοπροβατοτροφίας;

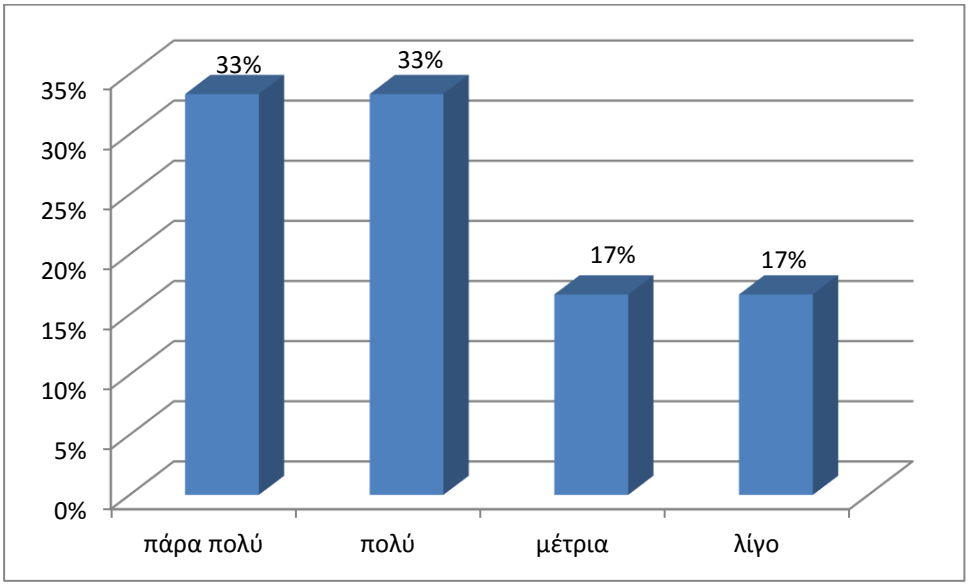

Δύο στους τρεις λειτουργούς εκτιμούν ότι η εφαρμογή δράσεων για την ευημερία των αιγοπροβάτων θα βοηθήσει πολύ έως πάρα πολύ στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αιγοπροβατοτροφίας.

18. Πόσο στηρίζει κατά τη γνώμη σας το Μ14 την πολιτική του Υπουργείου σχετικά με τον κλάδο της αιγοπροβατοτροφίας;

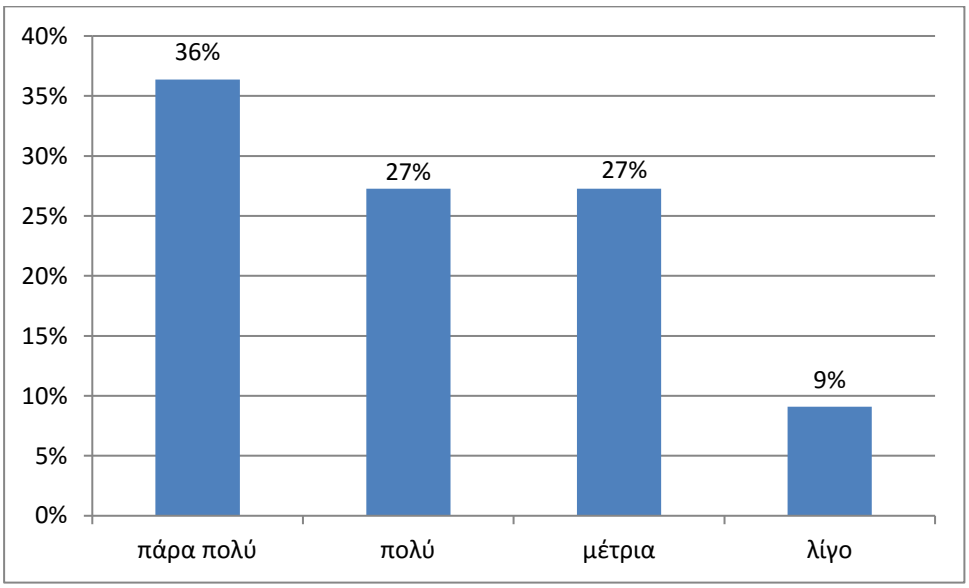

Θετική είναι η άποψη των λειτουργών για το κατά πόσο το Μέτρο 14 στηρίζει την πολιτική του Υπουργείου σχετικά με τον κλάδο της αιγοπροβατοτροφίας. 2 στους 3 απάντησαν ότι το Μέτρο την στηρίζει πολύ και πάρα πολύ.

19. Υπάρχουν τυχόν θεσμικά κενά που λειτουργούν ως εμπόδια στον άρτιο σχεδιασμό και υλοποίηση του Μέτρου;

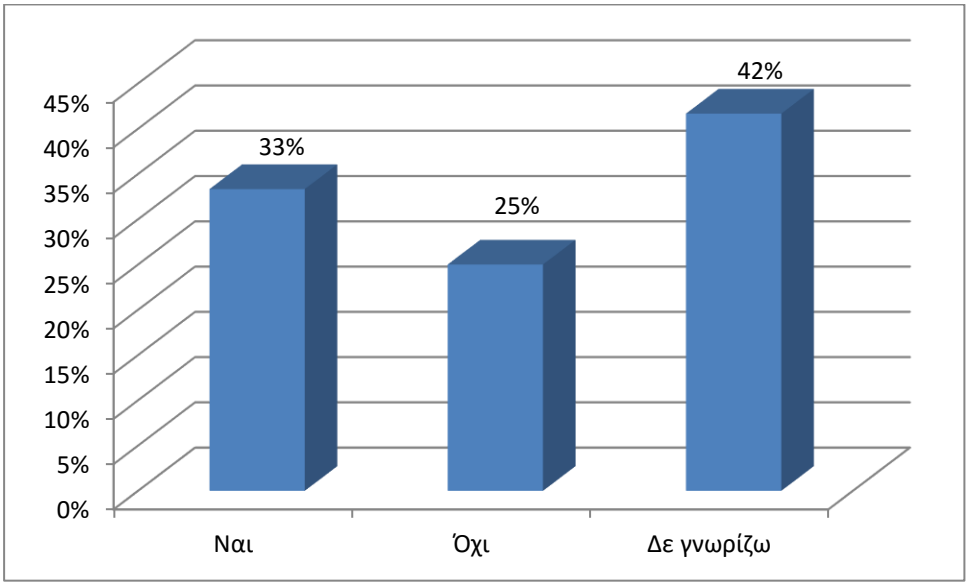

Για τυχόν θεσμικά κενά που συνιστούν εμπόδια στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση του Μέτρου, μεγάλη μερίδα (42%) δεν είχε σαφή γνώση, ενώ από τους λοιπούς οι περισσότεροι αναγνώρισαν ότι υπάρχουν τέτοια. Έγιναν αναφορές στη δυσκολία αντικατάστασης των ζώων και στους περιορισμούς και την πολυπλοκότητα που προκύπτουν από την εφαρμογή της Κοινοτικής νομοθεσίας.

20. Υπάρχει περιθώριο απλοποίησης των διαδικασιών υποβολής αίτησης διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου με την προϋπόθεση της τήρησης των νόμων και κανονισμών του εθνικού και κοινοτικού δικαίου;

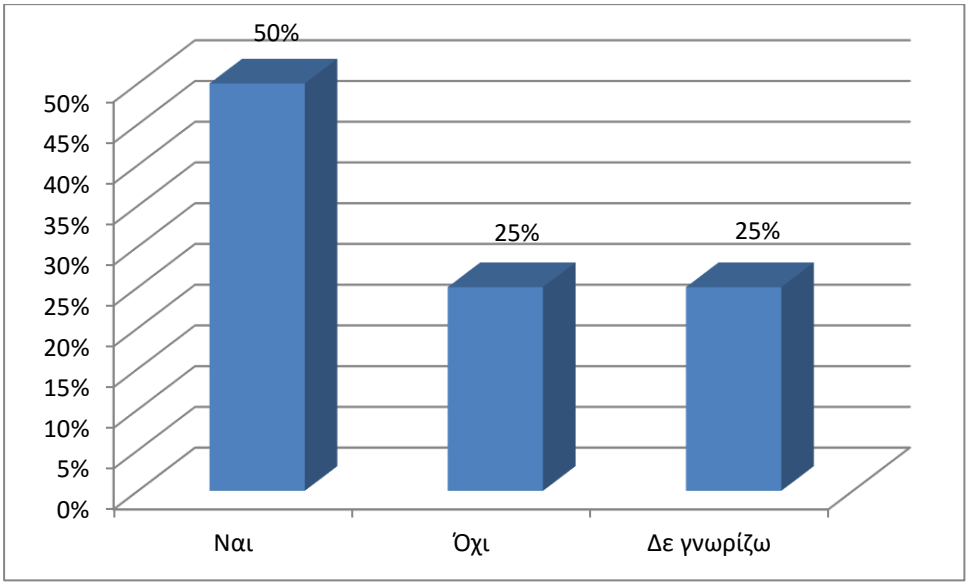

Από τις απαντήσεις στο ερώτημα για τα περιθώρια απλοποίησης των διαδικασιών υποβολής αίτησης διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου του Μέτρου, συνάγεται το συμπέρασμα ότι κατά την εκτίμηση των Λειτουργών υπάρχουν τέτοια περιθώρια. Οι προτάσεις που διατυπώθηκαν για την απλοποίηση των διαδικασιών επικεντρώνονται στις διαδικασίες αντικατάστασης των ζώων οι οποίες θεωρούνται ότι πρέπει να αφορούν το συνολικό αριθμό ζώων κι όχι συγκεκριμένα ζώα, καθώς και στην ηλεκτρονική διαχείριση των αρχείων με τη χρήση λογισμικού τόσο κατά τη διαδικασία υποβολής της αίτησης, όσο και κατά τη διάρκεια παρακολούθησης και ελέγχου ως προς τις αλλαγές στο πληθυσμό της μονάδας. Προτάσεις διατυπώνονται ακόμη για την υλοποίηση του Μέτρου από μια Υπηρεσία και για την απλοποίηση του εγχειριδίου.

21. Με ποιους τρόπους μπορούν να επιταχυνθούν οι διαδικασίες υλοποίησης του Μέτρου;

Για την επιτάχυνση των διαδικασιών υλοποίησης του Μέτρου σχολιάζεται η ανάγκη απλοποίησης των εντύπων και του εγχειριδίου του Μέτρου και η ανάπτυξη λογισμικού για την τήρηση των Μητρώων. Μια πρόταση επίσης επαναλαμβάνει ότι συστήνει την υλοποίηση του Μέτρου από μια Υπηρεσία.

22. Πόσο αποτελεσματικός είναι ο συντονισμός μεταξύ Διαχειριστικής Αρχής και λοιπών εμπλεκόμενων υπηρεσιών;

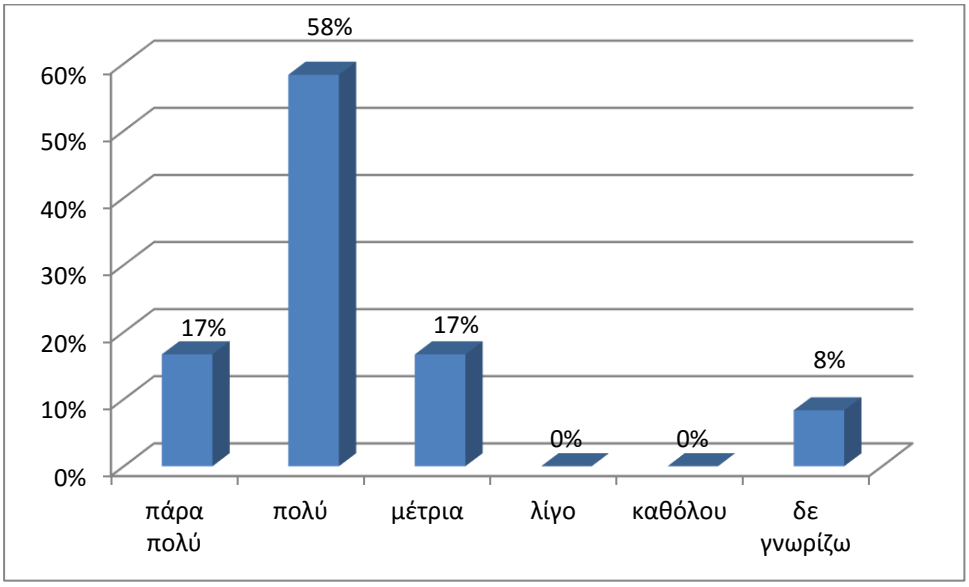

Αναφορικά με το συντονισμό μεταξύ Διαχειριστικής Αρχής και λοιπών εμπλεκόμενων υπηρεσιών διαπιστώνεται μία ισχυρή θετική άποψη καλού συντονισμού σε ποσοστό 75%.

Εκπαιδευτές

Το ερωτηματολόγιο απευθύνθηκε σε 6 εκπαιδευτές και απάντησαν όλοι. Πλην όμως υπογραμμίζεται ότι λόγω του μικρού αριθμού η διακύμανση των απαντήσεων δεν εξασφαλίζει απολύτως ασφαλή αριθμητικά συμπεράσματα.

1. Ποιο είναι κατά την εκτίμηση σας το επίπεδο των αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων ως προς την καλή μεταχείριση των ζώων;

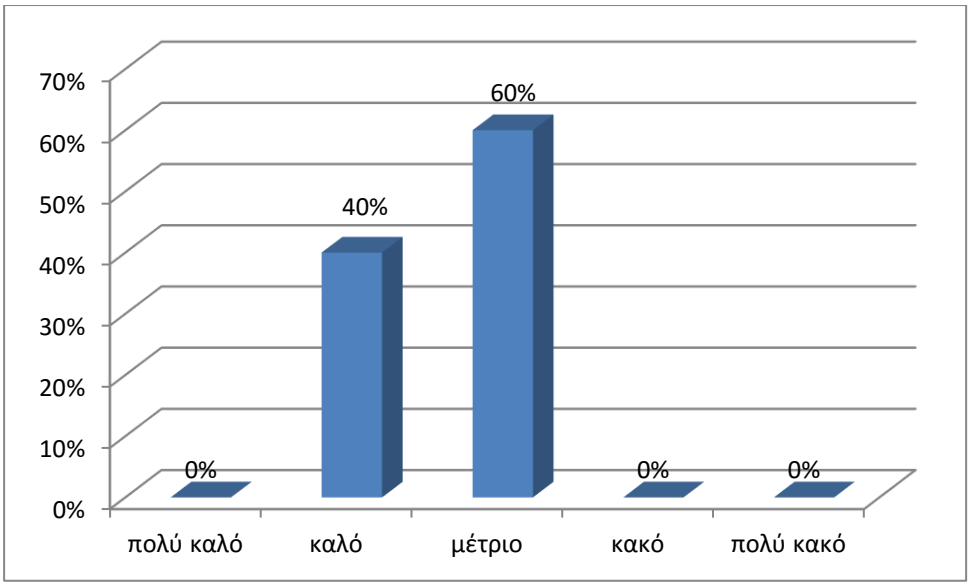

Κατά την εκτίμηση των εκπαιδευτών το επίπεδο των αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων ως προς την καλή μεταχείριση των ζώων κυμαίνεται μεταξύ μέτριου και καλού.

2. Πόσο πολύ εκτιμάτε ότι θα βελτιώσει περαιτέρω προς το καλύτερο την τρέχουσα κατάσταση μεταχείρισης των ζώων η υλοποίηση του Μέτρου 14;

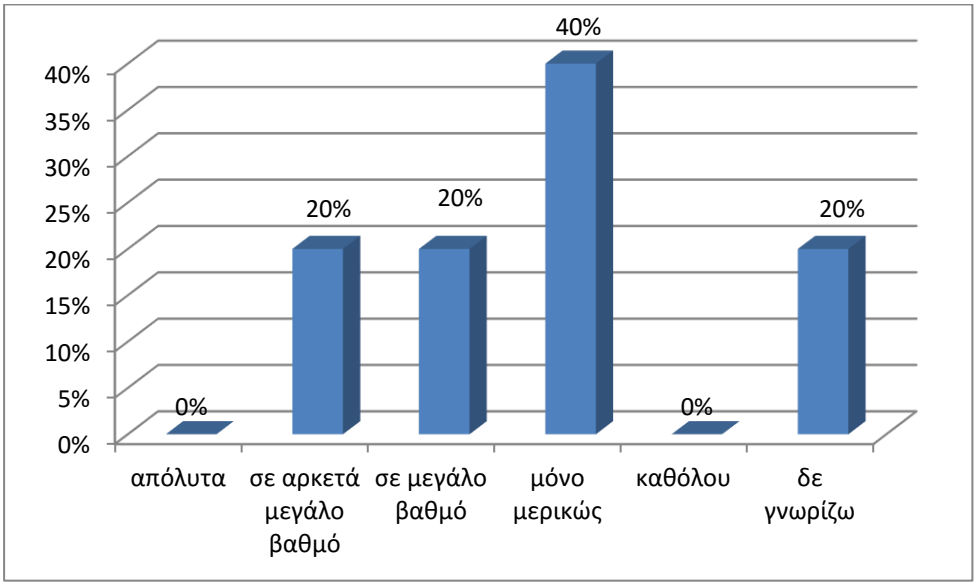

Αναφορικά με την προοπτική βελτίωσης της τρέχουσας κατάστασης μεταχείρισης των ζώων ως αποτέλεσμα της υλοποίησης του Μέτρου 14 υπάρχει ένα εύρος γνωμών μεταξύ μερικούς βελτίωσης και μεγάλου έως αρκετά μεγάλου βαθμού. Πιο συγκεκριμένα 2 στους 6 εκτιμούν μόνο μερικώς και επίσης 2 στους 6 από μεγάλο έως αρκετά μεγάλο βαθμό.

3. Κατατάξτε στην κλίμακα 1,2,3,4 (1 πολύ σημαντικό, 4 λιγότερο σημαντικό) από πλευράς χρησιμότητας τις κατηγορίες δράσεων του Μέτρου

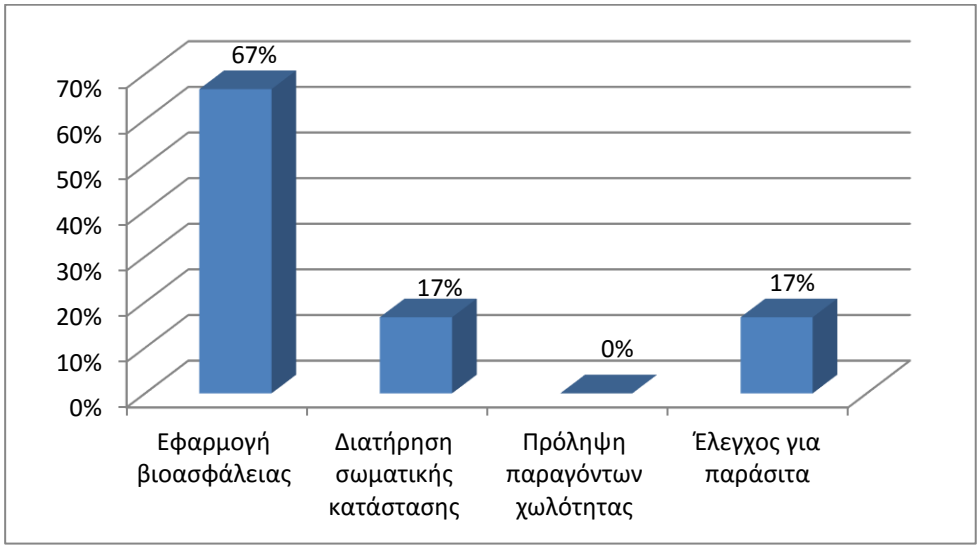

Κατά τη γνώμη τους η πλέον χρήσιμη κατηγορία δράσης είναι η εφαρμογή βιοασφάλειας. Αξιοσημείωτο επίσης είναι ότι κανείς εκ των εκπαιδευτών δεν κατέταξε ως πολύ σημαντική την κατηγορία δράσης της πρόληψης των παραγόντων που προκαλούν χωλότητα.

4. Βλέπετε αυτή τη στιγμή (μετά δηλαδή από την 1η προκήρυξη και υποδοχή αιτήσεων) κενά στο σχεδιασμό του Μέτρου; Αν ναι, ποια;

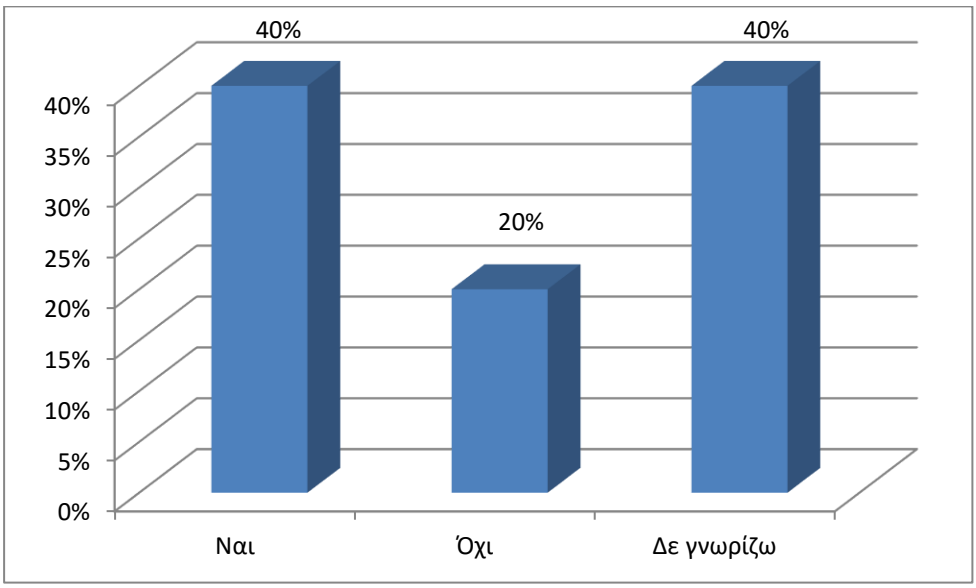

Αναφορικά με τυχόν κενά στο σχεδιασμό του Μέτρου δεν φαίνεται μία ισχυρή άποψη πλειονότητας δεδομένου ότι 2 εκ των 6 δήλωσαν ότι δεν γνωρίζουν αν υπάρχουν τέτοια κενά και έτσι δεν πήραν θέση με μία απάντηση εκ των «ναι» ή «όχι". Παρόλα αυτά ως πιθανό κενό στο σχεδιασμό του Μέτρου, αναφέρθηκε η ανάγκη τροποποίησης της διαδικασίας αντικατάστασης των ζώων δεδομένου ότι τα χρονικά περιθώρια που δίδονται είναι ιδιαίτερα στενά. Σε μια περίπτωση σχολιάστηκε επίσης η ανάγκη ενημέρωσης για τους ελέγχους υλοποίησης του Μέτρου.

5. Την τιμή στόχο του Μέτρου (20,60% του ζωικού κεφαλαίου αιγοπροβάτων να λάβουν ενίσχυση από το Μ14) την θεωρείτε επαρκώς μεγάλη για να επιτευχθεί ο κύριος στόχος της αύξησης της παραγωγής και της ποιότητας του γάλακτος;

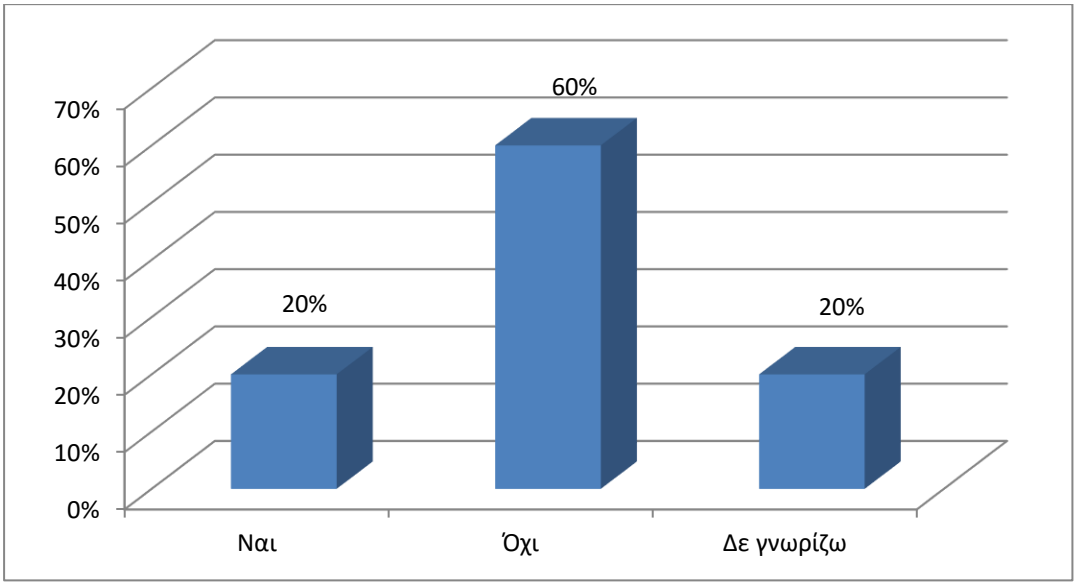

Ως προς τιμή στόχο του Μέτρου (20,60% του ζωικού κεφαλαίου αιγοπροβάτων να λάβουν ενίσχυση από το Μ14) οι περισσότεροι δεν την θεωρούν επαρκώς μεγάλη.

6. Με την εμπειρία της 1ης προκήρυξης και υποδοχής αιτήσεων είναι απαραίτητο να εμπλουτιστεί το Μέτρο με περισσότερες δράσεις ή κάποιες εξ αυτών να αντικατασταθούν;

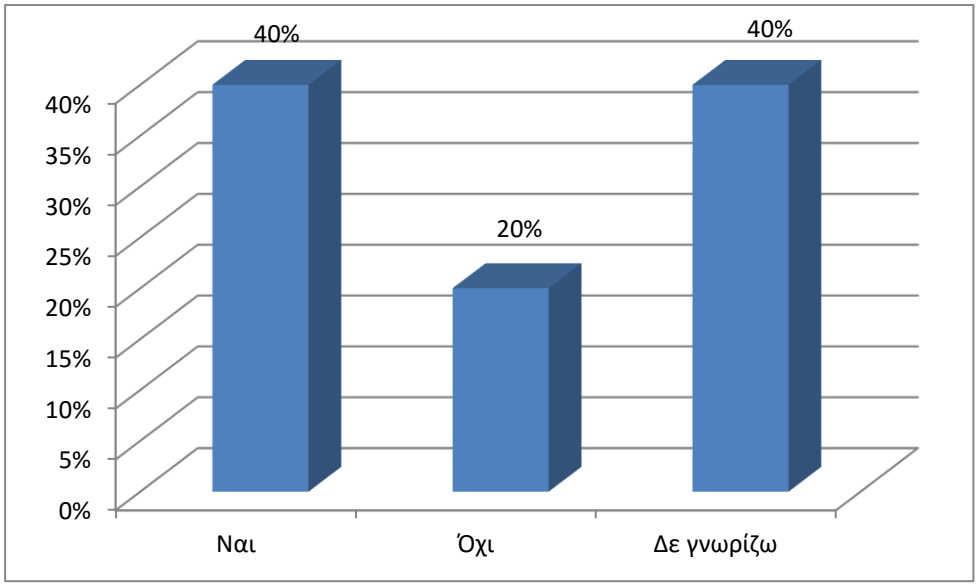

Ως προς την ενδεχόμενη ανάγκη εμπλουτισμού του Μέτρου με περισσότερες δράσεις ή κάποιες εξ αυτών να αντικατασταθούν, δεν τεκμηριώνεται μία ισχυρή θέση, δεδομένου ότι 2 στους 6 δήλωσαν ότι δεν γνωρίζουν έτσι ώστε να πάρουν μία ξεκάθαρη θέση μεταξύ «ναι» και «όχι».

7. Ποιοι αρνητικοί παράγοντες μπορούν να οδηγήσουν σε μερική επίτευξη των στόχων του Μέτρου;

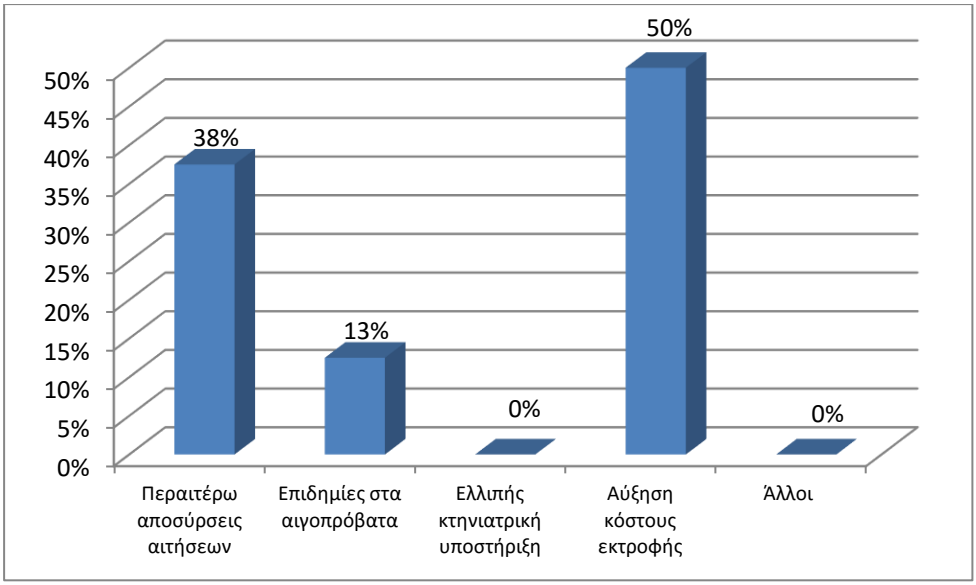

Ως αρνητικούς παράγοντες που μπορούν να οδηγήσουν σε μερική επίτευξη των στόχων του Μέτρου ανέδειξαν ως επί το πλείστον την αύξηση του κόστους εκτροφής και τις περαιτέρω αποσύρσεις αιτήσεων.

8. Ποιες βελτιώσεις συστήνετε για τις προσκλήσεις των επόμενων ετών; Με ποιους τρόπους / προς ποια κατεύθυνση μπορεί να βελτιωθεί το περιεχόμενο και η αποτελεσματικότητα του Μέτρου;

Για τις προσκλήσεις των επόμενων ετών ένας εκ των εκπαιδευτών σημείωσε (ως πρόταση βελτίωσης) την ανάγκη αύξησης του ποσού ενίσχυσης ανά δράση η οποία θα μπορούσε να διασυνδεθεί με την αύξηση της παραγόμενης ποσότητας γάλακτος.

9. Προεξοφλείτε με κάποια πιθανότητα κάποιες δράσεις να μην υλοποιηθούν άρτια από τους αιγοπροβατοτρόφους;

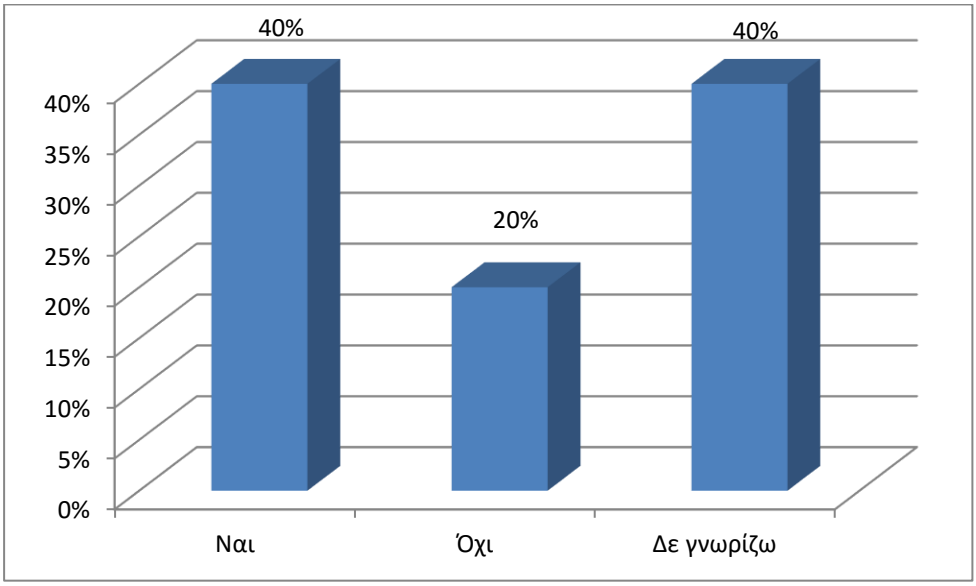

Ως προς την πιθανότητα κάποιες δράσεις να μην υλοποιηθούν άρτια από τους αιγοπροβατοτρόφους, δεν προκύπτει κάποια ισχυρή θέση μεταξύ «ναι» και «όχι». Αναφέρθηκε ότι στις περιπτώσεις όπου απαιτείται καταγραφή δεδομένων από τους κτηνοτρόφους (μητρώο εμβολιασμών, σωματική βαθμολόγηση κλπ) δε θα επιτευχθεί ακριβής αποτύπωση. Επίσης σχολιάστηκε ότι πιθανό να δημιουργηθούν και δυσκολίες στην εφαρμογή των μέτρων βιοασφάλειας δεδομένου ότι κάποιες από τις υποδομές των εκμεταλλεύσεων εμφανίζουν ελλείψεις (π.χ. περίφραξη).

10. Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι η συμμετοχή στο Μέτρο 14 θα ενθαρρύνει τους αιγοπροβατοτρόφους να αναλάβουν μόνιμα (δηλ. και μετά το πέρας της περιόδου ενίσχυσης τους) καλύτερες πρακτικές μεταχείρισης των ζώων τους;

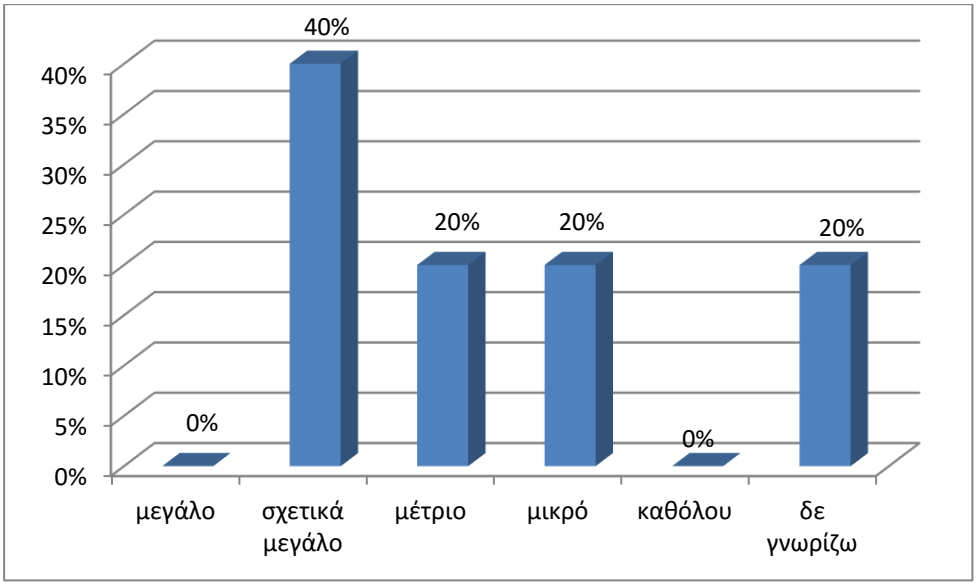

Ως προς το εάν η συμμετοχή στο Μέτρο 14 θα ενθαρρύνει τους αιγοπροβατοτρόφους να αναλάβουν και μετά το πέρας της περιόδου ενίσχυσης τους καλύτερες πρακτικές μεταχείρισης των ζώων, προέκυψε ότι σαφέστατα το Μέτρο θα δημιουργήσει μεν ένα θετικό «αποτύπωμα» δεδομένου ότι οι περισσότεροι απάντησαν «μικρό», «μέτριο» και «σχετικά μεγάλο βαθμό», πλην όμως κανείς δεν απάντησε σε «μεγάλο» βαθμό.

11. Εάν επιτευχθεί μια άρτια υλοποίηση, σε ποιο βαθμό το Μέτρο θα ικανοποιήσει τους στόχους της αύξησης της ποσότητας και ποιότητας του παραγόμενου αιγοπρόβειου γάλακτος;

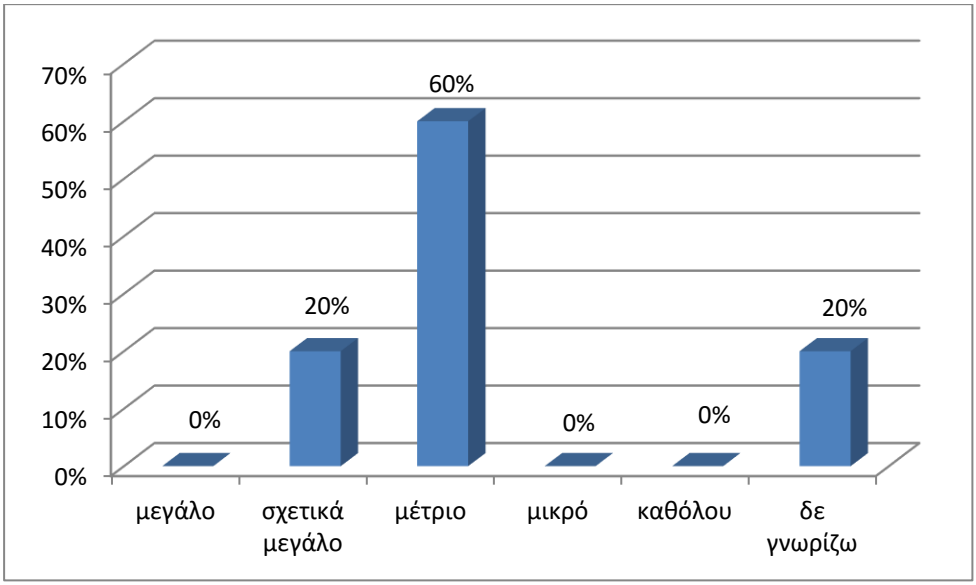

Ως προς το εάν το Μέτρο υπηρετεί το στόχο της αύξησης της ποσότητας και ποιότητας του παραγόμενου αιγοπρόβειου γάλακτος, η εκτίμηση των εκπαιδευτών είναι πως τον ικανοποιεί σε μέτριο έως και σχετικά μεγάλο βαθμό.

12. Τι άλλο πρέπει να βελτιώνεται παράλληλα έτσι ώστε να επιτευχθεί ο στόχος αύξησης της ποσότητας του αιγοπρόβειου γάλακτος;

Σε σχέση με πιθανές παράλληλες βελτιώσεις, διατυπώνεται η πρόταση να διασφαλιστεί η προώθηση της αιγοπροβατοτροφίας (έναντι της αγελαδοτροφίας) με ευνοϊκή μεταχείριση των παραγωγών. Επιπλέον αναφέρεται η ανάγκη της ενίσχυσης των δράσεων γενετικής βελτίωσης, αλλά και προώθησης (marketing) των προϊόντων αιγοπρόβειου γάλακτος.

13. Πέραν της επίτευξης της τιμής στόχου του δείκτη του Μέτρου (20,60% του ζωικού κεφαλαίου αιγοπροβάτων να λάβουν ενίσχυση από το Μ14), πως θα τεκμηριωθεί ότι η υλοποίηση του Μέτρου θα έχει επιφέρει μία αξιοσημείωτη βελτίωση σε ότι αφορά την αύξηση της ποσότητας του γάλακτος;

Δεν δόθηκαν απαντήσεις.

14. Πώς θα μπορούν με βεβαιότητα να αποδοθούν τα αποτελέσματα που θα παρατηρηθούν σε όρους αύξησης της ποσότητας γάλακτος στη συγκεκριμένη παρέμβαση ή σε άλλους παράγοντες επιρροής;

Δεν δόθηκαν απαντήσεις.

15. Η εφαρμογή δράσεων για την ευημερία των αιγοπροβάτων σε ποιο βαθμό θα βοηθήσει καθοριστικά στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αιγοπροβατοτροφίας;

Αναφορικά με το βαθμό στον οποίο η εφαρμογή δράσεων για την ευημερία των αιγοπροβάτων θα βοηθήσει καθοριστικά στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αιγοπροβατοτροφίας δεν προέκυψε μία δεσπόζουσα άποψη[5], πλην όμως φαίνεται πως η πεποίθηση των εκπαιδευτών είναι πως θα έχει θετική συμβολή.

16. Πόσο στηρίζει κατά τη γνώμη σας το Μ14 την πολιτική του Υπουργείου σχετικά με τον κλάδο της αιγοπροβατοτροφίας;

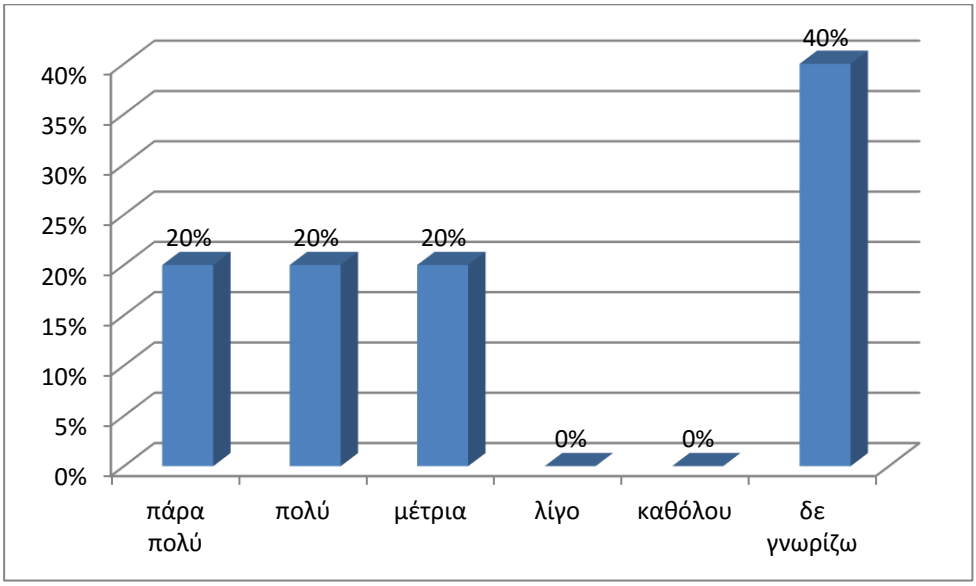

Για το εάν το Μ14 στηρίζει την πολιτική του Υπουργείου σχετικά με τον κλάδο της αιγοπροβατοτροφίας η εκτίμηση των περισσότερων είναι ότι τη στηρίζει σε ένα εύρος από μέτρια έως πάρα πολύ.

[5] Το ερώτημα ήταν ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα όπου ο μικρός αριθμός των εκπαιδευτών δεν επέτρεψε να σχηματιστεί υπερέχον βάρος κάποιας άποψης.

17. Θεωρείτε ότι ο σχεδιασμός και η θεματολογία του εκπαιδευτικού προγράμματος κάλυψε επαρκώς τις ανάγκες του Μέτρου 14 και των εκπαιδευόμενων;

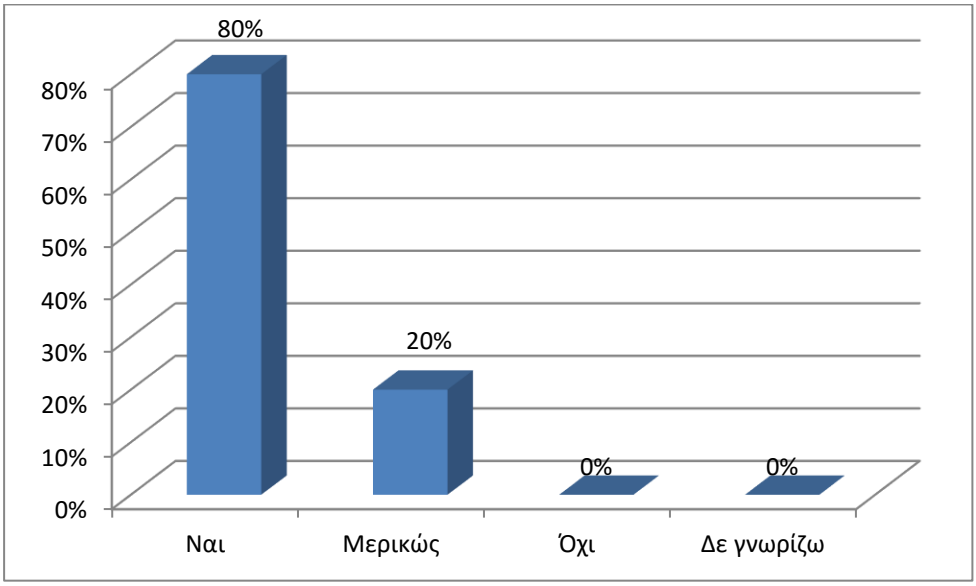

Κατά τους εκπαιδευτές, ο σχεδιασμός και η θεματολογία του εκπαιδευτικού προγράμματος κάλυψε επαρκώς τις ανάγκες τόσο του Μέτρου 14 όσο και των εκπαιδευόμενων. Επισημαίνεται η παράμετρος της συμμετοχής των εκπαιδευτών στην εξειδίκευση του εκπαιδευτικού προγράμματος.

18. Ποιες αδυναμίες των αιγοπροβατοτρόφων εντοπίσατε στη διάρκεια των εκπαιδεύσεων που πιθανόν να αποτελέσουν απειλή στην καλή εφαρμογή του Μέτρου 14;

Οι αδυναμίες των αιγοπροβατοτρόφων, που έχουν περιγραφεί από τους εκπαιδευτές, αφορούν στις απαιτήσεις συμπλήρωσης εντύπων και στην ελλιπή κουλτούρα – εκπαίδευση τους στην εφαρμογή μέτρων διαχείρισης της εκτροφής.

19. Ποιες βελτιώσεις συστήνετε για τις μελλοντικές εκπαιδεύσεις;

Για το μέλλον σημειώθηκε η ανάγκη ενίσχυσης των προγραμμάτων εκπαίδευσης και η ενσωμάτωση προγραμμάτων βιωματικής εκπαίδευσης στις εκτροφές.

20. Κατά τη διάρκεια των εκπαιδεύσεων ποιες από τις παρακάτω ανησυχίες/ενστάσεις των εκπαιδευομένων διακρίνατε;

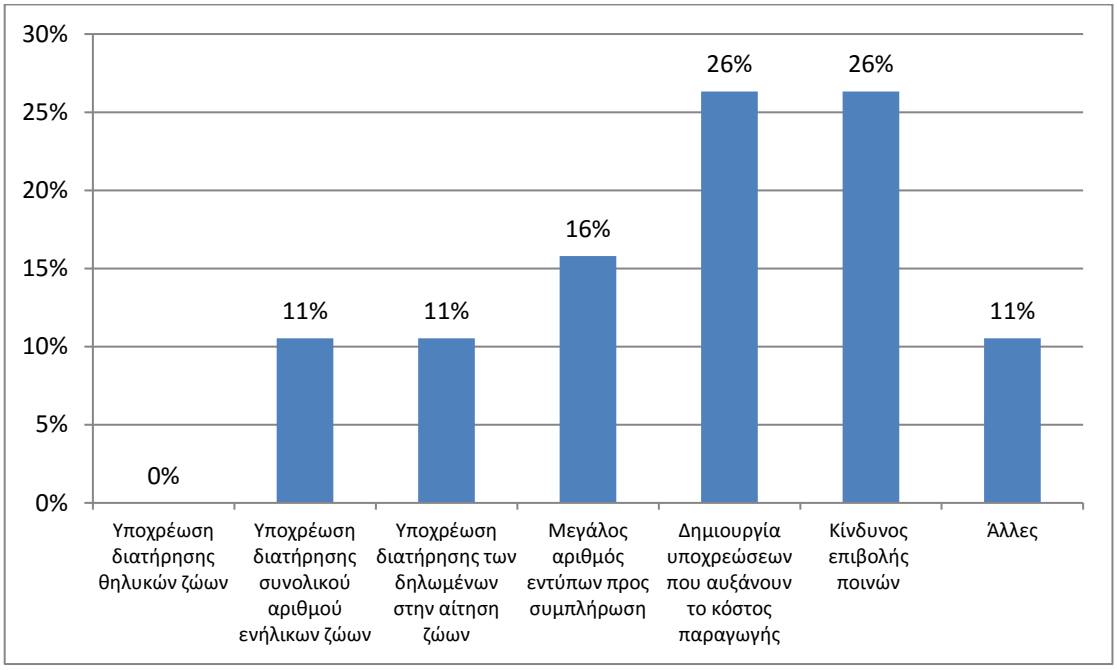

Οι μείζονες ανησυχίες που εκφράστηκαν από τους εκπαιδευόμενους κατά τη διάρκεια των εκπαιδεύσεων αφορούσαν τη δημιουργία υποχρεώσεων που αυξάνουν το κόστος παραγωγής, καθώς και τον κίνδυνο επιβολής ποινών και το μεγάλο αριθμό εντύπων προς συμπλήρωση. Από έναν εκπαιδευτή διατυπώθηκε ότι σύμφωνα με τους προβληματισμούς των αιτητών κατά τη διάρκεια των εκπαιδεύσεων, το ποσό ενίσχυσης ανά ζώο είναι χαμηλό συνυπολογίζοντας τις υποχρεώσεις τους, ενώ παράλληλα τυχόν ποινές που θα επιβληθούν επιβάλλονται οριζόντια και σε άλλα Μέτρα / Καθεστώτα ενίσχυσης.

21. Μετά την εκπαίδευση εκτιμάτε ότι άλλαξε προς το θετικότερο η στάση των κτηνοτρόφων σε σχέση με τις παραπάνω ανησυχίες/ενστάσεις (βλ. προηγούμενο ερώτημα);

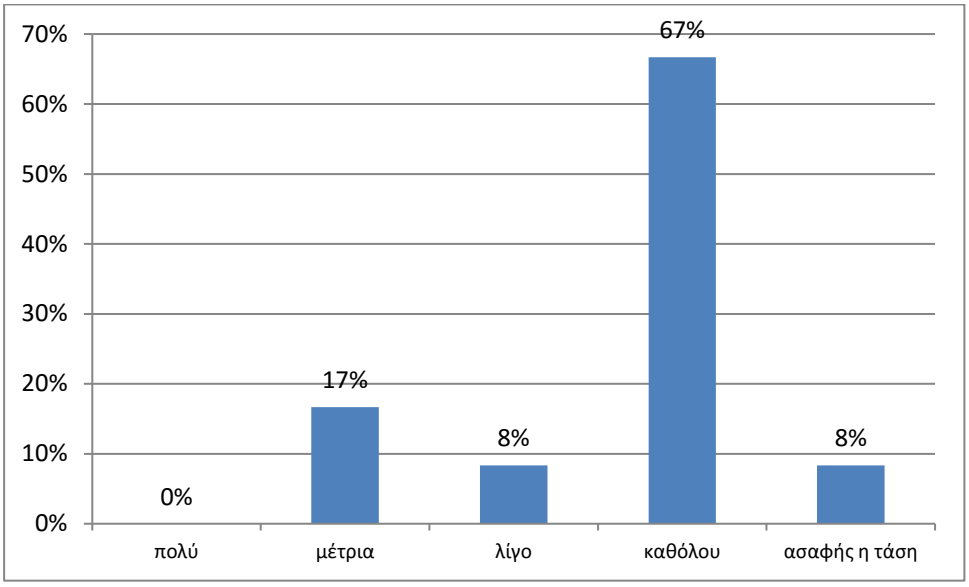

Τέλος, οι περισσότεροι εκ των εκπαιδευτών δήλωσαν πως μετά την εκπαίδευση δεν άλλαξε προς το θετικότερο η στάση των κτηνοτρόφων σε σχέση με τις μείζονες ανησυχίες τους.

ΚΥΡΙΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ - ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΚΥΡΙΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Αποχωρήσαντες

Ως **λόγους απόσυρσης** των αιτήσεων τους οι αποχωρήσαντες ανέφεραν:

- *τη μη δυνατότητα σφαγής των μη επαρκώς παραγωγικών ζώων,*
- *την υποχρέωση διατήρησης του συνολικού αριθμού ενήλικων ζώων και των δηλωθέντων στην αίτηση αιγοπροβάτων,*
- *το μεγάλο αριθμό εντύπων προς συμπλήρωση,*
- *τη δημιουργία υποχρεώσεων που αυξάνουν το κόστος λειτουργίας της εκμετάλλευσης*
- *τον κίνδυνο επιβολής ποινών στις ενισχύσεις που λαμβάνουν.*

Σε ότι αφορά στις **προϋποθέσεις για τη συμμετοχή τους στο μέλλον σε αντίστοιχη προκήρυξη** ανέφεραν:

- *τη μείωση του αριθμού των εντύπων προς συμπλήρωση,*
- *τη χαλάρωση των υποχρεώσεων διατήρησης των ζώων,*
- *την αύξηση του ποσού ενίσχυσης.*

Δημόσιοι Λειτουργοί

Οι Δημόσιοι Λειτουργοί ως **μείζον πρόβλημα** ανέδειξαν την απόσυρση υποβληθέντων αιτήσεων και εν συνεχεία τις χρονικές καθυστερήσεις και τα θεσμικά κενά.

Το πρόβλημα που περίγραψαν σε ότι αφορά στο **σχεδιασμό του Μέτρου** αφορά στα ζώα αντικατάστασης και στο μικρό χρονικό περιθώριο ενημέρωσης των αρμόδιων αρχών. Αναφέρθηκαν επίσης σε κάποιες περιπτώσεις η δυσκολία εντοπισμού των ενωτίων στις καταστάσεις ζώων, η απουσία λογισμικού υποστήριξης και η αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων κατά την εκτέλεση των ελέγχων.

Για τους **λόγους απόσυρσης** των αιτήσεων από μερίδα των κτηνοτρόφων, οι δημόσιοι λειτουργοί ανέφεραν κατεξοχήν τον κίνδυνο επιβολής ποινών οριζόντια για τις ενισχύσεις που λαμβάνουν και το μεγάλο αριθμό εντύπων προς συμπλήρωση.

Η εντύπωση τους είναι ότι υπάρχουν κάποια **κενά** στο σχεδιασμό του Μέτρου. Ως κενό σχολιάστηκε η πολυπλοκότητα της διαδικασίας αντικατάστασης, ενώ γίνονται και επισημάνσεις για περισσότερες ενισχυόμενες δράσεις και για τους κινδύνους επιβολής ποινών.

Ειδικά για τους **ελέγχους** επισημάνθηκε ότι «*οι έλεγχοι που πρέπει να γίνουν είναι πάρα πολλοί και πολύπλοκοι επειδή είναι Μέτρο ΟΣΔΕ*».

Η **τιμή στόχος του Μέτρου**, 20,60% του ζωικού κεφαλαίου αιγοπροβάτων να λάβουν ενίσχυση από το Μ14, από τους περισσότερους δεν θεωρείται επαρκώς μεγάλη ούτως ώστε να επιτευχθεί ο κύριος στόχος της αύξησης της παραγωγής και της ποιότητας του γάλακτος.

Για την **καλύτερη εφαρμογή** του Μέτρου γίνεται αναφορά στα ακόλουθα:

- *στην επανεκτίμηση των ποσών επιδότησης,*
- *στην απλοποίηση διαδικασιών,*
- *στην ενίσχυση της εκπαίδευσης των κτηνοτρόφων – ιδιαίτερα σε σχέση με τη δράση βιοασφάλειας,*
- *στην ανάγκη άμεσης σύνδεσης του Μέτρου με τις παραγόμενες ποσότητες γάλακτος ανά εκμετάλλευση.*

Ως **παράγοντες κινδύνου** που δύνανται να οδηγήσουν στη μερική επίτευξη των στόχων του Μέτρου ανέδειξαν κατά σειρά:

- *τις περαιτέρω αποσύρσεις αιτήσεων,*
- *την αύξηση του κόστους παραγωγής,*
- *τις επιδημίες στο ζωικό κεφάλαιο.*

Οι **συστάσεις** τους για τη βελτίωση του Μέτρου στο μέλλον αναφέρονται:

- *στην αύξηση του ποσού ενίσχυσης και του τρόπου καταβολής του,*
- *στη βελτίωση των προνοιών για τα ζώα αντικατάστασης,*
- *στην απλοποίηση των διαδικασιών (π.χ. ηλεκτρονική αίτηση),*

- *στη σύνδεση του Μέτρου με την αύξηση της γαλακτοπαραγωγής.*

Στην ερώτηση σε ποιο βαθμό το Μέτρο θα ικανοποιήσει τους **στόχους της αύξησης της ποσότητας και ποιότητας** του παραγόμενου αιγοπρόβειου γάλακτος, η συντριπτική πλειονότητα απάντησε ότι αυτό θα συμβεί έστω και σε μέτριο βαθμό.

Τα κύρια σημεία αναφοράς ως **παράλληλα μέτρα βελτίωσης** περιλαμβάνουν δράσεις:

- *γενετικής βελτίωσης,*
- *διαχείρισης εκτροφής,*
- *βελτίωσης διατροφής,*
- *αδειοδότησης κτηνοτροφικών μονάδων,*
- *ενίσχυσης εκπαιδεύσεων,*
- *τήρηση οικονομικών μητρώων και στοιχείων παραγωγής,*
- *δημιουργίας οργανώσεων παραγωγών,*
- *εφαρμογής νέων τεχνολογιών, καινοτομίας και επενδύσεων σε νέες εκμεταλλεύσεις.*

Σε ότι αφορά **θεσμικά κενά** έγιναν αναφορές στη δυσκολία αντικατάστασης των ζώων και στους περιορισμούς και την πολυπλοκότητα που προκύπτουν από την εφαρμογή της Κοινοτικής νομοθεσίας.

Οι προτάσεις που διατυπώθηκαν για την **απλοποίηση των διαδικασιών** επικεντρώνονται:

- *στις διαδικασίες αντικατάστασης των ζώων οι οποίες θεωρήθηκε ότι πρέπει να αφορούν το συνολικό αριθμό ζώων κι όχι συγκεκριμένα ζώα,*
- *στην ηλεκτρονική διαχείριση των αρχείων με τη χρήση λογισμικού τόσο κατά τη διαδικασία υποβολής της αίτησης, όσο και κατά τη διάρκεια παρακολούθησης και ελέγχου ως προς τις αλλαγές στο πληθυσμό της μονάδας,*
- *στην υλοποίηση του Μέτρου από μια Υπηρεσία,*
- *στην απλοποίηση του εγχειριδίου.*

Για την **επιτάχυνση των διαδικασιών υλοποίησης** του Μέτρου σχολιάστηκε η ανάγκη απλοποίησης των εντύπων και του εγχειριδίου του Μέτρου και η ανάπτυξη λογισμικού για την τήρηση των Μητρώων. Μια πρόταση επίσης επανέλαβε ότι συστήνει την υλοποίηση του Μέτρου από μια Υπηρεσία.

Εκπαιδευτές

Ως **κενό** στο σχεδιασμό του Μέτρου αναφέρθηκε η ανάγκη τροποποίησης της διαδικασίας αντικατάστασης των ζώων δεδομένου ότι τα χρονικά περιθώρια που δίδονται είναι ιδιαίτερα στενά. Σε μια περίπτωση σχολιάστηκε επίσης η ανάγκη ενημέρωσης για τους ελέγχους υλοποίησης του Μέτρου.

Ως αρνητικούς παράγοντες που μπορούν να οδηγήσουν σε **μερική επίτευξη των στόχων** του Μέτρου ανέδειξαν την αύξηση του κόστους εκτροφής και τις περαιτέρω αποσύρσεις αιτήσεων.

Για τις προσκλήσεις των επόμενων ετών ένας εκ των εκπαιδευτών σημείωσε ως πρόταση βελτίωσης την αύξηση του ποσού ενίσχυσης ανά δράση η οποία θα μπορούσε να διασυνδεθεί με την αύξηση της παραγόμενης ποσότητας γάλακτος.

Ως προς το εάν το Μέτρο υπηρετεί το **στόχο της αύξησης της ποσότητας και ποιότητας** του παραγόμενου αιγοπρόβειου γάλακτος, η εκτίμηση των εκπαιδευτών είναι πως τον ικανοποιεί σε μέτριο έως και σχετικά μεγάλο βαθμό.

Σε σχέση με πιθανές **παράλληλες βελτιώσεις** διατυπώνονται:

- *η πρόταση να διασφαλιστεί η προώθηση της αιγοπροβατοτροφίας (έναντι της αγελαδοτροφίας) με ευνοϊκή μεταχείριση των παραγωγών*
- *η ενίσχυση των δράσεων γενετικής βελτίωσης, αλλά και προώθησης (marketing) των προϊόντων αιγοπρόβειου γάλακτος.*

Οι **αδυναμίες των αιγοπροβατοτρόφων**, που περιγράφηκαν από τους εκπαιδευτές, αφορούν στις απαιτήσεις συμπλήρωσης εντύπων και στην ελλιπή κουλτούρα – εκπαίδευση τους στην εφαρμογή μέτρων διαχείρισης της εκτροφής.

Για το μέλλον σημειώθηκε η ανάγκη ενίσχυσης των προγραμμάτων εκπαίδευσης και η ενσωμάτωση προγραμμάτων βιωματικής εκπαίδευσης στις εκτροφές.

Οι **μείζονες ανησυχίες** που εκφράστηκαν από τους εκπαιδευόμενους και τις οποίες σχολίασαν οι εκπαιδευτές κατά τη διάρκεια των εκπαιδεύσεων αφορούσαν τη δημιουργία υποχρεώσεων που αυξάνουν το κόστος παραγωγής, καθώς και τον κίνδυνο επιβολής ποινών και το μεγάλο αριθμό εντύπων προς συμπλήρωση. Από έναν εκπαιδευτή αναφέρθηκε ότι σύμφωνα με τους προβληματισμούς των αιτητών κατά τη διάρκεια των εκπαιδεύσεων, το ποσό ενίσχυσης ανά ζώο είναι χαμηλό συνυπολογίζοντας τις υποχρεώσεις τους, ενώ παράλληλα οι τυχόν ποινές που θα επιβληθούν επιβάλλονται οριζόντια και σε άλλα Μέτρα / Καθεστώτα ενίσχυσης.

Αιτηθέντες (μη αποχωρήσαντες)

Οι κτηνοτρόφοι δήλωσαν ότι υπάρχουν **κενά** στο σχεδιασμό του Μέτρου. Η πλειονότητα τους εντοπίζει ως ζήτημα τη διαδικασία αντικατάστασης των ζώων, όπου τόσο η ενημέρωση αντικατάστασης κάθε 7 μέρες, όσο και η δέσμευση διατήρησης του αριθμού των ζώων ως τη λήξη του σχεδίου έχουν δημιουργήσει έντονο προβληματισμό. Γενικότερα διατυπώνεται η πρόταση η ενημέρωση των αντικαταστάσεων να γίνεται στο σύνολο των ζώων στο τέλος του Σχεδίου αφαιρώντας τους θανάτους / σφαγές. Η απουσία λογισμικού επισημαίνεται σε μια περίπτωση ως κενό στο σχεδιασμό, ενώ σε 3 περιπτώσεις αναφέρεται ότι οι διαθέσιμες υποδομές των υποστατικών δεν είναι αρκετές για να καλύψουν τις απαιτήσεις του Μέτρου.

Το **πρόγραμμα εκπαιδεύσεων** εν γένει κρίθηκε ωφέλιμο σε μεγάλο έως και απόλυτο βαθμό. Ομοίως **θετικά** κρίθηκε η **διάρκεια** τους και κυρίως το πρόγραμμα των εκπαιδεύσεων ως προς την **ποιότητα – επάρκεια των εκπαιδευτών**.

Κτηνίατροι

Ως τις πλέον **χρήσιμες δράσεις** του Μέτρου οι κτηνίατροι θεωρούν την εφαρμογή βιοασφάλειας και τον έλεγχο για τα παράσιτα, ενώ ακολουθούν κατά σειρά η διατήρηση της σωματικής κατάστασης και η πρόληψη των παραγόντων που προκαλούν χωλότητα.

Για τους **λόγους που κάποιοι αιτηθέντες απέσυραν τις αιτήσεις τους**, εξ όσων γνωρίζουν ανέφεραν ως επί το πλείστον τον κίνδυνο επιβολής ποινών, το μεγάλο αριθμό εντύπων και την υποχρέωση διατήρησης του συνολικού αριθμού ενήλικων ζώων.

Η άποψη τους είναι ότι διακρίνονται **κενά** στο σχεδιασμό του Μέτρου. Σχετικά, σχολιάστηκαν οι απαιτήσεις συμπλήρωσης εντύπων, που θα έπρεπε να είχαν σχεδιαστεί απλούστερα.

Η θέση που πήραν για το εάν την **τιμή στόχο του Μέτρου** (20,60% του ζωικού κεφαλαίου αιγοπροβάτων να λάβουν ενίσχυση από το Μ14) τη θεωρούν επαρκώς μεγάλη για να επιτευχθεί ο κύριος στόχος της αύξησης της παραγωγής και της ποιότητας του γάλακτος, είναι αρνητική καθώς οι περισσότεροι απάντησαν όχι.

Κατά την άποψη των περισσότερων είναι απαραίτητο να **εμπλουτιστεί** το Μέτρο με περισσότερες δράσεις ή κάποιες εξ αυτών να αντικατασταθούν.

Ως **αρνητικούς παράγοντες** που μπορούν να οδηγήσουν σε μερική επίτευξη των στόχων του Μέτρου, τους επικαλούνται όλους όσους τους υποδείχτηκαν με το ερωτηματολόγιο. Γίνεται αναφορά στο γραφειοκρατικό όγκο, ενώ διατυπώνεται και η άποψη ότι το Μέτρο δεν συνδέεται άμεσα με την αύξηση και βελτίωση της γαλακτοπαραγωγής. Ένας εκ των ερωτηθέντων αναφέρθηκε στην έλλειψη επαγγελματισμού των αιγοπροβατοτρόφων.

Γίνονται **προτάσεις** για την αξιοποίηση του Μέτρου ως προς αφενός τη γενικότερη βελτίωση των μέτρων βιοασφάλειας, γενετικής και αφετέρου απλοποίησης / προτυποποίησης σε ηλεκτρονική μορφή της ζητούμενης τεκμηρίωσης. Επίσης γίνεται αναφορά στην επαγγελματική κατάρτιση των αιγοπροβατοτρόφων, στη στήριξη των τιμών των

παραγόμενων γαλακτοκομικών προϊόντων από άλλα μέτρα ώστε να ενισχυθούν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα, καθώς και πρόταση για τη μείωση των ποινών.

Οι κτηνίατροι εκφράζουν σαφέστατα φόβους ότι **κάποιες δράσεις δεν θα υλοποιηθούν άρτια** από τους αιγοπροβατοτρόφους. Σχολιάζεται ότι η δράση αξιολόγησης της σωματικής κατάστασης των αιγοπροβάτων αναμένεται να έχει δυσκολίες στην εφαρμογή της δεδομένου ότι εφαρμόζεται σε κάθε ζώο ξεχωριστά, ενώ η εφαρμογή θα ήταν ευκολότερη αν στηριζόταν σε διαχωρισμό σε ομάδες βάσει σταδίου ανάπτυξης των ζώων. Ανησυχίες εκφράζονται επίσης σε θέματα διασφάλισης της βιοασφάλειας (όπου σημειώνεται σε μια περίπτωση και η δυσκολία περίφραξης των μονάδων) και βελτίωσης γενετικού δυναμικού στα πλαίσια της επαρκούς ευαισθητοποίησης των κτηνοτρόφων σε αυτή την κατεύθυνση.

Υποθέτοντας μια άρτια υλοποίηση οι κτηνίατροι εκτιμούν ότι το Μέτρο θα ικανοποιήσει τους στόχους της **αύξησης της ποσότητας και ποιότητας** του παραγόμενου αιγοπρόβειου γάλακτος σε ένα εύρος μέτριου (κατεξοχήν) έως σχετικά μεγάλου βαθμού.

Στις αναγκαίες **παράλληλες βελτιώσεις** σχολιάζεται η ανάγκη βελτίωσης του γενετικού υλικού σε κάθε εκμετάλλευση και η ανάγκη εκπαίδευσης των αιγοπροβατοτρόφων.

Εκφράζεται η άποψη ότι η **τεκμηρίωση ότι το Μέτρο θα επιφέρει βελτίωση σε ότι αφορά την ποσότητα του γάλακτος** θα μπορούσε να γίνει με την παρακολούθηση των παραγόμενων ποσοτήτων γάλακτος και της σύγκρισης αυτών με στοιχεία προηγούμενων ετών. Σε μια περίπτωση αναφέρεται ότι η αύξηση της παραγωγικότητας συνδέεται άμεσα με τη βελτίωση της διαβίωσης των ζώων.

Οι **προτάσεις** σχετικά με τη συσχέτιση της μεταβολής των παραγόμενων ποσοτήτων γάλακτος με την υλοποίηση του Μέτρου εστιάζουν στη σύγκριση των ποσοτήτων με αυτές προηγούμενων χρόνων συνολικά αλλά και σε επίπεδο εκμετάλλευσης. Άλλες προτάσεις αφορούν στην αξιολόγηση του επιπέδου βελτίωσης της διατροφής και του γενετικού υλικού που έμμεσα επιφέρουν τη βελτίωση της γαλακτοπαραγωγής. Γίνεται επίσης

αναφορά στην κατανόηση της σημαντικότητας των μέτρων από τους αιγοπροβατοτρόφους ώστε να επιτευχθεί η συνέχιση στην εφαρμογή τους.

Ως προς το εάν η εφαρμογή των δράσεων για την ευημερία των αιγοπροβάτων θα βοηθήσει καθοριστικά στη βελτίωση της **ανταγωνιστικότητας** της αιγοπροβατοτροφίας, η εκτίμηση τους είναι ότι αυτό αναμένεται σε ένα εύρος από μέτριο έως μεγάλο βαθμό.

Σχετικά με το εάν η υλοποίηση του Μέτρου θα **βελτιώσει την τρέχουσα κατάσταση** κυριαρχεί η άποψη ότι αυτό θα συμβεί μερικώς. Αθροιστικά όμως η άποψη ότι αυτό θα συμβεί μερικώς έως και σε μεγάλο βαθμό είναι σαφώς η κυρίαρχη. Παράλληλα συμπληρωματικά μέτρα που προτείνονται είναι η γενετική βελτίωση, η βελτίωση της βιοασφάλειας και η διαχείριση των ζώων.

Για την ύπαρξη **θεσμικών κενών** που λειτουργούν ως εμπόδια στον άρτιο σχεδιασμό και υλοποίηση του Μέτρου έγινε αναφορά στον όγκο της γραφειοκρατίας.

Αναφορικά με τη δυνατότητα **απλοποίησης των διαδικασιών** υποβολής αίτησης διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου, η θέση της πλειονότητας είναι πως ναι υπάρχουν τέτοιες δυνατότητες. Για την απλοποίηση προτάθηκε η ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων και παρακολούθησης της υλοποίησης των σχεδίων. Όσον αφορά στον έλεγχο υλοποίησης σημειώθηκε η πρόταση ενίσχυσης της εκπαίδευσης και υποστήριξης των κτηνοτρόφων.

Τέλος επισημάνθηκε η ανάγκη **ενίσχυσης δράσεων εκπαίδευσης** και υποστήριξης των κτηνοτρόφων. Παράλληλα δύο εκ των ερωτηθέντων πρότειναν τη **λειτουργία ενός συστήματος στοχοθεσίας και επιβράβευσης** αυτών που το υλοποιούν επιτυχώς.

Μη αιτηθέντες

Το μείζον θέμα κατά τη γνώμη τους είναι ο **έλεγχος των παρασίτων**, γι' αυτό θεωρούν αυτή τη δράση ως την πλέον χρήσιμη.

Σχολιασμός για **κενά** στο σχεδιασμό γίνεται ως προς την γραφειοκρατία και την ανάγκη για εξωτερική ανάθεση της τήρησης σχετικών με το Μέτρο εντύπων με υψηλό κόστος.

Μια πρόταση που διατυπώθηκε για τη σχεδίαση του Μέτρου είναι να συμπεριληφθούν οι Μονάδες που είναι **αμιγώς γαλακτοπαραγωγικές**.

Σχετικά με προτεινόμενες βελτιώσεις γίνονται αναφορές για τη **μείωση του αριθμού των τηρούμενων εντύπων** και για **ελαστικότητα στον αριθμό ζώων** που δεσμεύονται να συμμετέχουν.

Οι λόγοι τους οποίους επικαλέστηκαν για τη **μη εκδήλωση ενδιαφέροντος** στην προκήρυξη του 2017 ήταν κατά σειρά:

- *ο μεγάλος αριθμός εντύπων,*
- *η δημιουργία υποχρεώσεων που αυξάνουν το κόστος,*
- *ο κίνδυνος επιβολής ποινών,*
- *η μη ενημέρωση τους,*
- *η υποχρέωση τακτικότερης επίβλεψης από κτηνίατρο,*
- *η διατήρηση του συνολικού αριθμού ενήλικων ζώων,*
- *η μη κατοχή επαρκούς αριθμού ζώων την περασμένη χρονιά.*

Στο ερώτημα αν σκέπτονται να συμμετάσχουν στη φετινή πρόσκληση, **6 από τους 11** απάντησαν θετικά.

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η έρευνα απέδωσε πλήθος πληροφοριών οι οποίες μπορούν να «σχηματίσουν» συγκεκριμένες ενέργειες στο επόμενο διάστημα που είτε θα συνδέονται ευθέως με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, είτε με λειτουργίες των Υπηρεσιών που επικουρούν την υλοποίηση του Μέτρου και εκτελούν παγίως έργο υπέρ του κλάδου της αιγοπροβατοτροφίας. Σε αυτό το πνεύμα, και σε συνάρτηση με τα ευρήματα, συστήνονται:

- ***Η δημιουργία μίας μικρής υπηρεσιακής ή διυπηρεσιακής ομάδας που θα προτείνει - εισηγηθεί προς εκτέλεση τις εφικτές προτάσεις εξ όσων διατυπώθηκαν από τους ερωτηθέντες.***
- ***Με αφετηρία τα ευρήματα της έρευνας η Διαχειριστική Αρχή μπορεί να διερευνήσει τις δυνατότητες ανταλλαγής απόψεων με Διαχειριστικές Αρχές Επιχειρησιακών Προγραμμάτων άλλων χωρών που υλοποιούν αντίστοιχα Μέτρα (σημείωση: το Μέτρο δεν έχει επιλεγεί καθολικά – οριζόντια σε όλα τα Επιχειρησιακά Προγράμματα των Κρατών μελών) και να συνθέσει τις πληροφορίες που θα συλλέξει με τα εσωτερικά δεδομένα.***
- ***Δεδομένου ότι τέθηκε έντονα ως ζήτημα ο φόρτος (εκφράστηκε κατά κόρον ως «γραφειοκρατία») που συνεπάγονται τα έντυπα κατά την υποβολή της αίτησης και κατά την υλοποίηση, είναι σκόπιμο να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στο συγκεκριμένο θέμα έτσι ώστε να επιτευχθεί στο εξής η μέγιστη δυνατή απλούστευση (π.χ. σύνοψη ή/και σμίκρυνση εγχειριδίου, δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής, απλοποίηση των εντύπων, πολύ τακτικές ενημερώσεις των συμβούλων κτηνιάτρων).***
- ***Επίσης έντονα τέθηκαν ως ζήτημα οι υποχρεώσεις διατήρησης των ζώων, οι διαδικασίες και τα χρονικά περιθώρια αντικατάστασης. Οποιαδήποτε εφικτή βελτίωση (νομικά συνεπής) θα άμβλυνε τα σχετικά παράπονα. Υπόψη οπωσδήποτε θα πρέπει να ληφθούν με ρεαλιστικό τρόπο οι «πραγματικότητες» της λειτουργίας και των όρων βιωσιμότητας των εκμεταλλεύσεων που είναι μια διαρκής αγωνία των εκτροφέων.***
- ***Θα ήταν άριστο αν επιτυγχάνονταν καθολική ενημέρωση του Τμήματος Γεωργίας με τηλεφωνικές επαφές για όλες τις περιπτώσεις αποσύρσεων (μικρός αριθμός απάντησε το***

ερωτηματολόγιο). Όπως προαναφέρθηκε, από τη σχεδόν μηδενική απόκριση των αποχωρησάντων, είναι σαφές ότι λόγω της αποχώρησης τους αντιμετώπισαν αδιάφορα τη σκοπιμότητα και το εν δυνάμει όφελος της έρευνας.

- ***Εν όψει των επόμενων προκηρύξεων του Μέτρου και λαμβάνοντας υπόψη τον όγκο συμμετοχής και απόσυρσης αιτήσεων της πρώτης προκήρυξης, θα πρέπει οι ενέργειες δημοσιότητας να σχεδιαστούν σε ένταση έχοντας συνυπολογίσει αυτά τα δεδομένα. Σημειώνεται ότι και η υλοποίηση των έργων της πρώτης προκήρυξης θα παράξει «δημοσιότητα» (θετική ή αρνητική) γεγονός που επίσης θα πρέπει να απασχολήσει τους εμπλεκόμενους Λειτουργούς.***
- ***Επίσης εν όψει των επόμενων προκηρύξεων του Μέτρου, χρήζει προσοχής ο διατιθέμενος προϋπολογισμός ανά προκήρυξη, συναρτήσει του ποσοτικού στόχου του Μέτρου, αλλά και των αναγκών σε πόρους των άλλων Μέτρων του Επιχειρησιακού Προγράμματος.***
- ***Οι σύμβουλοι κτηνίατροι και ειδικοί διατροφής είναι οιονεί σύμμαχοι των Υπηρεσιών. Η συνέχιση στενής συνεργασίας μαζί τους θα είναι σε κάθε περίπτωση επωφελής για τις επόμενες προκηρύξεις.***
- ***Οι χρονικές καθυστερήσεις του πρώτου «κύκλου» και οι όποιες χρονικές καθυστερήσεις στον «κύκλο» κάθε προκήρυξης είναι αναγκαίο να αμβλυνθούν εντοπίζοντας και «θεραπεύοντας» τα κωλύματα.***
- ***Η επικρατούσα (και εύλογη) αντίληψη των ερωτηθέντων ότι πέραν του Μέτρου 14 απαιτούνται παράλληλα μέτρα έτσι ώστε να επιτευχθεί η αύξηση της ποσότητας και ποιότητας του αιγοπρόβειου γάλακτος, υποδεικνύει ότι η αποτελεσματικότητα και σε άλλα πεδία παρέμβασης είναι επιβεβλημένη για να τελεσφορήσει ο κύριος σκοπός της αύξησης της γαλακτοπαραγωγής.***
- ***Η εκπαίδευση που προσφέρθηκε στους αιτητές τεκμηριώθηκε από την έρευνα ότι δημιούργησε καλές εντυπώσεις στην πλειονότητα των συμμετεχόντων. Στο βαθμό που, πέραν των ήδη προγραμματισμένων σε κάθε κύκλο προκήρυξης, μπορούν να προσφερθούν επιπλέον εκπαιδεύσεις (από το Τμήμα Γεωργίας και τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες), αυτό θα μπορούσε να λειτουργήσει και ως «αντιστάθμισμα» δυσμενών εντυπώσεων που***

σχημάτισαν τόσο οι αιτητές, όσο και άλλοι που δεν εκδήλωσαν ενδιαφέρον και δεν είχαν υποβάλλει αιτήσεις ένταξης.

- ***Η διαφορετική αντίληψη ως προς την ιεράρχηση της χρησιμότητας των 4 δράσεων (για αιτηθέντες και μη αιτηθέντες κτηνοτρόφους η δράση για τα παράσιτα είναι η πλέον χρήσιμη, ενώ για κτηνιάτρους, λειτουργούς και εκπαιδευτές η δράση για τη βιοασφάλεια) σημαίνει ότι υπάρχει διαφορετική οπτική. Αναγνωρίζεται έτσι ένα αφενός κενό γνώσης-κατάρτισης των κτηνοτρόφων και αφετέρου το κόστος (σε χρήμα και χρόνο) που συνυπολογίζουν οι κτηνοτρόφοι.***
- ***Για την αξιολόγηση της σωματικής κατάστασης εφιστάται προσοχή καθώς εκφράστηκαν επιφυλάξεις επιτυχούς εφαρμογής λόγω δυσκολίας της προτεινόμενης μεθοδολογίας στο εγχειρίδιο του Μέτρου, η οποία εφαρμόζεται σε κάθε ζώο ξεχωριστά και μάλιστα σε διαφορετικά αναπαραγωγικά στάδια των θηλυκών.***
- ***Το γεγονός ότι το 50% περίπου των ερωτηθέντων αιγοπροβατοτρόφων εξέφρασαν την επιθυμία να συμμετάσχουν στην επόμενη προκήρυξη μπορεί να «διασταυρωθεί» (ορθολογικοποιηθεί) με τηλεφωνική επικοινωνία σε (τουλάχιστον) 30 μη συμμετέχοντες στην πρώτη προκήρυξη ή/και με την επικοινωνία με κτηνιάτρους συμβούλους.***
- ***Δεδομένου ότι δεν είναι εις γνώση μας το πλήρες φάσμα των εσωτερικών λειτουργιών και νομικών κανόνων βάσει των οποίων εκτελεί το έργο του το Τμήμα Γεωργίας και ο ΚΟΑΠ, είναι κατανοητό πλήρως ότι πολλές από τις αιτιάσεις και τα παράπονα που εκφράστηκαν έρχονται σε ευθεία αντίθεση με κανόνες και νόμους. Η ομάδα του αξιολογητή έχει επίγνωση της απολύτου επάρκειας των Λειτουργών, γι' αυτό και επικαλείται τη δρομολόγηση προς υλοποίηση εφικτών και μόνο (με την παραπάνω έννοια) προτάσεων.***
- ***Μείζον θέμα, ως επιτακτική ανάγκη, είναι μετά από κάθε διετές ενισχυόμενο σχέδιο, να διατηρείται και κατόπιν σε καλό επίπεδο κάθε εκμετάλλευση. Αυτό προϋποθέτει την με κάθε τρόπο εμπέδωση επαρκούς επιπέδου γνώσης και κουλτούρας στους κτηνοτρόφους.***
- ***Σχετικά με το ύψος της παρεχόμενης ενίσχυσης, διατυπώθηκαν μεν αιτιάσεις ότι είναι χαμηλού ύψους, θα ήταν όμως άστοχο (τουλάχιστον σε αυτή τη χρονική στιγμή υλοποίησης του Μέτρου) να λησμονείται ότι οι υπολογισμοί έγιναν τηρώντας την προβλεπόμενη διαδικασία και έτυχαν έγκρισης με τη συνολική έγκριση του Προγράμματος.***

- ***Η ικανοποίηση του ποσοτικού δείκτη (20,60% των μονάδων ζωικού κεφαλαίου αιγοπροβάτων να λάβουν ενίσχυση από το Μ14) ως στοιχείο αποτελεσματικότητας της εφαρμογής του Μέτρου απαιτεί τη διαρκή παρακολούθηση στους επάλληλους κύκλους προκηρύξεων.***
- ***Τέλος, συστήνεται η επανάληψη της έρευνας στο τέλος της προγραμματικής περιόδου προκειμένου να κεφαλαιοποιηθούν τα ευρήματα επωφελώς και για το απώτερο μέλλον (π.χ. επόμενο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, μελλοντική πολιτική του Υπουργείου μετά την αναγνώριση του χαλουμιού ως ΠΟΠ κλπ.).***

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΠΟΧΩΡΗΣΑΝΤΕΣ

Ερωτηματολόγιο για αιγοπροβατοτρόφους που απόσυραν την αίτηση που υπέβαλαν κατά την 1η προκήρυξη του Μέτρου 14

1. Για ποιους λόγους αποσύρατε την αίτηση σας από την 1η προκήρυξη του Μέτρου 14;

❑	Υποχρέωση διατήρησης ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της δέσμευσης μου, τουλάχιστον 34 θηλυκών ζώων 7 μηνών και άνω
❑	Υποχρέωση διατήρησης ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της δέσμευσης μου, του συνολικού αριθμού ενήλικων ζώων (θηλυκών και αρσενικών 7 μηνών και άνω) που έχω δηλώσει στην αίτηση μου
❑	Υποχρέωση διατήρησης ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της δέσμευσης μου, των αιγοπροβάτων που έχω δηλώσει στην αίτηση μου, λαμβανομένου υπόψη τυχόν αντικαταστάσεων τους ή/και αυξήσεων / μειώσεων κατά το δεύτερο έτος συμμετοχής
❑	Μεγάλος αριθμός εντύπων με υποχρέωση τήρησης-συμπλήρωσης
❑	Υποχρέωση για τακτικότερη επίβλεψη από κτηνίατρο ή/και ειδικό στη διατροφή
❑	Δημιουργία υποχρεώσεων που αυξάνουν το κόστος λειτουργίας της εκμετάλλευσης δυσανάλογα προς τα οφέλη
❑	Κίνδυνος επιβολής ποινών στις ενισχύσεις που λαμβάνω
❑	Άλλοι λόγοι ……

2. Με ποιες προϋποθέσεις θα συμμετείχατε στο μέλλον σε αντίστοιχη προκήρυξη;

❑	Μείωση-χαλάρωση των υποχρεώσεων διατήρησης των ζώων
❑	Μείωση του αριθμού των εντύπων με υποχρέωση τήρησης – συμπλήρωσης
❑	Αύξηση του ποσού ενίσχυσης
❑	Άλλες προϋποθέσεις ……

3. Ποιες αλλαγές - βελτιώσεις συστήνετε για τις προκηρύξεις του Μέτρου 14 στα επόμενα έτη;

Ερωτηματολόγιο για αιγοπροβατοτρόφους που απόσυραν την αίτηση που υπέβαλαν κατά την 1η προκήρυξη του Μέτρου 14

4. Σε ότι αφορά στον αριθμό των θηλυκών ζώων, σε ποια τάξη μεγέθους κατατάσσεται η κάθε κτηνοτροφική εκμετάλλευση σας (CYS);

(Παρακαλώ σημειώστε με ✓ ότι ισχύει)

	Κτηνοτροφική Εκμετάλλευση 1 (CYS)	Κτηνοτροφική Εκμετάλλευση 2 (CYS)	Κτηνοτροφική Εκμετάλλευση 3 (CYS)
Από 0 μέχρι 33 ζώα			
Από 34 μέχρι 50 ζώα			
Από 51 μέχρι 100 ζώα			
Από 101 μέχρι 200 ζώα			
Από 201 μέχρι 400 ζώα			
Από 401 μέχρι 600 ζώα			
Από 601 μέχρι 800 ζώα			
Από 801 μέχρι 1000 ζώα			
Πάνω από 1000 ζώα			

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΣ

Ερωτηματολόγιο για τους Δημόσιους Λειτουργούς

1. Ποιο είναι κατά την εκτίμηση σας το επίπεδο των αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων ως προς την καλή μεταχείριση των ζώων;

❑πολύ καλό	❑καλό	❑μέτριο	❑κακό	❑πολύ κακό	❑δε γνωρίζω

2. Πόσο πολύ εκτιμάτε ότι θα βελτιώσει περαιτέρω προς το καλύτερο την τρέχουσα κατάσταση μεταχείρισης των ζώων η υλοποίηση του Μέτρου 14;

❑ απόλυτα	❑ σε αρκετά μεγάλο βαθμό	❑ σε μεγάλο βαθμό	❑ μόνο μερικώς	❑ καθόλου	❑ δε γνωρίζω

3. Κατατάξτε στην κλίμακα 1,2,3,4 (1 πολύ σημαντικό, 4 λιγότερο σημαντικό) από πλευράς χρησιμότητας τις κατηγορίες δράσεων του Μέτρου

❑	Εφαρμογή βιοασφάλειας (π.χ. απολύμανση, μυοκτονίες, απεντομώσεις, εμβολιασμοί)
❑	Διατήρηση σωματικής κατάστασης και εξάλειψη των ευνουχισμών (π.χ. σιτηρέσιο βάσει σωματικής κατάστασης, ευνουχισμοί κατόπιν κτηνιατρικής εισήγησης)
❑	Πρόληψη παραγόντων που προκαλούν χωλότητα (π.χ. φροντίδα και απολύμανση ποδιών ζώων, καθαριότητα υποστατικών)
❑	Έλεγχος για ακάρεα, τσιμπούρια, ψύλλους και ψείρες (π.χ. έλεγχοι, ψεκασμοί, θεραπείες)

4. Ποια προβλήματα ανέκυψαν κατά το σχεδιασμό και την έως σήμερα εφαρμογή του Μέτρου;

❑	Θεσμικά κενά
❑	Χρονικές καθυστερήσεις
❑	Απόσυρση αιτήσεων
❑	Άλλα ……

5. Εξ όσων γνωρίζετε, γιατί κάποιοι αιτηθέντες απέσυραν τις αιτήσεις τους;

❑	Υποχρέωση διατήρησης ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της δέσμευσης μου, τουλάχιστον 34 θηλυκών ζώων 7 μηνών και άνω
❑	Υποχρέωση διατήρησης ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της δέσμευσης μου, του συνολικού αριθμού ενήλικων ζώων (θηλυκών και αρσενικών 7 μηνών και άνω) που έχω δηλώσει στην αίτηση μου
❑	Υποχρέωση διατήρησης ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της δέσμευσης μου, των αιγοπροβάτων που έχω δηλώσει στην αίτηση μου, λαμβανομένου υπόψη τυχόν αντικαταστάσεων τους ή/και αυξήσεων / μειώσεων κατά το δεύτερο έτος συμμετοχής
❑	Μεγάλος αριθμός εντύπων με υποχρέωση τήρησης-συμπλήρωσης
❑	Υποχρέωση για τακτικότερη επίβλεψη από κτηνίατρο ή/και ειδικό στη διατροφή
❑	Δημιουργία υποχρεώσεων που αυξάνουν το κόστος λειτουργίας της εκμετάλλευσης δυσανάλογα προς τα οφέλη
❑	Κίνδυνος επιβολής ποινών στις ενισχύσεις που λαμβάνω
❑	Άλλοι λόγοι ……

6. Βλέπετε αυτή τη στιγμή (μετά δηλαδή την 1η προκήρυξη και την υποδοχή αιτήσεων) κενά στο σχεδιασμό του Μέτρου; Αν ναι, ποια;

❑Ναι	❑Όχι	❑Δε γνωρίζω
Ποια ……		

7. Την τιμή στόχο του Μέτρου (20,60%του ζωικού κεφαλαίου αιγοπροβάτων να λάβουν ενίσχυση από το Μ14) την θεωρείτε επαρκώς μεγάλη για να επιτευχθεί ο κύριος στόχος της αύξησης της παραγωγής και της ποιότητας του γάλακτος;

❑Ναι	❑Όχι	❑Δε γνωρίζω

Ερωτηματολόγιο για τους Δημόσιους Λειτουργούς

8. Με την εμπειρία της 1ης προκήρυξης και υποδοχής αιτήσεων είναι απαραίτητο να εμπλουτιστεί το Μέτρο με περισσότερες δράσεις ή κάποιες εξ αυτών να αντικατασταθούν; Αν ναι, ποια;

❑Ναι	❑Όχι	❑Δε γνωρίζω
Ποια ……		

9. Πόσο πολύ θα βελτιώσει την τρέχουσα κατάσταση η υλοποίηση του Μέτρου; Απαιτούνται παράλληλα συμπληρωματικά μέτρα και ποια;

❑ απόλυτα	❑ σε αρκετά μεγάλο βαθμό	❑ σε μεγάλο βαθμό	❑ μόνο μερικώς	❑ καθόλου	❑ δε γνωρίζω

Παράλληλα συμπληρωματικά μέτρα

10. Ποιοι αρνητικοί παράγοντες μπορούν να οδηγήσουν σε μερική επίτευξη των στόχων του Μέτρου;

❑	Περαιτέρω αποσύρσεις αιτήσεων
❑	Επιδημίες στα αιγοπρόβατα
❑	Ελλιπής κτηνιατρική υποστήριξη
❑	Αύξηση κόστους εκτροφής
❑	Άλλοι ……

11. Ποιες βελτιώσεις συστήνετε για τις προκηρύξεις των επόμενων ετών; Με ποιους τρόπους / προς ποια κατεύθυνση μπορεί να βελτιωθεί το περιεχόμενο και η αποτελεσματικότητα του Μέτρου;

Ερωτηματολόγιο για τους Δημόσιους Λειτουργούς

12. Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι η συμμετοχή στο Μέτρο 14 θα ενθαρρύνει τους αιγοπροβατοτρόφους να αναλάβουν μόνιμα (δηλ. και μετά το πέρας της περιόδου ενίσχυσης τους) καλύτερες πρακτικές μεταχείρισης των ζώων τους;

❑ μεγάλο	❑ σχετικά μεγάλο	❑ μέτριο	❑ μικρό	❑ καθόλου	❑ δε γνωρίζω

13. Εάν επιτευχθεί μια άρτια υλοποίηση, σε ποιο βαθμό το Μέτρο θα ικανοποιήσει τους στόχους της αύξησης της ποσότητας και ποιότητας του παραγόμενου αιγοπρόβειου γάλακτος;

❑ μεγάλο	❑ σχετικά μεγάλο	❑ μέτριο	❑ μικρό	❑ καθόλου	❑ δε γνωρίζω

14. Τι άλλο πρέπει να βελτιώνεται παράλληλα έτσι ώστε να επιτευχθεί ο στόχος αύξησης της ποσότητας του αιγοπρόβειου γάλακτος;

Παράλληλες βελτιώσεις απαιτούνται στους τομείς:

15. Πέραν της επίτευξης της τιμής στόχου του δείκτη του Μέτρου (20,60% του ζωικού κεφαλαίου αιγοπροβάτων να λάβουν ενίσχυση από το Μ14), πως θα τεκμηριωθεί ότι η υλοποίηση του Μέτρου θα έχει επιφέρει μία αξιοσημείωτη βελτίωση σε ότι αφορά την αύξηση της ποσότητας του γάλακτος;

16. Πώς θα μπορεί με βεβαιότητα να αποδοθεί ενδεχόμενη μελλοντική αύξηση της ποσότητας γάλακτος στη συγκεκριμένη παρέμβαση ή σε άλλους παράγοντες επιρροής;

17. Η εφαρμογή δράσεων για την ευημερία των αιγοπροβάτων σε ποιο βαθμό θα βοηθήσει καθοριστικά στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αιγοπροβατοτροφίας;

❑ πάρα πολύ ❑ πολύ ❑ μέτρια ❑ λίγο ❑ καθόλου ❑ δε γνωρίζω

18. Πόσο στηρίζει κατά τη γνώμη σας το Μ14 την πολιτική του Υπουργείου σχετικά με τον κλάδο της αιγοπροβατοτροφίας;

❑ πάρα πολύ ❑ πολύ ❑ μέτρια ❑ λίγο ❑ καθόλου ❑ δε γνωρίζω

19. Υπάρχουν τυχόν θεσμικά κενά που λειτουργούν ως εμπόδια στον άρτιο σχεδιασμό και υλοποίηση του Μέτρου;

❑ Ναι ❑ Όχι ❑ Δε γνωρίζω

Εάν Ναι, περιγράψτε

Ερωτηματολόγιο για τους Δημόσιους Λειτουργούς

20. Υπάρχει περιθώριο απλοποίησης των διαδικασιών υποβολής αίτησης διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου με την προϋπόθεση της τήρησης των νόμων και κανονισμών του εθνικού και κοινοτικού δικαίου;

❑ *Ναι*	❑ *Όχι*	❑ *Δε γνωρίζω*

Εάν Ναι, περιγράψτε

21. Με ποιους τρόπους μπορούν να επιταχυνθούν οι διαδικασίες υλοποίησης του Μέτρου;

22. Πόσο αποτελεσματικός είναι ο συντονισμός μεταξύ Διαχειριστικής Αρχής και λοιπών εμπλεκόμενων υπηρεσιών;

❑ *πάρα πολύ*	❑ *πολύ*	❑ *μέτρια*	❑ *λίγο*	❑ *καθόλου*	❑ *δε γνωρίζω*

Σας ευχαριστούμε θερμά για τη συμμετοχή σας

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΕΣ

Ερωτηματολόγιο για τους εκπαιδευτές

1. Ποιο είναι κατά την εκτίμηση σας το επίπεδο των αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων ως προς την καλή μεταχείριση των ζώων;

❑ πολύ καλό	❑ καλό	❑ μέτριο	❑ κακό	❑ πολύ κακό	❑ δε γνωρίζω

2. Πόσο πολύ εκτιμάτε ότι θα βελτιώσει περαιτέρω προς το καλύτερο την τρέχουσα κατάσταση μεταχείρισης των ζώων η υλοποίηση του Μέτρου 14;

❑ απόλυτα	❑ σε αρκετά μεγάλο βαθμό	❑ σε μεγάλο βαθμό	❑ μόνο μερικώς	❑ καθόλου	❑ δε γνωρίζω

3. Κατατάξτε στην κλίμακα 1,2,3,4 (1 πολύ σημαντικό, 4 λιγότερο σημαντικό) από πλευράς χρησιμότητας τις κατηγορίες δράσεων του Μέτρου

❑	Εφαρμογή βιοασφάλειας (π.χ. απολύμανση, μυοκτονίες, απεντομώσεις, εμβολιασμοί)
❑	Διατήρηση σωματικής κατάστασης και εξάλειψη των ευνουχισμών (π.χ. σιτηρέσιο βάσει σωματικής κατάστασης, ευνουχισμοί κατόπιν κτηνιατρικής εισήγησης)
❑	Πρόληψη παραγόντων που προκαλούν χωλότητα (π.χ. φροντίδα και απολύμανση ποδιών ζώων, καθαριότητα υποστατικών)
❑	Έλεγχος για ακάρεα, τσιμπούρια, ψύλλους και ψείρες (π.χ. έλεγχοι, ψεκασμοί, θεραπείες)

4. Βλέπετε αυτή τη στιγμή (μετά δηλαδή από την 1η προκήρυξη και υποδοχή αιτήσεων) κενά στο σχεδιασμό του Μέτρου; Αν ναι, ποια;

❑ Ναι	❑ Όχι	❑ Δε γνωρίζω

Εάν Ναι, περιγράψτε

5. Την τιμή στόχο του Μέτρου (20,60% του ζωικού κεφαλαίου αιγοπροβάτων να λάβουν ενίσχυση από το Μ14) την θεωρείτε επαρκώς μεγάλη για να επιτευχθεί ο κύριος στόχος της αύξησης της παραγωγής και της ποιότητας του γάλακτος;

❑Ναι	❑Όχι	❑Δε γνωρίζω

6. Με την εμπειρία της 1ης προκήρυξης και υποδοχής αιτήσεων είναι απαραίτητο να εμπλουτιστεί το Μέτρο με περισσότερες δράσεις ή κάποιες εξ αυτών να αντικατασταθούν;

❑Ναι	❑Όχι	❑Δε γνωρίζω

7. Ποιοι αρνητικοί παράγοντες μπορούν να οδηγήσουν σε μερική επίτευξη των στόχων του Μέτρου;

❑	Περαιτέρω αποσύρσεις αιτήσεων
❑	Επιδημίες στα αιγοπρόβατα
❑	Ελλιπής κτηνιατρική υποστήριξη
❑	Αύξηση κόστους εκτροφής
❑	Άλλοι ………………………………………………………………………

8. Ποιες βελτιώσεις συστήνετε για τις προσκλήσεις των επόμενων ετών; Με ποιους τρόπους / προς ποια κατεύθυνση μπορεί να βελτιωθεί το περιεχόμενο και η αποτελεσματικότητα του Μέτρου;

Ερωτηματολόγιο για τους εκπαιδευτές

9. Προεξοφλείτε με κάποια πιθανότητα κάποιες δράσεις να μην υλοποιηθούν άρτια από τους αιγοπροβατοτρόφους;

❑ Ναι	❑ Όχι	❑ Δε γνωρίζω

Εάν Ναι, περιγράψτε

10. Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι η συμμετοχή στο Μέτρο 14 θα ενθαρρύνει τους αιγοπροβατοτρόφους να αναλάβουν μόνιμα (δηλ. και μετά το πέρας της περιόδου ενίσχυσης τους) καλύτερες πρακτικές μεταχείρισης των ζώων τους;

❑ μεγάλο	❑ σχετικά μεγάλο	❑ μέτριο	❑ μικρό	❑ καθόλου	❑ δε γνωρίζω

11. Εάν επιτευχθεί μια άρτια υλοποίηση, σε ποιο βαθμό το Μέτρο θα ικανοποιήσει τους στόχους της αύξησης της ποσότητας και ποιότητας του παραγόμενου αιγοπρόβειου γάλακτος;

❑ μεγάλο	❑ σχετικά μεγάλο	❑ μέτριο	❑ μικρό	❑ καθόλου	❑ δε γνωρίζω

12. Τι άλλο πρέπει να βελτιώνεται παράλληλα έτσι ώστε να επιτευχθεί ο στόχος αύξησης της ποσότητας του αιγοπρόβειου γάλακτος;

Παράλληλες βελτιώσεις απαιτούνται στους τομείς:

Ερωτηματολόγιο για τους εκπαιδευτές

13. Πέραν της επίτευξης της τιμής στόχου του δείκτη του Μέτρου (20,60% του ζωικού κεφαλαίου αιγοπροβάτων να λάβουν ενίσχυση από το Μ14), πως θα τεκμηριωθεί ότι η υλοποίηση του Μέτρου θα έχει επιφέρει μία αξιοσημείωτη βελτίωση σε ότι αφορά την αύξηση της ποσότητας του γάλακτος;

14. Πώς θα μπορούν με βεβαιότητα να αποδοθούν τα αποτελέσματα που θα παρατηρηθούν σε όρους αύξησης της ποσότητας γάλακτος στη συγκεκριμένη παρέμβαση ή σε άλλους παράγοντες επιρροής;

15. Η εφαρμογή δράσεων για την ευημερία των αιγοπροβάτων σε ποιο βαθμό θα βοηθήσει καθοριστικά στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αιγοπροβατοτροφίας;

❑ πάρα πολύ ❑ πολύ ❑ μέτρια ❑ λίγο ❑ καθόλου ❑ δε γνωρίζω

16. Πόσο στηρίζει κατά τη γνώμη σας το Μ14 την πολιτική του Υπουργείου σχετικά με τον κλάδο της αιγοπροβατοτροφίας;

❑ πάρα πολύ ❑ πολύ ❑ μέτρια ❑ λίγο ❑ καθόλου ❑ δε γνωρίζω

17. Θεωρείτε ότι ο σχεδιασμός και η θεματολογία του εκπαιδευτικού προγράμματος κάλυψε επαρκώς τις ανάγκες του Μέτρου 14 και των εκπαιδευόμενων;

❑ναι ❑μερικώς ❑όχι ❑ δε γνωρίζω

Ερωτηματολόγιο για τους εκπαιδευτές

18. Ποιες αδυναμίες των αιγοπροβατοτρόφων εντοπίσατε στη διάρκεια των εκπαιδεύσεων που πιθανόν να αποτελέσουν απειλή στην καλή εφαρμογή του Μέτρου 14;

19. Ποιες βελτιώσεις συστήνετε για τις μελλοντικές εκπαιδεύσεις;

20. Κατά τη διάρκεια των εκπαιδεύσεων ποιες από τις παρακάτω ανησυχίες/ενστάσεις των εκπαιδευομένων διακρίνατε;

❑	1) Υποχρέωση διατήρησης ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της δέσμευσης του αιγοπροβατοτρόφου, τουλάχιστον 34 θηλυκών ζώων 7 μηνών και άνω
❑	2) Υποχρέωση διατήρησης ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της δέσμευσης του αιγοπροβατοτρόφου, του συνολικού αριθμού ενήλικων ζώων (θηλυκών και αρσενικών 7 μηνών και άνω) που έχει δηλώσει στην αίτηση του
❑	3) Υποχρέωση διατήρησης ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της δέσμευσης του αιγοπροβατοτρόφου, των αιγοπροβάτων που έχει δηλώσει στην αίτηση του, λαμβανομένου υπόψη τυχόν αντικαταστάσεων τους ή/και αυξήσεων /μειώσεων κατά το δεύτερο έτος συμμετοχής
❑	4) Μεγάλος αριθμός εντύπων με υποχρέωση τήρησης-συμπλήρωσης
❑	5) Δημιουργία υποχρεώσεων που αυξάνουν το κόστος λειτουργίας της εκμετάλλευσης δυσανάλογα προς τα οφέλη
❑	6) Κίνδυνος επιβολής ποινών στις ενισχύσεις που λαμβάνουν
❑	Άλλες ……

Ερωτηματολόγιο για τους εκπαιδευτές

21. Μετά την εκπαίδευση εκτιμάτε ότι άλλαξε προς το θετικότερο η στάση των κτηνοτρόφων σε σχέση με τις παραπάνω ανησυχίες/ενστάσεις (βλ. προηγούμενο ερώτημα);

1)	❑πολύ	❑μέτρια	❑λίγο	❑καθόλου	❑ασαφής η τάση
2)	❑πολύ	❑μέτρια	❑λίγο	❑καθόλου	❑ασαφής η τάση
3)	❑πολύ	❑μέτρια	❑λίγο	❑καθόλου	❑ασαφής η τάση
4)	❑πολύ	❑μέτρια	❑λίγο	❑καθόλου	❑ασαφής η τάση
5)	❑πολύ	❑μέτρια	❑λίγο	❑καθόλου	❑ασαφής η τάση
6)	❑πολύ	❑μέτρια	❑λίγο	❑καθόλου	❑ασαφής η τάση
...	❑πολύ	❑μέτρια	❑λίγο	❑καθόλου	❑ασαφής η τάση
...	❑πολύ	❑μέτρια	❑λίγο	❑καθόλου	❑ασαφής η τάση

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΙΤΗΘΕΝΤΕΣ (ΜΗ ΑΠΟΧΩΡΗΣΑΝΤΕΣ)

Ερωτηματολόγιο για αιγοπροβατοτρόφους που συμμετέχουν στην 1η προκήρυξη του Μέτρου 14

1. Ποιο είναι κατά την εκτίμηση σας το επίπεδο των αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων ως προς την καλή μεταχείριση των ζώων;

❑ πολύ καλό	❑καλό	❑μέτριο	❑κακό	❑πολύ κακό	❑δε γνωρίζω

2. Πόσο πολύ εκτιμάτε ότι θα βελτιώσει περαιτέρω προς το καλύτερο την τρέχουσα κατάσταση μεταχείρισης των ζώων η υλοποίηση του Μέτρου 14;

❑ απόλυτα	❑ σε αρκετά μεγάλο βαθμό	❑ σε μεγάλο βαθμό	❑ μόνο μερικώς	❑ καθόλου	❑ δε γνωρίζω

3. Κατατάξτε στην κλίμακα 1,2,3,4 (1 πολύ σημαντικό, 4 λιγότερο σημαντικό) από πλευράς χρησιμότητας τις κατηγορίες δράσεων του Μέτρου

❑	Εφαρμογή βιοασφάλειας (π.χ. απολύμανση, μυοκτονίες, απεντομώσεις, εμβολιασμοί)
❑	Διατήρηση σωματικής κατάστασης και εξάλειψη των ευνουχισμών (π.χ. σιτηρέσιο βάσει σωματικής κατάστασης, ευνουχισμοί κατόπιν κτηνιατρικής εισήγησης)
❑	Πρόληψη παραγόντων που προκαλούν χωλότητα (π.χ. φροντίδα και απολύμανση ποδιών ζώων, καθαριότητα υποστατικών)
❑	Έλεγχος για ακάρεα, τσιμπούρια, ψύλλους και ψείρες (π.χ. έλεγχοι, ψεκασμοί, θεραπείες)

4. Βλέπετε με βάση την πρώτη προκήρυξη κενά στο σχεδιασμό του Μέτρου; Αν ναι, ποια;

❑ Ναι	❑ Όχι	❑ Δε γνωρίζω

Εάν Ναι, περιγράψτε

Ερωτηματολόγιο για αιγοπροβατοτρόφους που συμμετέχουν στην 1η προκήρυξη του Μέτρου 14

5. Είναι απαραίτητο να εμπλουτιστεί το Μέτρο με περισσότερες δράσεις ή κάποιες εξ αυτών να αντικατασταθούν; Αν ναι, ποια;

❑Ναι	❑Όχι	❑Δε γνωρίζω
Ποια ………………………………………………………………………………………………		
………………………………………………………………………………………………………		

6. Αναφέρετε τα 3 σημαντικότερα πράγματα που φιλοδοξείτε να επιτύχετε με τη συμμετοχή σας στο Μέτρο 14;

7. Τι έως σήμερα σας εμπόδισε – δυσκόλεψε από το να βελτιώσετε περαιτέρω τη μεταχείριση και καλή διαβίωση των αιγοπροβάτων σας;

8. Πόσο ωφέλιμο κρίνετε το πρόγραμμα των εκπαιδεύσεων ως προς τη θεματολογία τους;

❑ απόλυτα	❑ σε αρκετά μεγάλο βαθμό	❑ σε μεγάλο βαθμό	❑ μόνο μερικώς	❑ καθόλου	❑ δε γνωρίζω

9. Πόσο ωφέλιμο κρίνετε το πρόγραμμα των εκπαιδεύσεων ως προς τη διάρκεια τους;

❑ απόλυτα	❑ σε αρκετά μεγάλο βαθμό	❑ σε μεγάλο βαθμό	❑ μόνο μερικώς	❑ καθόλου	❑ δε γνωρίζω

10. Πόσο ωφέλιμο κρίνετε το πρόγραμμα των εκπαιδεύσεων ως προς την ποιότητα – επάρκεια των εκπαιδευτών;

❑ απόλυτα	❑ σε αρκετά μεγάλο βαθμό	❑ σε μεγάλο βαθμό	❑ μόνο μερικώς	❑ καθόλου	❑ δε γνωρίζω

11. Η εφαρμογή δράσεων για την ευημερία των αιγοπροβάτων σε ποιο βαθμό θα βοηθήσει καθοριστικά στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αιγοπροβατοτροφίας;

❑ *πάρα πολύ*	❑ *πολύ*	❑ *μέτρια*	❑ *λίγο*	❑ *καθόλου*	❑ *δε γνωρίζω*

12. Σε ότι αφορά στον αριθμό των θηλυκών ζώων, σε ποια τάξη μεγέθους κατατάσσεται η εκμετάλλευση σας;

(Παρακαλώ σημειώστε με ✓ ότι ισχύει)

	Κτηνοτροφική Εκμετάλλευση 1 (CYS)	Κτηνοτροφική Εκμετάλλευση 2 (CYS)	Κτηνοτροφική Εκμετάλλευση 3 (CYS)
Από 0 μέχρι 33 ζώα			
Από 34 μέχρι 50 ζώα			
Από 51 μέχρι 100 ζώα			
Από 101 μέχρι 200 ζώα			
Από 201 μέχρι 400 ζώα			
Από 401 μέχρι 600 ζώα			
Από 601 μέχρι 800 ζώα			
Από 801 μέχρι 1000 ζώα			
Πάνω από 1000 ζώα			

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥΣ

Ερωτηματολόγιο για ιδιώτες κτηνίατρους και λοιπούς συμβούλους υποβολής αιτήσεων αιγοπροβατοτρόφων στο Μέτρο 14

1. Ποιο είναι κατά την εκτίμηση σας το επίπεδο των αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων ως προς την καλή μεταχείριση των ζώων;

❑ πολύ καλό	❑καλό	❑μέτριο	❑κακό	❑πολύ κακό	❑δε γνωρίζω

2. Πόσο πολύ εκτιμάτε ότι θα βελτιώσει περαιτέρω προς το καλύτερο την τρέχουσα κατάσταση μεταχείρισης των ζώων η υλοποίηση του Μέτρου 14;

❑ απόλυτα	❑ σε αρκετά μεγάλο βαθμό	❑ σε μεγάλο βαθμό	❑ μόνο μερικώς	❑ καθόλου	❑ δε γνωρίζω

3. Κατατάξτε στην κλίμακα 1,2,3,4 (1 πολύ σημαντικό, 4 λιγότερο σημαντικό) από πλευράς χρησιμότητας τις κατηγορίες δράσεων του Μέτρου

❑	Εφαρμογή βιοασφάλειας (π.χ. απολύμανση, μυοκτονίες, απεντομώσεις, εμβολιασμοί)
❑	Διατήρηση σωματικής κατάστασης και εξάλειψη των ευνουχισμών (π.χ. σιτηρέσιο βάσει σωματικής κατάστασης, ευνουχισμοί κατόπιν κτηνιατρικής εισήγησης)
❑	Πρόληψη παραγόντων που προκαλούν χωλότητα (π.χ. φροντίδα και απολύμανση ποδιών ζώων, καθαριότητα υποστατικών)
❑	Έλεγχος για ακάρεα, τσιμπούρια, ψύλλους και ψείρες (π.χ. έλεγχοι, ψεκασμοί, θεραπείες)

4. Εξ όσων γνωρίζετε γιατί κάποιοι αιτηθέντες απέσυραν τις αιτήσεις τους;

❑	Υποχρέωση διατήρησης ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της δέσμευσης του αιγοπροβατοτρόφου, τουλάχιστον 34 θηλυκών ζώων 7 μηνών και άνω
❑	Υποχρέωση διατήρησης ανά πάσα στιγμήκατά τη διάρκεια της δέσμευσης του αιγοπροβατοτρόφου, του συνολικού αριθμού ενήλικων ζώων (θηλυκών και αρσενικών 7 μηνών και άνω) που έχει δηλώσει στην αίτηση του
❑	Υποχρέωση διατήρησης ανά πάσα στιγμήκατά τη διάρκεια της δέσμευσης του αιγοπροβατοτρόφου, των αιγοπροβάτων που έχει δηλώσει στην αίτηση του, λαμβανομένου υπόψη τυχόν αντικαταστάσεων τους ή/και αυξήσεων / μειώσεων κατά το δεύτερο έτος συμμετοχής
❑	Μεγάλος αριθμός εντύπων με υποχρέωση τήρησης-συμπλήρωσης
❑	Δημιουργία υποχρεώσεων που αυξάνουν το κόστος λειτουργίας της εκμετάλλευσης δυσανάλογα προς τα οφέλη
❑	Κίνδυνος επιβολής ποινών στις ενισχύσεις που λαμβάνουν
❑	Άλλοι λόγοι ……

Ερωτηματολόγιο για ιδιώτες κτηνίατρους και λοιπούς συμβούλους υποβολής αιτήσεων αιγοπροβατοτρόφων στο Μέτρο 14

5. Εκτιμάτε ορθή την επιλογή του ελάχιστου αριθμού των 34 ζώων;

❑ Ναι	❑ Όχι	❑ Δε γνωρίζω

6. Βλέπετε αυτή τη στιγμή (μετά δηλαδή από την 1η προκήρυξη και υποδοχή αιτήσεων) κενά στο σχεδιασμό του Μέτρου; Αν ναι, ποια;

❑ Ναι	❑ Όχι	❑ Δε γνωρίζω

Εάν Ναι, περιγράψτε

7. Την τιμή στόχο του Μέτρου (20,60% του ζωικού κεφαλαίου αιγοπροβάτων να λάβουν ενίσχυση από το Μ14) την θεωρείτε επαρκώς μεγάλη για να επιτευχθεί ο κύριος στόχος της αύξησης της παραγωγής και της ποιότητας του γάλακτος;

❑ Ναι	❑ Όχι	❑ Δε γνωρίζω

8. Με την εμπειρία της 1ης προκήρυξης και υποδοχής αιτήσεων είναι απαραίτητο να εμπλουτιστεί το Μέτρο με περισσότερες δράσεις ή κάποιες εξ αυτών να αντικατασταθούν;

❑ Ναι	❑ Όχι	❑ Δε γνωρίζω

9. Ποιοι αρνητικοί παράγοντες μπορούν να οδηγήσουν σε μερική επίτευξη των στόχων του Μέτρου;

❑	*Περαιτέρω αποσύρσεις αιτήσεων*
❑	*Επιδημίες στα αιγοπρόβατα*
❑	*Ελλιπής κτηνιατρική υποστήριξη*
❑	*Αύξηση κόστους εκτροφής*
❑	*Άλλοι ……………………………………………………………………………………………*

10. Ποιες βελτιώσεις συστήνετε για τις προσκλήσεις των επόμενων ετών; Με ποιους τρόπους / προς ποια κατεύθυνση μπορεί να βελτιωθεί το περιεχόμενο και η αποτελεσματικότητα του Μέτρου;

11. Προεξοφλείτε ότι κάποιες δράσεις δεν θα υλοποιηθούν άρτια από τους αιγοπροβατοτρόφους;

❑ Ναι ❑ Όχι ❑ Δε γνωρίζω

Εάν Ναι, περιγράψτε

12. Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι η συμμετοχή στο Μέτρο 14 θα ενθαρρύνει τους αιγοπροβατοτρόφους να αναλάβουν μόνιμα (δηλ. και μετά το πέρας της περιόδου ενίσχυσης τους) καλύτερες πρακτικές μεταχείρισης των ζώων τους;

❑ μεγάλο ❑ σχετικά μεγάλο ❑ μέτριο ❑ μικρό ❑ καθόλου ❑ δε γνωρίζω

13. Εάν επιτευχθεί μια άρτια υλοποίηση, σε ποιο βαθμό το Μέτρο θα ικανοποιήσει τους στόχους της αύξησης της ποσότητας και ποιότητας του παραγόμενου αιγοπρόβειου γάλακτος;

❑ μεγάλο ❑ σχετικά μεγάλο ❑ μέτριο ❑ μικρό ❑ καθόλου ❑ δε γνωρίζω

14. Τι άλλο πρέπει να βελτιώνεται παράλληλα έτσι ώστε να επιτευχθεί ο στόχος αύξησης της ποσότητας του αιγοπρόβειου γάλακτος;

Παράλληλες βελτιώσεις απαιτούνται στους τομείς:

15. Πέραν της επίτευξης της τιμής στόχου του δείκτη του Μέτρου (20,60% του ζωικού κεφαλαίου αιγοπροβάτων να λάβουν ενίσχυση από το Μ14), πως θα τεκμηριωθεί ότι η υλοποίηση του Μέτρου θα έχει επιφέρει μία αξιοσημείωτη βελτίωση σε ότι αφορά την αύξηση της ποσότητας του γάλακτος;

16. Πώς θα μπορεί με βεβαιότητα να αποδοθεί ενδεχόμενη μελλοντική αύξηση της ποσότητας γάλακτος στη συγκεκριμένη παρέμβαση ή σε άλλους παράγοντες επιρροής;

17. Η εφαρμογή δράσεων για την ευημερία των αιγοπροβάτων σε ποιο βαθμό θα βοηθήσει καθοριστικά στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αιγοπροβατοτροφίας;

❑ πάρα πολύ ❑ πολύ ❑ μέτρια ❑ λίγο ❑ καθόλου ❑ δε γνωρίζω

18. Πόσο στηρίζει κατά τη γνώμη σας το Μ14 την πολιτική του Υπουργείου σχετικά με τον κλάδο της αιγοπροβατοτροφίας;

❑ πάρα πολύ ❑ πολύ ❑ μέτρια ❑ λίγο ❑ καθόλου ❑ δε γνωρίζω

19. Πόσο πολύ θα βελτιώσει την τρέχουσα κατάσταση η υλοποίηση του Μέτρου; Απαιτούνται παράλληλα συμπληρωματικά μέτρα και ποια;

❑ απόλυτα	❑ σε αρκετά μεγάλο βαθμό	❑ σε μεγάλο βαθμό	❑ μόνο μερικώς	❑ καθόλου	❑ δε γνωρίζω

Παράλληλα συμπληρωματικά μέτρα:

20. Υπάρχουν τυχόν θεσμικά κενά που λειτουργούν ως εμπόδια στον άρτιο σχεδιασμό και υλοποίηση του Μέτρου;

❑ Ναι	❑ Όχι	❑ Δε γνωρίζω

Εάν Ναι, περιγράψτε

21. Υπάρχει περιθώριο απλοποίησης των διαδικασιών υποβολής αίτησης διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου με την προϋπόθεση της τήρησης των νόμων και κανονισμών του εθνικού και κοινοτικού δικαίου;

❑ Ναι	❑ Όχι	❑ Δε γνωρίζω

Εάν Ναι, περιγράψτε

22. Με ποιους τρόπους μπορούν να επιταχυνθούν οι διαδικασίες υλοποίησης του Μέτρου;

Ερωτηματολόγιο για ιδιώτες κτηνίατρους και λοιπούς συμβούλους υποβολής αιτήσεων αιγοπροβατοτρόφων στο Μέτρο 14

23. Πόσο αποτελεσματικός είναι ο συντονισμός μεταξύ Διαχειριστικής Αρχής και λοιπών εμπλεκόμενων υπηρεσιών;

❑ πάρα πολύ	❑ πολύ	❑ μέτρια	❑ λίγο	❑ καθόλου	❑ δε γνωρίζω

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΗ ΑΙΤΗΘΕΝΤΕΣ

Ερωτηματολόγιο για μη αιτηθέντες αιγοπροβατοτρόφους με εκμεταλλεύσεις με τουλάχιστον 34 θηλυκά ζώα

1. Ποιο είναι κατά την εκτίμηση σας το επίπεδο των αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων ως προς την καλή μεταχείριση των ζώων;

❑ πολύ καλό	❑καλό	❑μέτριο	❑κακό	❑πολύ κακό	❑δε γνωρίζω

2. Πόσο πολύ εκτιμάτε ότι θα βελτιώσει περαιτέρω προς το καλύτερο την τρέχουσα κατάσταση μεταχείρισης των ζώων η υλοποίηση του Μέτρου 14;

❑ απόλυτα	❑ σε αρκετά μεγάλο βαθμό	❑ σε μεγάλο βαθμό	❑ μόνο μερικώς	❑ καθόλου	❑ δε γνωρίζω

3. Κατατάξτε στην κλίμακα 1,2,3,4 (1 πολύ σημαντικό, 4 λιγότερο σημαντικό) από πλευράς χρησιμότητας τις κατηγορίες δράσεων του Μέτρου

❑	*Εφαρμογή βιοασφάλειας (π.χ. απολύμανση, μυοκτονίες, απεντομώσεις, εμβολιασμοί)*
❑	*Διατήρηση σωματικής κατάστασης και εξάλειψη των ευνουχισμών (π.χ. σιτηρέσιο βάσει σωματικής κατάστασης, ευνουχισμοί κατόπιν κτηνιατρικής εισήγησης)*
❑	*Πρόληψη παραγόντων που προκαλούν χωλότητα (π.χ. φροντίδα και απολύμανση ποδιών ζώων, καθαριότητα υποστατικών)*
❑	*Έλεγχος για ακάρεα, τσιμπούρια, ψύλλους και ψείρες (π.χ. έλεγχοι, ψεκασμοί, θεραπείες)*

4. Υπάρχουν κατά τη γνώμη σας κενά στο σχεδιασμό του Μέτρου; Αν ναι, ποια;

❑Ναι	❑Όχι	❑Δε γνωρίζω
Ποια ………………………………………………………………………		

5. Με την εμπειρία της 1ης προκήρυξης είναι απαραίτητο να εμπλουτιστεί το Μέτρο με περισσότερες δράσεις ή κάποιες εξ αυτών να αντικατασταθούν; Αν ναι, ποια;

❑Ναι	❑Όχι	❑Δε γνωρίζω
Ποια ……………………………………………………………………………………………… ………………………………………………………………………………………………		

Ερωτηματολόγιο για μη αιτηθέντες αιγοπροβατοτρόφους με εκμεταλλεύσεις με τουλάχιστον 34 θηλυκά ζώα

6. Ποιες βελτιώσεις συστήνετε για τις προσκλήσεις των επόμενων ετών; Με ποιους τρόπους / προς ποια κατεύθυνση μπορεί να βελτιωθεί το περιεχόμενο και η αποτελεσματικότητα του Μέτρου;

7. Για ποιους λόγους δεν συμμετείχατε στην Προκήρυξη του 2017;

❑	*Υποχρέωση διατήρησης ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της δέσμευσης μου, τουλάχιστον 34 θηλυκών ζώων 7 μηνών και άνω*
❑	*Υποχρέωση διατήρησης ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της δέσμευσης μου, του συνολικού αριθμού ενήλικων ζώων (θηλυκών και αρσενικών 7 μηνών και άνω) που έχω δηλώσει στην αίτηση μου*
❑	*Υποχρέωση διατήρησης ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της δέσμευσης μου, των αιγοπροβάτων που έχω δηλώσει στην αίτηση μου, λαμβανομένου υπόψη τυχόν αντικαταστάσεων τους ή/και αυξήσεων / μειώσεων κατά το δεύτερο έτος συμμετοχής*
❑	*Μεγάλος αριθμός εντύπων με υποχρέωση τήρησης-συμπλήρωσης*
❑	*Δημιουργία υποχρεώσεων που αυξάνουν το κόστος λειτουργίας της εκμετάλλευσης δυσανάλογα προς τα οφέλη*
❑	*Κίνδυνος επιβολής ποινών στις ενισχύσεις που λαμβάνω*
❑	*Υποχρέωση τακτικότερης επίβλεψης από κτηνίατρο ή/και ειδικό στη διατροφή*
❑	*Δεν είχα ενημερωθεί για το Μέτρο 14*
❑	*Άλλοι λόγοι* ……

8. Σκέφτεστε να συμμετάσχετε στη φετινή πρόσκληση;

❑Ναι	❑Όχι	❑Δε γνωρίζω

Ερωτηματολόγιο για μη αιτηθέντες αιγοπροβατοτρόφους με εκμεταλλεύσεις με τουλάχιστον 34 θηλυκά ζώα

9. Σε ότι αφορά στον αριθμό των θηλυκών ζώων, σε ποια τάξη μεγέθους κατατάσσεται η εκμετάλλευση σας;

(Παρακαλώ σημειώστε με ✓ ότι ισχύει)

	Κτηνοτροφική Εκμετάλλευση 1 (CYS)	Κτηνοτροφική Εκμετάλλευση 2 (CYS)	Κτηνοτροφική Εκμετάλλευση 3 (CYS)
Από 0 μέχρι 33 ζώα			
Από 34 μέχρι 50 ζώα			
Από 51 μέχρι 100 ζώα			
Από 101 μέχρι 200 ζώα			
Από 201 μέχρι 400 ζώα			
Από 401 μέχρι 600 ζώα			
Από 601 μέχρι 800 ζώα			
Από 801 μέχρι 1000 ζώα			
Πάνω από 1000 ζώα			

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΜΕ ΘΕΜΑ «ΚΑΛΗ ΔΙΑΒΙΩΣΗ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ» ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΙΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΤΟ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ.

Στα πλαίσια του Καθεστώς 1.1 «Δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και ανάπτυξης δεξιοτήτων» του ΠΑΑ 2014-2020, πραγματοποιήθηκαν έξι μονοήμερες εκπαιδεύσεις, με θέμα «Καλή διαβίωση αιγοπροβάτων», στις οποίες συμμετείχαν 220 άτομα.

Στο τέλος της κάθε εκπαίδευσης οι συμμετέχοντες αξιολόγησαν την εκπαίδευση συμπληρώνοντας σχετικό έντυπο. Το Τμήμα Γεωργίας εν συνεχεία επεξεργάστηκε τις απαντήσεις που δόθηκαν από τους εκπαιδευθέντες.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ						
ΤΙΤΛΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ: Καλή Διαβίωση Αιγοπροβάτων						
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ: 13/09/2017, 18/09/2017, 22/09/2017, 26/09/2017, 03/10/2017, 04/10/2017						
ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ: 220	**ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ: 121**					
		ΚΑΘΟΛΟΥ.....ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ				
		1	**2**	**3**	**4**	**5**
1	**Η εκπαίδευση ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες σας;**	**4**	**3**	**19**	**26**	**66**
2	**Ηταν τα θέματα του προγράμματος σχετικά με την εργασία σας;**	**1**	**0**	**6**	**30**	**84**
3	**Οι εκπαιδευτές ήταν κατάλληλοι και ξεκάθαροι στην παρουσίαση του θέματος τους;**	**2**	**0**	**8**	**27**	**82**
4	**Είστε ικανοποιημένος με το σύνολο των διαφορετικών ενοτήτων του εκπαιδευτικού προγράμματος στο οποίο συμμετείχατε;**	**2**	**7**	**7**	**32**	**73**
5	**Οι μέθοδοι διδασκαλίας που χρησιμοποιήθηκαν εξυπηρέτησαν το σκοπό της εκμάθησης;**	**1**	**1**	**12**	**35**	**69**
6	**Τα τεχνικά μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για την πραγματοποίηση της εκπαίδευσης ήταν ικανοποιητικά?;**	**1**	**2**	**6**	**33**	**78**
7	**Οι εκπαιδευτές ανταποκρίθηκαν σωστά στα ερωτήματα που υποβλήθηκαν από τους συμμετέχοντες;**	**3**	**2**	**9**	**26**	**79**
8	**Μπορείτε να εφαρμόσετε στην πράξη τα αποτελέσματα του επιμορφωτικού προγράμματος;**	**4**	**7**	**24**	**28**	**55**
9	**Θα προτείνατε αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα στους συναδέλφους σας;**	**7**	**6**	**14**	**21**	**73**
10	**Σας ικανοποίησε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα;**	**4**	**6**	**6**	**32**	**71**
		ΝΑΙ			**ΟΧΙ**	
11	**Τα μαθήματα άρχιζαν και τελείωναν στην προκαθορισμένη ώρα;**	**110**			**4**	

Το έντυπο αξιολόγησης συμπλήρωσαν 121 από τους συμμετέχοντες. Αναλύοντας τις απαντήσεις τους στα έντυπα αξιολόγησης, εξάγονται τα ακόλουθα συμπεράσματα:

- Στην ερώτηση, εάν η εκπαίδευση ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες τους, από τους 118 συμμετέχοντες που απάντησαν, το 56% δήλωσε ότι η συγκεκριμένη εκπαίδευση ανταποκρίθηκε πάρα πολύ στις προσδοκίες τους, το 22% δήλωσε πολύ ικανοποιημένο, το 16% εξέφρασε μέτρια ικανοποίηση και το 3% εξέφρασε λίγη ή καθόλου ικανοποίηση από το συγκεκριμένο πρόγραμμα.
- Σε ερώτηση για το βαθμό συσχέτισης των θεμάτων του προγράμματος με την εργασία τους, από τα 121 άτομα που απάντησαν, το 69% δήλωσε πάρα πολύ, το 25% πολύ, το 5% μέτρια, και το 1% καθόλου.
- Στην ερώτηση εάν οι εκπαιδευτές ήταν κατάλληλοι και ξεκάθαροι στην παρουσίαση των θεμάτων, το 69% που απάντησε το ερωτηματολόγιο ήταν πάρα πολύ ικανοποιημένο, το 23% πολύ ικανοποιημένο, το 6% αρκετά ικανοποιημένο, και το υπόλοιπο 2% δεν ήταν καθόλου ικανοποιημένο.
- Σε ερώτηση σχετικά με το πόσο ικανοποιημένοι ήταν οι συμμετέχοντες από το σύνολο των διαφορετικών ενοτήτων του εκπαιδευτικού προγράμματος στο οποίο συμμετείχαν, το 60% απάντησε πάρα πολύ ικανοποιημένο, το 26% πολύ ικανοποιημένο, το 6% εξέφρασε μέτρια και λίγη ικανοποίηση και το υπόλοιπο 2% δήλωσε ότι δεν έμεινε καθόλου ικανοποιημένο.
- Από τα 118 άτομα που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 58% δήλωσε ότι οι μέθοδοι διδασκαλίας που χρησιμοποιήθηκαν τους ικανοποίησαν πάρα πολύ, το 30% δήλωσε πολύ ικανοποιημένο, το 10% εξέφρασε μέτρια ικανοποίηση, το 1% δήλωσε λίγο ικανοποιημένο και το υπόλοιπο 1% καθόλου ικανοποιημένο.
- Όσον αφορά τα τεχνικά μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για την πραγματοποίηση της εκπαίδευσης, το 65% απάντησε πάρα πολύ ικανοποιημένο, το 27% δήλωσε πολύ ικανοποιημένο, το 5% εξέφρασε μέτρια ικανοποίηση, το 2% δήλωσε λίγο ικανοποιημένο και το 1% καθόλου ικανοποιημένο.
- Από τους 119 συμμετέχοντες που συμπλήρωσαν τη συγκεκριμένη ερώτηση στο ερωτηματολόγιο, το 66% έμεινε πάρα πολύ ικανοποιημένο από την ανταπόκριση των εκπαιδευτών στα ερωτήματα που τους υποβλήθηκαν από τους συμμετέχοντες, το 22% έμειναν πολύ ικανοποιημένο, το 7% εξέφρασε μέτρια ικανοποίηση, το 2% έμεινε λίγο ικανοποιημένο και το υπόλοιπο 3% καθόλου ικανοποιημένο.

- Ποσοστό 47% απάντησε ότι είναι πάρα πολύ ικανοποιημένο γιατί θα μπορέσει να εφαρμόσει στην πράξη τα αποτελέσματα του επιμορφωτικού προγράμματος που παρακολούθησε, το 24% απάντησε ότι είναι πολύ ικανοποιημένο, το 20% εξέφρασε μέτρια ικανοποίηση, το 6% απάντησε ότι είναι λίγο ικανοποιημένο και το 3% απάντησε ότι δεν έμεινε καθόλου ικανοποιημένο.
- Επίσης, το 60% από τους 121 συμμετέχοντες που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση στο ερωτηματολόγιο παρουσιάζεται πάρα πολύ πρόθυμο στο να προτείνει την εκπαιδευτική σειρά που παρακολούθησε σε άλλους συναδέλφους, το 17% παρουσιάζεται πολύ πρόθυμο, το 12% παρουσιάζει μέτρια προθυμία, το 5% παρουσιάζει λίγη προθυμία και το υπόλοιπο περίπου 6% καθόλου προθυμία.
- Ποσοστό 60% από τους 119 που απάντησαν στην ερώτηση, εάν τους ικανοποίησε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, δήλωσε ότι ήταν πάρα πολύ ικανοποιημένο, το 27% πολύ ικανοποιημένο, το 5% εξέφρασε μέτρια ικανοποίηση, το 5% λίγη ικανοποίηση και το υπόλοιπο 3% απάντησε ότι δεν έμεινε καθόλου ικανοποιημένο.
- Επίσης, από τους 115 συνολικά συμμετέχοντες που συμπλήρωσαν τη συγκεκριμένη ερώτηση στο ερωτηματολόγιο ποσοστό 94 % σημείωσαν ότι τα μαθήματα άρχιζαν και τελείωναν στην προκαθορισμένη ώρα ενώ το υπόλοιπο 4% σημείωσαν το αντίθετο.

Τα πιο πάνω αποτελέσματα απεικονίζονται και στο πιο κάτω διάγραμμα.

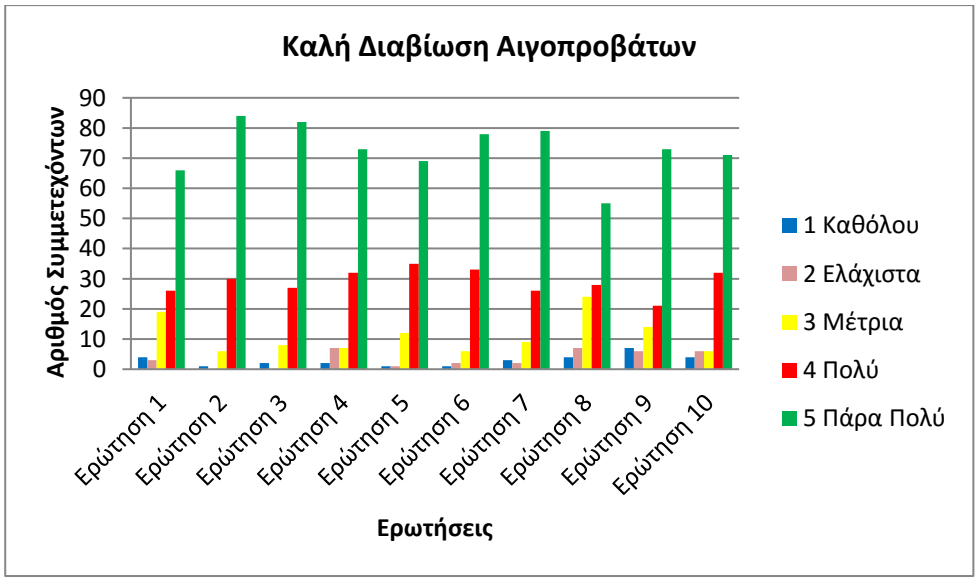

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1) Bencini, R. (2010). Improving the quality and safety of sheep milk. A volume in Woodhead. Publishing Series in Food Science, Technology and Nutrition, pp 347-401

2) Jackson, K. M. A., Hackett, D. (2007). The effects of human handling on heart girth, behaviour and milk quality in dairy goats. Applied Animal Behaviour Science Vol. 108 pp.332-336.

3) H.W. Barkema, M.A.G. von Keyserlingk, J.P. Kastelic, T.J.G.M. Lam, C. Luby, J.-P. Roy, S.J. LeBlanc, G.P. Keefe, and D.F. Kelton "Changes in the dairy industry affecting dairy cattle health and welfare," (DOI: http://dx.doi.org/10.3168/jds.2015-9377), *Journal of Dairy Science*, published online in advance of Volume 98, Issue 11 (November 2015) by Elsevier.

4) Scottish Agricultural College, Final Report, AW1020: The welfare of dairy cows in organic milk production system, August, 2007

5) Jeffrey Rushen and Anne Marrie De Passille, Pacific Agri-Food Research Centre, Agri-Food Canada, British Columbia, Canada, "The Importance of Good Stockmanship and its Benefits for the Animals", Improving Animal Welfare A Practical Approach, Temple Grandin , CAB International 2010.

6) Μπρόζος Χ., Γιαδίνης Ν., Παπαδόπουλος Η., Τμήμα Κτηνιατρικής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Μαυρογιάννη Β.Σ., Βαλάση Ε., Φθενάκης Γ.Χ., Τμήμα Κτηνιατρικής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας "Διαχείριση υγείας αρνιών: Από τη γέννηση στην πρώτη οχεία - ενήβωση: 3ος – 9ος μήνας ζωής", ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ, ΑΘΗΝΑ 8 - 10 ΜΑΪΟΥ 2015.

7) Γεώργιος Π. Ζέρβας Καθηγητής Φυσιολογίας Θρέψεως και Διατροφής ΓΠΑ, Διαχρονική συμβολή της διατροφής στην παραγόμενη ποσότητα και ποιότητα γάλακτος από μηρυκαστικά ζώα», 10 Τριήμερο Εργασίας Ξάνθη, 7-9 Οκτωβρίου 2005 «Η Ιστορία του Ελληνικού Γάλακτος και των Προϊόντων του».

8) https://www.worldanimalprotection.org/sites/default/files/int_files/high-welfare-milk-production-india.pdf, A case study of high welfare milk production in India.

9) http://danone-danonecom-prod.s3.amazonaws.com/user_upload/Sustainability/Danone_Dairy_Animal_Welfare_Guide.pdf

10) European Parliament (2017) "Animal Welfare in the European Union".

11) AWIN (2015) "Welfare assessment protocol for goats".

12) AWIN (2015) "Welfare assessment protocol for sheep".

13) European Court of Auditors (2018) "Animal Welfare in the EU".